№ 226. A° 1862.

ZONDAG EN MAANDAG 21 EN 22 SEPTEMBER.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, № 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. . . . . - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

BEGROOTINGSWETTEN VOOR 1863.

De Minister van Finantien, de heer *Betz*, heeft in de Zitting der Tweede Kamer van heden (zaturdag 20 september) de Begrootingswetten voor 1863 aangeboden en andere finantiële mededeelingen gedaan in de volgende aanspraak:

„*Mijne Heeren!*

De Koning heeft mij gemagtigd om de Staatsbegroting voor het jaar 1863 u aan te bieden.

Alvorens ik daaraan, op dit oogenblik, voldoe, zal ik de beschouwingen daarover laten voorafgaan door een overzigt van den toestand onzer finantien, en doen volgen door eene uiteenzetting van de inzigten en voornemens der Regering, met betrekking tot de herziening van het belastingstelsel. Zoowel met betrekking tot het een als het ander, zal ik trachten zoo spoedig mogelijk te zijn, omdat ik er prijs op stel niet alleen, dat onze finantiële toestand u volkomen bekend zij, maar ook dat de plannen der Regering, betreffende onze fiscale wetgeving, u duidelijk voor oogen staan.

De gunstige toestand onzer finantien is u reeds gebleken, toen in de maand julij ll. aan u werd voorgesteld, om op nieuw eene som van drie millioen aan te wenden tot amortisatie van schuld. Sedert is daarin niet alleen geene verandering gekomen, maar de gunstige verwachtingen, die toen werden gekoesterd, hebben zich ten volle verwezenlijkt. Te meer is dit verblijdend, daar het woord te-kort, dat bij de indiening der begrooting van dit jaar werd uitgesproken, een pijnlijken indruk teweeg bragt, omdat dit het gevolg was eener vermindering van bijdragen, waarop wij gewoon waren, tot nu toe, te rekenen, en die wij in ons belang opzigt zoo zeer behoeven.

Op het voetspoor van hetgeen bij vorige gelegenheden u werd voorgedragen, zal ik:

1°. de eerste plaats opgeven, de overschotten van vorige diensten:

2°. de tweede plaats mededeelen den staat der begrooting van het loopende jaar;

3°. en eindelijk doen kennen het cijfer der koloniale bijdragen, waarop wij voor de dienst van 1863 te rekenen hebben.

1°. *De overschotten van vorige diensten.* — De dienst van 1859 is geheel en al aangezuiverd. In julij dus bestond daarop nog een overschot van ƒ 53,148.23½. Later bij de wet van 4 augustus 1862 (Staatsblad № 142) is dit aangewezen tot gedeeltelijke dekking van de som van drie millioen, tot amortisatie van schuld.

Het vermoedelijk overschot van de dienst 1860 werd bij de indiening der laatste amortisatie-wet opgegeven tot een bedrage van . . . . . ƒ 9,985,138.85
hiervan werd bij dezelfde wet afgenomen . . . . . „ 2,946,851.76½

zoodat het overschot van de dienst 1860 nog bedraagt . . . . . ƒ 7,038,287 08½

Het vermoedelijk overschot van de dienst 1861 is thans ƒ 29,904.03 hooger gesteld worden dan bij de laatste mededeeling. Uit den staat van verrekening, overgelegd nevens het ontwerp van wet op de middelen voor 1863, blijkt namelijk dat het bedrag der ontvangsten is. . . . . ƒ 100,700,265.19
dat der uitgaven . . . . . „ 97,060,677.89

dat op een overschot van . . ƒ 3,639,587.30 te worden gerekend.

Van vorige diensten is dus nog beschikbaar:
1860 . . . . . ƒ 7,038.287.08½
1861 . . . . . „ 3,639,587.30

te zamen . ƒ 10,677,874.38½

De *begrooting van het loopende jaar* sloot met een tekort van ƒ 6,300,000, dat is aangewezen op de beschikbare middelen van het dienstjaar 1860. Later is gebleken, dat het koloniaal batig slot van 1861 grooter was dan aanvankelijk werd geraamd, zoodat het te-kort tot eene som van ƒ 4,472,678.96½ is teruggebragt. Het is echter niet waarschijnlijk, dat dit gunstige bedrag, waarmede het overschot van 1860 is verminderd is, zal noodig zijn om de begrooting van het loopende jaar te doen sluiten. Elk dienstjaar levert een overschot op, en dat van 1862 zal ook wel geene uitzondering maken. Men zal mij wel niet van overdrijving beschuldigen, als ik meen, dat op het cijfer der uitgaven van dit jaar een bedrag van ƒ 800,000 zal overblijven, en dat de gewone middelen, die geraamd werden op ƒ 61,627,488.07, in aanmerking genomen het cijfer van 1861, zijnde ƒ 63,261,171.61, wel zullen bereiken, en dus ruim 1½ millioen meer zullen opbrengen. Als ik althans raadpleeg het *overzigt van de opbrengst der middelen* over de verloopen acht maanden van dit jaar, dan zie ik, dat, vergeleken met hetzelfde tijdvak van 1861, de opbrengst thans ƒ 165,000 hooger is. Hieruit nu, in verband met de overige middelen die te zamen onze gewone baten vormen, meen ik met gerustheid te kunnen besluiten, dat die inkomsten het cijfer van 1861 zullen treffen, en met de meeste gerustheid kunnen vertrouwen worden twee millioen meer te zullen bedragen dan de raming. In dat geval belooft het dienstjaar 1862 een overschot van ƒ 2,800 000. Ik zal echter dit overschot laten rusten, deels omdat het mij toch nog niet ten gebruike kan worden afgestaan, deels omdat het het volgend jaar nog zeer goed kan te pas komen, deels eindelijk omdat ik mijne voorstelling van den finantiëlen toestand niet op hypothesen, hoe waarschijnlijk ook, maar enkel en alleen op feiten wil laten rusten.

Van zoodanig feit maak ik, in de derde plaats, nog melding, door de opgave van *het cijfer der koloniale bijdragen, waarop wij voor de dienst van 1863 te rekenen hebben.*

Het vorig jaar, gij herinnert het u, mijne heeren, werd u aangekondigd dat het koloniaal batig slot, dat aan de dienst van 1862 kan worden toegevoegd, niet meer zou bedragen dan ƒ 7,200.000, zoodat een te-kort ontstond dat uit overschotten van vorige diensten moest worden aangevuld. Die mededeeling was onaangenaam voor de Regering die ze doen moest, en voor u die ze aan moest hooren. Thans echter verblijd ik mij u betere berigten te kunnen overbrengen. Uit eene berekening die u zal worden overgelegd, blijkt, dat het koloniaal batig slot waarop wij voor de dienst van 1863 te rekenen hebben, niet minder bedraagt dan ƒ 23,871,480. Toen echter die berekening werd opgemaakt, is voorzigtigheidshalve de prijs der koffij niet hooger gesteld dan 41½ cents per ½ Ned. pond. Sedert, en wel op 17 dezer, heeft de najaarsveiling plaats gehad, waarbij de koffij tot 45½ a 46 cents is verkocht, en dus ruim 4 cents hooger dan waarop aanvankelijk was gerekend. Hierdoor vermeerderen de koloniale bijdragen met omstreeks ƒ 2,000,000, en klimmen die alzoo tot het belangrijke cijfer van ƒ 25.871,480, een cijfer, zoo als straks blijken zal, meer dan voldoende om het budget van 1863 te doen sluiten.

Vraagt gij mij nu naar de oorzaken van het groote verschil tusschen de koloniale bijdragen in 1861 en 1862, dan antwoord ik: vooreerst is de hoeveelheid geveilde koffij thans circa 90.000 picols grooter dan die in 1861 was; in de tweede plaats is de prijs 5 a 6 cents hooger dan die, dooreen genomen, was in het vorig jaar, en eindelijk behoeft tot aanvulling der Indische kassen dit jaar ruim 9½ millioen minder te worden uitgezonden dan het jaar te voren. Dit een en ander verklaart genoegzaam waarom de tegenwoordige mededeeling zooveel gunstiger kan zijn dan de vorige.

Trek ik nu alles te zamen, wat door mij tot hiertoe is gezegd, dan blijkt dat aan buitengewone middelen beschikbaar zijn:
overschotten van vorige diensten ƒ 10,677.874.38½
koloniale bijdragen . . . . . „ 25,871,480.—

te zamen ƒ 36 549,354.38½

behalve het vermoedelijk overschot van de dienst 1862, dat ik echter verklaard heb te zullen laten rusten.

In het bezit van zoodanige kapitalen, werd de begrooting voor 1863 opgemaakt, die ik thans met u beschouwen ga.

II. De Staatsbegrooting voor 1863 bestaat thans, door de opheffing van de beide Departementen van Eeredienst, uit *tien* hoofdstukken. De beide Eeredienst zijn thans als III *B* en IV *B* aan de hoofdstukken van Buitenlandsche Zaken en van Justitie toegevoegd.

Het totaal-cijfer der uitgaven is geraamd op ƒ 98,168,128.53½. Dit hooge cijfer is grootendeels het gevolg, èn van de uitgaven voor de spoorwegen, èn van de emancipatie der slaven. Om nu echter eene eenigzins juiste vergelijking te kunnen maken der begrooting van uitgaven voor het loopende jaar met die, welke thans wordt aangeboden, behoort van beide te worden afgetrokken, wat met geene mogelijkheid onder gewone Staatsuitgaven te rekenen is.

Het eindcijfer voor 1862, zoo als dit laatstelijk werd vastgesteld, bedraagt . . . . . ƒ 89,157,989.54½
Daarvan moet nu worden afgetrokken:
a, de uitgaven voor de spoorwegen . . . ƒ 10,000,000.—
b, de sommen, gebragt op het hoofdstuk voor het Depart. van Kol., wegens uitgaven, die vroeger regtstreeks uit de kol. geldmiddelen werden gekweten. . . „ 1,525,926.87
c, de uitgaven, bij bijzondere wetten toegestaan tot delging van schuld, ten bedrage van „ 3,350.000.—
„ 14,875.926.87

zoodat als gewone uitgaven voor 1862 overblijft . . . . . ƒ 74,282,062.67½

Evenzeer behoort van het voorgedragen eindcijfer der hoofdstukken voor de dienst 1863 ten beloope van . . . . . ƒ 98,163,128.53½
te worden afgetrokken:
a, de uitgaven voor de spoorwegen . . ƒ 10,000,000.—
b, de uitgaven voor de emancipatie der slaven . . . . . „ 12,404,000.—
c, de uitgaven, die tot en met 1861, regtstreeks uit de kolon. geldmiddelen werden gekweten, waaronder ook begrepen zijn die met de emancipatie in verband staan . . . „ 2,838,646.45½
„ 25,242,646.45½

zoodat als gewone uitgaven voor 1863 overblijft . . . . . ƒ 72,925,482.08

Uit deze opgaven blijkt, dat de gewone uitgaven voor 1863, vergeleken met die van het loopende jaar, thans minder bedragen eene som van ƒ 1,356,580.59½.

Ik geloof u eene dienst te doen, mijne heeren, met u verder zoo weinig mogelijk met cijfers te vermoeijen, en zal mij dus onthouden van eene opnoeming van het bedrag, waarvoor ieder hoofdstuk in deze vermindering deelt. Ik kan dit te geruster nalaten, omdat de geheele begrooting gedrukt in gereedheid is, en gij u dus onmiddellijk uit de stukken zelve zult kunnen overtuigen, waar en hoe de verminderingen zijn aangebragt.

Dit wil ik er alleen van zeggen, vooreerst dat alle hoofdstukken tot deze vermindering hebben bijgedragen, behalve hoofdstuk II, ten gevolge van de grootere uitgaven voor den Raad van State, en hoofdstuk III, omdat de consulaten in China en Japan uit de Indische begrooting daarop zijn overgebragt, en in de tweede plaats, dat het hoofdstuk der nationale schuld voor eene som van ƒ 191,730.62½ in deze vermindering is begrepen.

Thans, nu wij het bedrag der uitgaven kennen, moeten wij zien door welke middelen die kunnen worden gedekt. En dan heeft men:

1°, de gewone inkomsten. Deze zijn, naar eene matige berekening, gesteld op . . ƒ 62,415,708.—
zijnde ƒ 788.219.93 hooger dan over het loopende jaar.
2°, de gewone rentepost van . . „ 9,800,000.—
3°, bijdrage uit de koloniale geldmiddelen, tot zoodanig bedrag als op het IXde Hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1863 zal worden verevend, ter zake van uitgaven, welke vroeger regtstreeks uit die geldmiddelen werden gekweten, geraamd op . ƒ 2,838,646.45½
4°, het kol. batig slot over 1862, zoo als dat zal zijn, na afloop der laatste koffij-veiling. . . . . „ 25,871,480.—

te zamen ƒ 100,925,834.45½
Hiervan aftrekkende de uitgaven zoo als die zijn geraamd tot een bedrag van . . . . . „ 98,168,128.13½

Blijft op de dienst van 1863 nog een overschot van . . . . . ƒ 2.757.706.32

Mogt dus, hetgeen de Regering hoopt, en waartoe zij zooveel mogelijk zal medewerken, — mogt dus spoedig besloten worden tot de daarstelling van de beide groote waterwegen naar zee, waartoe eerstdaags op nieuw de voordragt zal worden gedaan, dan levert het thans berekend overschot op de dienst van 1863 nog ruimschoots de middelen op om het eerste jaar de uitgaven voor die werken te bestrijden, al mogten die uitgaven ook het cijfer bereiken, dat men er jaarlijks voor heeft bestemd.

Terwijl dus de dienst van het jaar 1863 volkomen is verzekerd, door de gewone inkomsten en de koloniale bijdragen, blijven ons nog ter vrije beschikking over de overschotten van de dienstjaren 1860 en 1861. Zoo als wij zagen, bedroegen die eene som van ƒ 10,677,874,38½.

Maar nu wenschte de Regering gaarne, zoo spoedig mogelijk, beslist te zien het vraagstuk der pantsering van oorlogs-vaartuigen voor onze kustverdediging, in verband met de van uwentwege gehouden enquête over de aangelegenheden der marine. Daartoe zal u worden voorgesteld eene verhooging van uitgaven op de dienst 1862, ten bedrage van ƒ 1,400,000. Wordt die voordragt wet, dan zal die uitgaaf tot verhooging strekken der som, welke onlangs berekend werd noodig te zijn uit het batig slot van de dienst 1860, tot aanvulling der middelen voor 1862. De batige saldo's van 1860 en 1861 zouden alsdan met ƒ 1,400,000 verminderen, en worden teruggebragt tot een cijfer van ƒ 9 277 874.38½. Dit cijfer nu, dat verkregen is, nadat alle ongunstige kansen zijn in aanmerking genomen, terwijl geene enkele vermoedelijke bate, hoe waarschijnlijk overigens ook, daarop van invloed is geweest, kan, met de meeste gerustheid, voor een deel worden aangewend tot amortisatie van schuld. En de Regering is dan ook voornemens, u binnen kort eene daartoe betrekkelijke voordragt te doen.

Ziedaar, mijne heeren, u zoo beknopt en duidelijk mogelijk het plan der begrooting voor 1863 en den toestand onzer finantien opengelegd. De geleverde schets zal u hebben doen zien, dat onze geldmiddelen werkelijk in zeer gunstigen toestand verkeeren, dat wij met gerustheid het dienstjaar 1863 kunnen te gemoet gaan, en dat, al mogten in volgende jaren de koloniale bijdragen onverhoopt niet zulk een hoog cijfer bereiken als waarover wij ons thans verblijden, wij ons daarover niet al te zeer behoeven te verontrusten, omdat ook niet elk jaar eene buitengewone uitgaaf zal noodig zijn, als thans voor de emancipatie der slaven.

Ik eindig thans dit gedeelte mijner rede met een drietal opmerkingen:

Vooreerst dat de afstand tusschen de gewone ontvangsten en uitgaven, die het vorig jaar, zelfs na de aangebragte verminderingen, nog was ruim 12½ millioen, thans tot ruim 10½ millioen is gedaald, hoewel die som eenige verhooging zou moeten ondergaan, als het beginsel van pantsering niet mogt worden aangenomen, omdat dan aan het cijfer, uitgetrokken voor het materieel der marine, welligt eenige gelden zouden moeten worden toegevoegd.

In de tweede plaats, dat onze gewone inkomsten, vermeerderd met den bekenden rentepost van ƒ 9,800,000, nagenoeg uitmaken de som, benoodigd voor onze gewone uitgaven, zoodat de overige koloniale bijdragen enkel strekken tot het doen van buitengewone uitgaven; en eindelijk, dat de raming der middelen berust op het nog bestaande stelsel van belastingen. Geene andere raming was mogelijk, zoo lang de wijzigingen in dat stelsel niet bij de wet zijn vastgesteld. Maar als die herziening mogt plaats hebben, overeenkomstig de denkbeelden der Regering, dan kan dit aan het eindcijfer der begrooting niet schaden, zoo als blijken zal uit het plan van herziening, dat ik thans voor u zal ontwikkelen.

III. De Regering trad op met de overtuiging, dat het belastingstelsel dringend hervorming eischte. De wensch daartoe werd ook in uw midden, bij herhaling, en telkens al luider en luider uitgesproken, zoodat ik mij meen te kunnen ontslagen rekenen van de taak om de noodzakelijkheid eener herziening bij deze gelegenheid breedvoerig te betoogen. Daargesteld onder omstandigheden en voor toestanden die hemelsbreed verschillen met die waaronder wij thans verkeeren, zou reeds dit alleen eene reden voor de herziening van ons stelsel van belastingen zijn. Maar in den loop der tijden heeft dit stelsel wijzigingen ondergaan, en zijn daaraan elementen toegevoegd, waardoor het, in zeker opzigt, ongunstig afsteekt bij het primitieve stelsel, dat in 1822 werd vastgesteld. Schier elke Regering heeft de gebreken erkend, die het aankleefden. Van tijd tot tijd werden pogingen aangewend om daarin verandering te brengen, maar die pogingen zijn om verschillende redenen tot nog toe mislukt. Zoo is dat stelsel van belastingen tot ons gekomen, verzwakt en in teringachtigen toestand. Kracht in zich zelve heeft het niet, en bij een eenigzins ernstigen aanval loopt het gevaar in duigen te vallen.

Dit nu, meent de Regering dat moet worden voorkomen, omdat daardoor schokken zouden worden te weeg gebragt, waarvan men nog lang de trillingen zou gevoelen. Eene verandering van belastingen grijpt veelal zeer diep in bestaande toestanden en behoort daarom zoo geleidelijk en voorzigtig mogelijk te geschieden. De Regering heeft zich van dit denkbeeld diep doordrongen, en zij vleit zich, dat men haar niet zal kunnen beschuldigen van het bestaande belastingstelsel te hebben willen sloopen, maar dat men zal willen erkennen, dat enkel eene poging is aangewend, om in dat stelsel verbeteringen aan te brengen.

(*Zie het vervolg in het Bijvoegsel.*)

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 19 *september*. — Gisteren is in de groote zaal van Whittington club eene buitengewoon talrijke vergadering gehouden, ten einde sympathie te betuigen voor Garibaldi en te protesteren tegen de Fransche bezetting te Rome.

De heer Nicholay nam het eerst het woord; in eene uitvoerige rede verdedigde hij Garibaldi tegen degenen, die hem van overhaasting hebben beschuldigd. „Wat zoude Italië op dit oogenblik zijn, vroeg de spreker, indien Garibaldi niet voor eenige maanden gehandeld had met de snelheid, die men hem nu verwijt?"

Daarop werd door den heer Washington het volgende voorstel gedaan:

Deze vergadering wenscht aan den generaal Garibaldi hare innige sympathie te betuigen en aan den doorluchtigen gevangene te Spezzia de hoop te kennen te geven, dat hij, zoodra de staat van zijne gezondheid hem dit zal veroorloven, de groote hoofdstad van Engeland zal bezoeken. Deze vergadering zelf is hem een waarborg, dat hij in dit vrije land bij alle standen der maatschappij de gastvrijheid zal ondervinden, waarop hij regt heeft door zijn edel karakter.

De redenaar schetste in breede trekken de loopbaan van den vaderlandslievenden man, en deed uitkomen hoe edel en grootsch zijn karakter was, zoodat zelfs niet zijne bitterste vijanden het zouden wagen te twijfelen aan zijne vaderlandsliefde en onbaatzuchtigheid. Herhaaldelijk werd de redevoering door bewijzen van den levendigsten bijval afgebroken.

De heer Bradlaugh beoordeelde de staatkunde van Frankrijk en Engeland in de zaken van Italië. „Indien — meende hij — de Engelsche Regering haar pligt had volbragt, zou Italië tegenwoordig in gunstiger toestand verkeeren."

Na deze redevoeringen werd het voorstel met algemeene stemmen aangenomen.

Het tweede voorstel — protest tegen bezetting van Rome door Fransche troepen — werd gedaan door den heer Malison. Hij zag in die bezetting, het ongeluk van Italië, de schande van Engeland.

Het voorstel werd nader ondersteund door den heer Beale, die eene lofspraak hield op de Engelsche dagbladen. Allen — alleen The Times uitgezonderd — hadden Garibaldi regt laten wedervaren. Ten slotte gaf deze spreker den raad een algemeen petitionnement op het touw te zetten, ten einde lord Palmerston tot krachtiger maatregelen te dwingen.

Ook het tweede voorstel werd met algemeene stemmen tot besluit verheven.

Een derde voorstel, van den heer Taylor, luidde als volgt: De commissie zal een verzoekschrift opstellen, gerigt tot den Minister van buitenlandsche zaken, ten einde deze er bij den Keizer der Franschen op aandringe, dat hij de herhaaldelijk afgelegde belofte, om Rome te ontruimen, vervulle.

Nadat ook dit voorstel met algemeene stemmen was aangenomen, ging de vergadering uiteen.

Op eene vergadering te Dublin is eene petitie opgesteld, gerigt aan lord Russell, waarin wordt gevraagd: dat hij (1) door zijne tusschenkomst van den Keizer der Franschen de onmiddellijke ontruiming van Rome verkrijge; (2) zijn invloed bezige om te bewerken, dat noch Garibaldi, noch zijne medestanders op eenige wijze worden gestraft voor eene poging, die slechts de strekking had den ongelukkigen toestand te verbeteren, die in Italië van de bezetting van Rome het gevolg is.

De vergadering die woensdag, onder presidium van den Mayor te Birmingham, ter gunste van Garibaldi is gehouden werd door ongeveer vierduizend personen bijgewoond.

FRANKRIJK.

PARIJS 19 September.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Uit Italië is er heden niet een feit bekend geworden, hetwelk eenige wijziging in den toestand kon te weeg brengen.

Kleine voorvallen hebben de overhand op de groote gebeurtenissen. Zoo moet bijv. vermeld worden dat men den Keizer te Biarritz maar volstrekt geen rust laat. Niet alleen dat verschillende staatslieden, als de heeren von Metternich, Nigra, d'Azzeglio, Pepoli enz. zich derwaarts begeven, maar alle meer of min hoog geplaatste personen blijven zich tot Z. M. wenden over allerlei conflicten welke zij met dezen of genen Minister hebben. Om te beginnen met den heer de La Guéronnière, beweert men dat hij van het ministerie van binnenlandsche zaken een „communiqué" heeft ontvangen, waarvan hij de opname in La France weigerde; daarop zou eene waarschuwing zijn gevolgd, welke de Senator eveneens weigerde te plaatsen, zich beroepende op den Keizer. Natuurlijk kan ik u intusschen niet stellig verzekeren of dat gerucht wel volkomen juist is.

Voorts is de prefect van het Parlement der Seine en Oise, de heer de Saint Marsault, naar den Keizer gegaan om zijn beklag te doen, en wel over het volgende: De heer Ernest Baroche, zoon van den president des Staatsraads, zal zich kandidaat stellen voor den departementalen raad aldaar. Intusschen heeft dat jonge mensch, kort na den val van den bankier Mirès, eene reis ondernomen naar Amerika en later naar Egypte, hetgeen, zoo als men zich herinneren zal, reeds dadelijk aanleiding gaf tot het gerucht, dat hij op zeer compromitterende wijze betrokken was bij het proces van den bankier. Uit aanmerking daarvan bragt de prefect bedenkingen in het midden bij het ministerie van binnenlandsche zaken, toen hem werd medegedeeld dat van officieele zijde de kandidatuur van den jongen Baroche zou worden geprotegeerd. Hieruit ontstond ook een conflict, hetwelk de reis van den heer de Saint Marsault naar Biarritz ten gevolge had.

De Moniteur deelt heden mede dat graaf Walewsky, die eergisteren van Biarritz is teruggekomen, ad interim is belast met de portefeuille van het Departement van oorlog.

Maarschalk Randon, die zich op zijne goederen bevond in het departement der Isère, zal morgen den Keizer vertegenwoordigen bij de plegtige begrafenis van den maarschalk graaf van Castellane.

L'Indépendance Belge is heden gedurende eenige uren aan den post teruggehouden en werd eerst in den namiddag uitgegeven. Natuurlijk is dat geweest om naauwkeurig na te gaan op welke wijze in dat blad verslag gegeven werd van het banket, te Brussel ter eere van Victor Hugo gegeven. De redactie van dat liberale orgaan heeft echter reeds zoo dikwerf tot hare onberekenbare schade kennis gemaakt met onze administratieve magt, dat zij voorzigtig is geworden. Zij levert dan ook slechts een zeer mager verslagje van het letterkundig feest, tot bijwoning waarvan zoovele Staatslieden en geleerden uit alle hoeken naar de vrije naburen toegestroomd waren, en geeft geen der feestdronken geheel terug, zich verschuilende achter de oratorische wending „dat van zoo gevoelvolle en schoone woorden geen beknopt overzigt kan gegeven worden, zonder te kort te doen aan het vele schoone, enz." Ik mag er het blad niet hard over vallen, omdat zwijgen ten onzent de eenige levensvoorwaarde is, maar ik bejammer het, in de eerste plaats, dat wij in zulk een toestand leven, en in de tweede, dat men ons daardoor priveert van eene taal, die ongetwijfeld de edelste snaren van het hart in beweging brengt.

Toch ontsnapt er wel eens iets aan de waakzaamheid der beambten met het toezigt belast. Zoo heeft men zich heden hier bijzonder vermaakt met eene geestige karikatuur, voorkomende in *Le Fischetto*, de Italiaansche Charivari. Zij stelt Keizer Napoleon III voor, in Pauselijk gewaad en met de Pauselijke myter op het hoofd. Aan zijne voeten ligt in nederige houding minister Ratazzi, die hem smeekt Rome aan Italië af te staan. De Keizer antwoordt: *Non possumus!*

Le Constitutionnel verklaart het door verschillende bladen medegedeeld gerucht onwaar, dat de Keizer den generaal Pallavicini na het gevecht bij Aspromonte tot officier van het Legioen van Eer zou benoemd hebben.

De berigten omtrent Garibaldi's toestand luiden iets gunstiger, en vooral zijne stemming schijnt bijzonder gelukkig te zijn, daar hij hoegenaamd geene onrust aan den dag legt over de gevolgen van zijne poging.

Ook uit Mexico luiden de tijdingen veel vredelievender. Men verzekert namelijk dat de leden van het Mexikaansche Gouvernement besloten zouden hebben aan generaal Forey voor te stellen om Puebla en Mexico bij wijze van onderpand te bezetten en inmiddels over den vrede te onderhandelen. In billijkheid kan onze Regering daar niets tegen hebben.

Er wordt mij verzekerd dat de heer Adrien de La Valette, voormalig directeur van het gesupprimeerde dagblad L'Assemblée Nationale en een bloedverwant van onzen gezant te Rome, zich van hier naar 's Gravenhage heeft begeven. Naar men wil zou hij voornemens zijn aan de Nederlandsche Regering een plan voor te leggen tot droogmaking van een gedeelte der Zuiderzee.

Als eene aardigheid vertelt men hier nog dat op den 23 dezer de krooning moet plaats hebben van Radama II als Koning van Madagascar, en dat Z. M. bij die gelegenheid verschillende onzer notabiliteiten met decoratien heeft begiftigd. Uithoofde die decoratien echter moeten gedragen worden .... aan den neus, twijfelt men zeer of de zucht naar ridderorden wel zoo ver zal gaan, dat er vele verzoeken tot den Keizer zullen gerigt worden om vergunning tot het aannemen en dragen dier zonderlinge versiering.

Aan een schrijven uit Turijn, hetwelk blijkbaar zeer op de hand van Ratazzi is, ontleen ik het volgende: „De redeneringen omtrent de jongste diplomatieke nota van ons Kabinet zijn zoo eenstemmig ten nadeele van den heer de La Guéronnière, dat men zich reeds afvraagt, waarom ons Gouvernement hem niet in regten zou betrekken voor de bevoegde magt te Parijs. Inderdaad, na de erkenning van het Koningrijk Italië, door Frankrijk, Pruissen, Rusland, Engeland enz., heeft geen particulier persoon — ook al ware hij senator en de intieme vertrouweling van alle Keizerinnen der wereld — het regt om straffeloos in een dagblad een aanval te wagen op het fondament onzer Monarchie! Een proces en eene geregtelijke veroordeeling zouden het beste middel zijn om de opgewondenheid van den senator-publicist eenigermate te bekoelen. Waarom betrekt Frankrijk zelf zoo vaak in een tegenovergesteld geval onze dagbladen voor de Italiaansche regtbanken?"

— In het Journal des Débats wordt door den heer Augustin Cochin met den meesten lof gewag gemaakt van de afschaffing der slavernij in de Nederlandsche West-Indische kolonien. Dat artikel, waarin de geheele geest der kortelings aangenomene wetten wordt uiteengezet, vangt aldus aan:

„Terwijl de afschaffing der slavernij in de Vereenigde Staten nog slechts in een verwijderd verschiet te hopen is, en de verwezenlijking daarvan afhankelijk is van de bloedige kansen van een bijna eindeloozen oorlog, heeft eene edelmoedige, nijvere en vrije Natie op vreedzame wijze de slavernij opgeheven in hare Amerikaansche kolonien bij eene wet, welke dagteekening draagt van 8 augustus 1862."

Na ter loops het koloniaal Regeringsstelsel in Nederlands Oost-Indië en de werking der Ned. Handelmaatschappij in een minder gunstig daglicht gesteld te hebben — welke beschouwing natuurlijk geheel voor rekening van den oningewijden vreemdeling blijft — komt hij tot de erkenning dat geen land als Nederland zoo schoone vruchten van zijne kolonien trekt, „waaraan echter de slavernij part nog deel heeft."

De schrijver besluit aldus: „45,000 menschen en 33 millioen francs! 't Is weinig; het is nagenoeg zoo veel als er den dood vinden en uitgegeven wordt op éénen dag dat de Noordelijke en de Zuidelijke Staten elkander slag leveren! En toch houd ik mij overtuigd dat de Koning der Nederlanden met onbeschrijfelijke vreugd eene wet door zijne handteekening heeft bekrachtigd, die zoo vele arme schepsels vrijmaakt en aan onze eeuw een zeldzaam te genieten schouwspel te zien geeft: van vooruitgang, zonder geweld teweeg gebragt; eene wet, die eindelijk ook van Holland den smet heeft weggevaagd, die in Europa nog slechts op den naam van eene enkele Christelijke Natie kleeft, van de stijfhoofdigste, de eerste en de laatste in slavenhandel en slavernij. Die Natie is Spanje."

— Brieven uit Turijn doen vermoeden dat het hof van assises, hetwelk voor de instructie van het proces van Garibaldi aangewezen zal worden, dat van Casala of Alexandrië zijn zal. De ziekte van Garibaldi en de onvermijdelijk langdurige instructie zullen echter denkelijk den aanvang van dat proces nog geruimen tijd vertragen.

— De heer Benedetti, van zijne reis naar Corsica heden te Marseille teruggekeerd, heeft van daar zijne reis naar deze hoofdstad voortgezet. Prins Napoleon wordt den 21 of 22 dezer te Marseille verwacht, en begeeft zich, wanneer Prinses Clotilde hem vergezelt, naar Genua, maar in het tegenovergesteld geval naar Ajaccio. Het stoomjagt Jérôme Napoleon is maandag van Havre te Marseille gearriveerd, om zich ter beschikking van den Prins te stellen.

— Het dagblad Diretto deelt een brief van Guastalla, Nullo, Corte, Cattabene en Brussesi mede, den 10 dezer uit de forteres Fenestrelle den minister Ratazzi toegezonden, en in welken zij opkomen tegen het verspreid gerucht en het rapport van den generaal Pallavicini, eene uitdeeling van geld betreffende, die des avonds vóór het gevecht bij Aspromonte onder de wapenbroeders van Garibaldi gedaan zou zijn, hoedanige uitdeeling, zeggen zij, noch aan allen, noch aan sommigen, en evenmin tot een groot als tot een klein bedrag, heeft plaats gehad.

— Een ander Turijnsch blad behelst het antwoord, door den Paus door middel der drukpers en van de H. Consulta der bisschoppen en wereldlijke geestelijken gegeven, en waardoor alle twijfel aangaande de toepassing der bul van Pius V op de adepten van den bekenden pater Passaglia, die beweerde in naam van Italië en van Rome te spreken, is opgeheven. De H. Vader verklaart namelijk, dat de onderteekenaars van het adres, waarin hem aangeraden wordt afstand van het wereldlijk gezag te doen, zich de excommunicatie hebben op den hals gehaald.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 18 *september*. — De Kroonprins en de Kroonprinses worden op hunnen togt naar de Middellandsche Zee niet door hunne kinderen vergezeld, want deze keeren, nadat hunne Ouders het slot Reinhardsbrunn verlaten hebben, met hunne gouvernante naar Potsdam terug.

— Ofschoon de Kreuzzeitung bevestigt dat de minister van koophandel, baron von Halzbrink, uit hoofde der ongunstige wending die zijn gezondheidstoestand genomen heeft, zich in de laatste dagen, op raad zijner geneesheeren, van allen vermoeijenden arbeid heeft moeten onthouden, wederspreekt dat blad nogtans het gerucht dat hij zijn ontslag heeft aangeboden.

— Drie dagen lang, zegt de Neue Berliner Zeitung, heeft men bij den Koning op ontbinding van het Huis der Afgevaardigden en op het onverwijld octroijeren van eene kieswet aangedrongen, maar niets bereikt. Tot ontbinding wilde de Koning ten laatste zijne toestemming geven, maar tot eene octroijering niet. Met eene ontbinding alleen zou het Ministerie echter niet gediend wezen. Toen is men eindelijk tot het middel van uitkomst gekomen om, op grond van het amendement Stavenhagen, hetwelk Vincke (welligt uitsluitend met dit doel) tot het zijne maakte, onderhandelingen aan te knoopen. Geheel zonder indruk te weeg te brengen is de stemming van gisteren derhalve toch niet gebleven.

— Men verneemt uit Stockholm, dat de ratificatien van het den 14 junij tusschen Zweden-Noorwegen en Italië gesloten handelsverdrag, aldaar den 13 dezer aan het bureau des Ministers van buitenlandsche zaken uitgewisseld zijn.

WEENEN 18 *september*. — In de eergisteren gehouden plenaire zitting der commissie voor finantien uit de Kamer der Afgevaardigden werd de finantiële wet voor 1862 hoofdzakelijk vastgesteld. De beraadslagingen duurden vijf uren lang, maar leverden nogtans geene bijzonder merkwaardige wendingen op. Met uitzondering van graaf Degenfeld en de baron Meczery waren al de Ministers aanwezig. De genoemde commissie heeft een besluit genomen dat veel tot bespoediging en vereenvoudiging der finantiële debatten in het Huis zal bijdragen, namelijk dat voortaan de gezamenlijke leden van dat Huis de beraadslagingen der commissie, natuurlijk zonder stemregt, zullen kunnen bijwonen, hetwelk van te grooter beteekenis is, omdat nu juist de hoofdvraag van ons finantiewezen, namelijk de bankacte, in de plenaire vergadering der commissie te dier zake in overweging moet worden genomen.

De heeren Giskra en zestig andere leden interpelleerden heden in het Lagerhuis het Staatsministerie over de verklaring, door den minister van finantien in het Heerenhuis gedaan, dat de Regering aan de Donaustoomvaart-maatschappij voor het jaar 1862 een hooger bedrag van tolgarantie zal uitbetalen dan door den Rijksraad is ingewilligd, in welke verklaring de interpellanten eene niet erkenning der Constitutionele regten en eene miskenning van de door het Lagerhuis genomen besluiten ontwaarden, de vraag stelden of die verklaring op grond eener beraadslaging en van een besluit van het gezamenlijk ministerie gedaan is, en hoe, is dit het geval, het ministerie eene zoodanige verklaring met de grondwettige regten der Rijksvertegenwoordiging weet overeen te brengen. Het antwoord der Ministers is nog niet bekend.

— Volgens de Botschafter hebben de Oostenrijksche Afgevaardigden in eene onlangs gehouden bijeenkomst besloten geen deel te nemen aan de beraadslagingen over eene Bondshervorming, die eerlang te Weimar moeten gehouden worden, uit aanmerking dat de agenda dier beraadslagingen in een te scherpen toon gesteld zijn. De heeren Reichhauer en Berger moeten verzocht hebben van de lijst der deelnemers aan de Weimarsche vereeniging te worden geschrapt. Daarentegen zal de vereeniging te Frankfort waarschijnlijk een groot aantal Oostenrijksche afgevaardigden in haar midden opnemen.

— Men zegt hier dat eerlang eene half officiële memorie over het Fransch Pruissisch handelsverdrag het licht zal zien, die bestemd is om den gang der onderhandelingen betreffende het Tolverbond te ontwikkelen, en de noodzakelijkheid der handhaving van de Duitsche Tolvereeniging aan te toonen.

— Te Triest ontvangen depêches uit Belgrado zeggen dat gedurende de laatste dagen bloedige gevechten tusschen de bevolking en de bezetting der forteres ontstaan zijn, en dat de stemming der gemoederen eerlang een algemeenen opstand der Servische bevolking tegen de Turken laat vooruitzien.

— Ook tegen de verbanning van Mirko, even als tegen het aanleggen van militaire wegen in Montenegro, heeft Vorst Labanoff, de Russische gezant te Konstantinopel, ernstig geprotesteerd. Luca Vucalowitch, het hoofd der opstandelingen in de Herzegowina, is begenadigd, onder voorwaarde dat hij den eed van getrouwheid aan de Porte zweren zal. De Christenen in die streken zullen hunne waiwoden vrijelijk kunnen verkiezen.

Per Telegraaf.

BERLIJN 19 September.

De zoo even verschijnende National Zeitung schrijft hoe in het Huis der Afgevaardigden verhaald wordt dat de Minister van finantien ontslagen is; ook de Minister van oorlog zou zijn ontslag ingediend hebben, maar dit door den Koning nog niet aangenomen zijn. Men gelooft algemeen aan eene ministeriële crisis.

Latere depêche.

De minister van finantien von der Heydt heeft het gisteren aangevraagd ontslag ontvangen. Den minister van oorlog von Roon is zijn ontslag geweigerd. De hier aangekomen Pruissische gezant te Parijs, von Bismarck Schönhausen, is, naar gezegd wordt, met de vorming van een nieuw Ministerie belast.

BERLIJN 20 September.

Heden heeft de Tweede Kamer beraadslaagd over het budget van oorlog voor 1862 en zich op alle punten met het rapport der commissie vereenigd. Maandag stemming.

De Ministerraad is schier permanent bijeen. Nopens de ministeriële crisis is nog niets beslist.

PETERSBURG 20 September.

Na zesjarige schorsing zal in 1863 de recrutering weder plaats grijpen, en wel voor 5 man op de 1000 inwoners. De recrutering begint den 15 januarij 1863.

WIESBADEN 19 September.

De Nassausche Regering heeft hare toestemming in het handelsverdrag, onder voorwaarde der toetreding van de overige Regeringen van het Tolverbond, doen verklaren. Alle andere berigten over deze aangelegenheid moeten als onjuist beschouwd worden.

TURIJN 19 September.

Prins Napoleon en zijne Gemalin worden den 24 dezer hier verwacht. Het huwelijk van Prinses Pia zal den 25 of 27 dezer plaats hebben.

Het Regeringsblad behelst een reglement voor den verkoop der domeingoederen.

De staat van beleg in Napels zal nog niet opgeheven worden, maar wel in Sicilië, nadat daar alvorens uit het personeel der openbare ambtenaren diegenen verwijderd zijn welke stof tot wantrouwen geven.

De Kamer zal gesloten, maar niet ontbonden worden.

De Diritto is gisteren in beslag genomen.

Heden deelt het blad een verslag van Ripari, den geneesheer van Garibaldi, over het bezoek van dr. Partridge, mede, die bij deze gelegenheid verklaard heeft geen gevaar in den toestand van Garibaldi te zien.

TURIJN 20 September.

De Monarchia Nazionale wederspreekt het gerucht, dat vijf generaals van het leger eene memorie over het proces van Garibaldi aan de Regering gerigt hebben.

De betaling van 30 millioen voor den Zuidelijken spoorweg is door de Regering geschied. Binnen weinige dagen wordt eene vergadering van aandeelhouders gehouden, om den raad van administratie te benoemen.

LISSABON 17 September.

Het zesde regement, te Braga in garnizoen, is aan het muiten geslagen en heeft op de officieren geschoten. Een majoor is gedood. Van hier zijn twee regementen gezonden om de rust te herstellen. Het gouvernement heeft krachtdadige maatregelen genomen ten einde de onlusten te onderdrukken.

NEW-YORK 10 September.

Mac Clellan is naar het noorden van Maryland op weg, om de Zuidelijken aan te vallen. De Noordelijke vloot ligt voor Baltimore, en zal die stad vernielen, als zij door de Zuidelijken ingenomen wordt. Mac Donnell heeft een verlof van drie weken bekomen. Door de Regering zijn eenige bevelen gegeven wegens de conscriptie van vrijwilligers, die hun ontslag nemen, en van burgers, die zich op reis bevinden. — Aan het Congres van het Zuiden is een wetsontwerp betreffende eene nieuwe ligting van 300 000 man ingediend. Een aantal familien verlaat Washington.

CANTON 10 Augustus.

In de omstreken van Macao heeft een hevige typhoon gewoed, die eene aanmerkelijke schade heeft te weeg gebragt, en waarbij een groot aantal menschen is omgekomen. Te Chefoo heerscht de cholera. Te Tonqiun heeft eene insurrectionnele beweging plaats gehad.

In de berigten uit Japan wordt gemeld, dat al de vreemde gezanten de hoofdstad Jeddo hebben verlaten. De groote vergadering der Daimios (Rijksgrooten) heeft nog niet plaats gehad.

LONDEN 20 September.

Hennep. St. Petersb. Rein £ 39.4. Riga Rein £ 41. — *Talk* in loco 48/6 voor nieuwe en 48/ voor oude, Sept. 48/9, Oct./Dec. 48/6. Vaste markt. Deze week werden afgeleverd 2761 en aangevoerd 1346 vaten.

LIVERPOOL 20 September.

Katoen. Heden zijn 2500 b. afgedaan. De markt was vast. — *Olijfolie* vast op £ 60. — *Talk* onveranderd.

BERLIJN 20 September.

Rogge. Najaar 50½, voorj. 48⅝. — *Olie.* Najaar 14⅓, voorj. 14⅜.

NEW-YORK 9 September.

Katoen 57 a 58 c. stijgende. — *Tarwe* lager. — *Illinois* 62⅝. — *Goud* agio 18¾. — *Koers* op Londen 131 en flaauw.

CALCUTTA 30 Augustus.

Invoer-Artikelen stil. — *Koper* en *Lijnzaad* onveranderd. — *Salpeter* vast. — *Vracht* naar Londen 75/. — *Wissel* op Londen 2/1¾.

CANTON 10 Augustus.

In *Thee* ging veel om, de uitvoer beloopt 22,250,000 ℔. — *Wissel* op Londen 4/6½.

SHANGHAY 3 Augustus.

Invoer-Artikelen stil. — *Thee* met veel handel; zoo ook *Zijde*, Tsatlee n.° 3 ts. 410 a 425; er werden 7500 b. verkocht en 13,250 b. uitgevoerd. Voorraad 17,000 b. — *Vrachten* naar Engeland 99/ a 110/. — *Wissel* 6/4.

LONDEN 20 September.

De Geconsol. 3 pc. 93¼. Spanje 2 pc. 45; dito Cert. 9⅛; dito Amort. 20¼. Mexico 3 pc. 34⅛. Venezuela 4½ pc. 28.

PARIJS 20 September.

Frankrijk 3 pc. 69.20; dito 4½ pc. 96.25; Cred. Mob. 990. Spanje 2 pc. —; dito 3 pc. —.

WEENEN 20 September.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 71; dito Nat. 5 pc. 83. — Wissel op Londen f 126.20.

FRANKFORT 20 September.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 54½; dito Nationale 5 pc. 64⅛. Spanje 2 pc. 44½; dito 3 pc. 49.

ANTWERPEN 20 September.

België 4½ pc. 99¾; dito 2½ pc. —. Spanje 2 pc. —; dito Binnenl. 3 pc. —. Oostenrijk Metall. 5 pc. 55¼; dito Nation. 5 pc. 64⅜.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 20 September.

Heden werd alhier in het gebouw van de Koninklijke Nederlandsche Yachtclub de 39ste algemeene vergadering van de Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij gehouden. Volgens het verslag van den directeur was de toestand van die Maatschappij gunstig en werden de bijzonderheden van het bedrijf door de actiehouders met belangstelling vernomen. Oorspronkelijk in het leven geroepen, om eene geregelde vaart met stoombooten daar te stellen, op alle plaatsen zoo binnen als buiten het Rijk der Nederlanden, waar zulks voor het algemeen nuttig en voor de Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij voordeelig werd geacht, heeft zij veel toegebragt aan den bloei der stad Rotterdam, met betrekking tot den Rijnhandel, en ofschoon sedert 1859 dit gedeelte van haar bedrijf aan de Nederlandsche Stoomboot-Reederij is overgegeven, zoo zijn de vruchten van de oorspronkelijke stichting voor de stad Rotterdam toch behouden gebleven. De fabriek van stoom- en andere werktuigen te Fijenoord is thans de hoofdzakelijke werkkring der Nederl. Stoomboot-Maatschappij. Door volharding is deze fabriek een der schoonste etablissementen van dien aard in ons Vaderland geworden, en is zij, ofschoon niet in de gemeente Rotterdam gelegen, voor de stad onzer inwoning van groote waarde. De 800 werklieden dier fabriek zijn voor het meerendeel inwoners der stad Rotterdam. Fijenoord is de vormschool van een groot getal jongelieden, die gretig van de gelegenheid gebruik maken, hen dáár aangeboden, om zich in hun vak te bekwamen. Het is opmerkelijk hoe vele kundige ingenieurs, bazen en opzigters, op de fabriek te Fijenoord gevormd, elders de vruchten van hunne opleiding plukken. De schoone en nuttige inrigtingen voor volksonderwijs, waarop de stad Rotterdam trotsch mag zijn, staan met de fabriek te Fijenoord in een naauw verband, en wat die inrigtingen ontbreekt aan praktische opleiding, daarin wordt door de fabriek te Fijenoord voorzien; een groot deel der leerlingen van de Academie van beeldende kunsten en technische wetenschappen is op de fabriek te Fijenoord werkzaam. De directie der Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij bevordert, zooveel in haar vermogen is, de opleiding van jongelieden en voldoet zoveel zij kan aan het tal van aanzoeken van de hart der ouders.

Hartelijk wenschen wij dat deze voor de stad Rotterdam zoo belangrijke inrigting in bloei zal toenemen en gelijken tred zal kunnen houden met de ontwikkeling en vooruitgang van de tweede koopstad van ons Vaderland.

Naar wij vernemen heeft het bestuur der Rotterdamsche Diergaarde toegestaan, dat de Vlaardingsche Hervormde weezen, 18 in getal, kosteloos toegang tot de Diergaarde zullen hebben op woensdag a. s. De overtogt van Vlaardingen naar Rotterdam is hun aangeboden door de directie der stoomboot-vereeniging de Maasnymph.

Heden namiddag omstreeks vier ure viel een tienjarige knaap, die op de Boompjeskade, in de nabijheid der Groote Draaisteeg, liep te spelen, plotseling in het water. Zonder zich een oogenblik te bedenken, sprong een daar aanwezig ambtenaar der stedelijke belastingen het kind na, maar daar zijne pogingen tot redding aanvankelijk mislukten, werd hij nog door twee andere personen gevolgd, terwijl ten slotte alle drie na veel inspanning met het knaapje behouden aan wal kwamen.

Door Z. M. zijn bij den grooten staf van het leger benoemd tot generaal-majoor en bevelhebber in de 4de militaire afdeeling, de kolonel J. H. Engelbregt, kommanderende het 7de reg. infanterie; tot generaal-majoor en bevelhebber in de 5de militaire afdeeling, de kolonel J. F. van Hoey Schilthouwer, Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst, kommanderende het regement grenadiers en jagers.

Z. M. heeft den generaal-majoor J. F. Scharten, bevelhebber in de 5de militaire afdeeling, op pensioen gesteld en het bedrag van dat pensioen bepaald op *f* 2400 's jaars.

Bij Zr. Ms. besluit is aan J. L. Fey, op verzoek, eervol ontslag verleend als notaris te Gulpen.

Bij Zr. Ms. besluit is aan den heer F. van Herck, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag verleend als consul der Nederlanden te Cadix, onder dankbetuiging voor zijne lange en ijverige diensten.

Z. M. heeft goedgevonden: 1°, op hun verzoek, een eervol ontslag te verleenen aan den heer P. Proot, als hoogheemraad van de Watergraafs of Diemermeer (Noordholland); aan den heer C. Lopse Hoeke, als dijkgraaf van den polder Dreischor (Zeeland), en aan den heer J. van der Helm, als lid van het hoofdbestuur van het Waterschap Hunsingo, en voorzitter van het 1ste onderdeel Ulrum (Groningen); 2°, te benoemen tot secretaris-penningmeester bij het Waterschap Sabina Henrica, gemeente Fijnaart (Noordbrabant), den heer C. W. Maris; bij het Waterschap van Escharen en Gassel (Noordbrabant), tot president of voorzitter, den heer R. J. N. Walter, en tot leden of heemraden de heeren A. Adriaans en H. Cuppen; bij het bestuur van den Emiliapolder, onder de gemeenten Geertruidenberg, Made en Drimmelen en Zwaluwe (Noordbrabant), tot heemraden de heeren A. Dubbelman en C. Segeren, en tot secretaris-penningmeester den heer M. J. Smolders; tot plaatsvervangend heemraad in het polderdistrict de Lijmers (Gelderland), den heer E. Bergervoerdt; tot dijkgraaf van den polder het Nieuwland van Puttershoek (Zuidholland), den heer O. B. 't Hooft van Benthuizen; tot heemraad van den Anna Paulowna-

r (Noordholland), den heer jhr. mr. J. H. van
st van der Palm; tot dijkgraaf van de Water-
meer (Noordholland), den heer P. Punt; tot
raad van den polder Wieringerwaard (Noord-
nd), den heer J. Kooy, en tot gezworen van
Adornispolder (Zeeland), den heer J. du Bois.

n wege het Departement van Finantien is openbaar
akt de volgende opgave van de op 15 dezer in
nderstaande entrepôts aanwezige hoeveelheden der
nde goederen: Amsterdam, tarwe 298 l., rogge
huiden 3,208,95 waarde, indigo 70,670 ℔, rijst
0,847 ℔, ruwe suiker 16,456 548 ℔ en tabak in
en en ongeplette stelen 747,204 ℔; Rotterdam,
en 27,950 waarde, indigo 370 ℔, ruwe suiker
25 694 ℔ en tabak in bladen en ongeplette stelen
39.49 ℔; Schiedam, ruwe suiker 798,116 ℔;
recht, ruwe suiker 1,105,182 ℔, en Middelburg,
suiker 1,631.103 ℔.

er dikwijls wordt door de afzenders van berigten
plaatsen, waar geen telegraafkantoor is, bezorging
n de lijn van die berigten voorgeschreven en be-
, ook wanneer de geadresseerden die berigten in
regel aan het eindtelegraafkantoor doen afhalen
aan een bestelhuis laten bezorgen. Terwijl het
oudiger en veelal voor de correspondenten voor-
iger zou zijn, het bodeloon, ingeval het berigt
wordt afgehaald, door den geadresseerde te doen
len, zullen de hiervoor door den afzender betaalde
en voortaan slechts op hunne aanvraag bij het
toor van afzending worden teruggegeven.
e rekenen van den 1sten october aanstaande kost
overbrerging van een berigt van 1 tot 20 woorden
schen een Nederlandsch en Belgisch kantoor, welke
de afstand zij, één gulden. Het bestaande tarief
den berigtenwissel tusschen de wederzijdsche
telegraafkantoren blijft echter voorloopig on-
derd.

e concessie voor eene stoombootdienst tot vervoer
reizigers, goederen en vee tusschen Geertruidenberg
Rotterdam, vroeger verleend aan de „Stoomboot-
tschappij Stad Geertruidenberg", is overgeschreven
name van de „Nieuwe Stoomboot-reederij Stad
rtruidenberg."

n de Amsterdam-Keulsche Stoomboot-maatschappij,
er directie van de heeren gebroeders van Hasselt
Kampen, is tot wederopzegging vergunning ver-
d voor eene stoombootdienst tot vervoer van rei-
ers, goederen en vee tusschen Amsterdam, Kampen,
hem en Keulen.

Den 1sten der volgende maand zullen de miliciens der
ing dezes jaars, die in de maand mei ll. ingedeeld
geworden bij het 1e, 2e, 3e, 4e en 5e regement
gonders, en die *na* hunne inlijving tot nadere op-
ping met verlof huiswaarts zijn gezonden, bij ge-
de korpsen tot eerste oefening in activiteit optreden,
einde daarbij gekleed en voor *een jaar* in werkelijke
et te verblijven. Op bovengemelden datum zullen ge-
de miliciens zich regtstreeks uit de hoofdplaatsen
ner provincien naar hunne korpsen begeven; aan
enen hunner wier gemeenten meer dan 30 mijlen
de standplaats van hun korps verwijderd is, zal
gewoon reisgeld ad *f* 0.22 per mijl afstand door
gemeentebesturen uitbetaald worden.
De Minister van Oorlog heeft goedgevonden op
nsdag 1 october aanstaande door de respectieve
atselijke of garnizoens-kommandanten te 's Graven-
ge, Deventer, Breda, Arnhem en Zutphen, onder
dere goedkeuring van hem Minister, op nieuw de
erantie van fourrages te doen aanbesteden ten be-
[illegible] de korpsen te paard, welke van den 1
[illegible]ber aanstaande tot en met den 1 october 1863
[illegible] zullen houden.
Ontrent het ongeval, aan het nieuwe dok te Wil-
mstad overkomen, kan nader worden gemeld,
den 18 dezer eenig water uit sommige voegen van
dsteenen banketten lekte, zonder dat dit echter
zoodanigen aard was om ongerustheid te baren.
n 19 dezer, des morgens ten 11¾ ure, veranderde
toestand bijna plotseling. Het aantal naden, dat
ter gaf, vermeerderde veel, even als hetgeen zij
voerden. Ook werd een wateraanvoer opgemerkt
den mond van de oostelijkste zuigbuis. Eene
rasscheur ontstond zoowel in de rigting van de
uthellingen als langs de oostzijde van de ingemetselde
criptiesteenen. Eerstgemelde had, op de dekzerk
meten, eene wijdte van ongeveer 2 duim, de andere
n ruim 1 duim. Ter hoogte van het derde banket
oot daaruit een waterstraal. Zeer kort daarna
utte de gemetselde vloer op, over eene lengte
n naar gissing 40 el, gemeten westwaarts van
rschreven houthellingen; het met kracht daardoor
komende water wierp de stukken metselwerk even
de aldaar gelegde stapelblokken omhoog. Bijna
middellijk na het bersten van den vloer vermin-
de zigtbaar de wateraanvoer door al de scheuren.
atregelen, die in verband staan tot het bovenstaande
eval, worden inmiddels genomen. (St. Ct.)

Ter vervulling der vacature, ontstaan door het
trek van ds. Moorrees naar Vianen, is door den
kerraad der Hervormde gemeente aan den Helder,
een bevorens zamengesteld twaalftal, het volgend
al van predikanten gevormd: dd. F. Haverschmidt,
Poudgum en Raard; P. Peaux, te Simonshaven c. a.;
Wijs, te Oude Niedorp; J. P. van der Horst, te
rtswoud; J. Knappert, te Grosthuizen c. a., en
Slotemaker, te Kruisland. En daaruit dit drietal:
. Haverschmidt, Peaux en Slotemaker.
Beroepen tot predikant bij de Hervormde gemeente
Jutphaas (Utrecht) de heer F. P. J. Moquette,
ndidaat bij de commissie voor de zaken der Waalsche
rken.
Aangenomen het beroep naar Nijkerk op de Veluwe
or ds. J. Koster, pred. te Harderwijk.

Heekelingen 17 *september*. — Heden avond is de
langs nieuw opgebouwde korenmolen en de daar
et gelegen woning afgebrand; de naastbij gelegen
ningen zijn behouden gebleven; er is weinig van
n inventaris gered.

Gouda 20 *september*. — Ter vervulling der vacature,
staan door de benoeming van dr. Vitringa, con-
ctor aan het gymnasium alhier, tot rector van het
mnasium te Deventer, is door het collegie van
toren aan den Raad dezer gemeente, in de ver-
dering van gisteren, een tweetal ingediend, bestaande
de heeren C. M. Kan, doctorandus in de letteren
conrector aan het gymnasium te Winschoten, en
W. Hoffman, doctorandus in de letteren te Utrecht.
Bevens is in dezelfde Raadsvergadering aan heeren
toren magtiging verleend tot het oproepen van
licitanten naar de betrekking van leeraar in de
ngduitsche taal- en letterkunde, vacerende door
aanstaand vertrek van den heer Bruck naar
Gravenhage.

's Gravenhage 20 *september*. — Volgens een alhier
rangen berigt is het verblijf van H. M. de Koningin
Stuttgard verlengd tot de helft van november a. st.
— Z. K. H. de Prins van Oranje is heden morgen
de residentie naar Zandvoort vertrokken, ten
de bij de aldaar te houden wedrennen tegenwoordig
te zijn.

— In de residentie zijn uit verschillende gemeenten van de provincie Zeeland burgemeesters en leden der Gemeenteraden aangekomen, ten einde mondeling bij den Minister van Binnenl. Zaken de belangen der provincie en der gemeente bij de rigting van de aan te leggen Staatsspoorwegen voor te staan.

— Naar men verneemt zal er aanstaanden zondag voor het laatst muziek op het terras van het Groot Stedelijk Badhuis worden uitgevoerd.

Leyden 19 *september*. — Heden aanvaardde dr. W. G. Pluygers het hoogleeraarambt in de bespiegelende wijsbegeerte en letteren aan de Leydsche Hoogeschool, met het houden eener redevoering in de Latijnsche taal, waarin werd aangetoond, dat de studie der oude letteren tegenwoordig niet minder bloeit dan vroeger, en de oorzaken ontwikkeld werden, die waarborgen, dat zij bij voortduring zal bloeijen en in bloei toenemen.

Leyden 20 *september*. — Heden werden alhier bevorderd tot doctor in de beide regten, de heer J. P. Roetert Tak, geb. te Engelen, na publieke verdediging van een Akademisch proefschrift over „het regt van amendement in de constitutionele monarchie," en tot doctor in de godgeleerdheid, de heer A. Kuyper, geb. te Maassluis, na verdediging van een Academisch proefschrift, getiteld: Disquisitio Historico-Theologica, exhibens J. Calvini en J. à Lasco de Ecclesia Sententiarum inter se compositionem.

Nieuwe Diep 18 *september*. — Gisteren avond gebeurde alhier het volgende treurige voorval. Drie koopvaardijmatrozen hebben, in vereeniging met eenige oorlogsmatrozen, een hunner makkers, een overigens zeer oppassend jongeling, uit oorzaak eener bestaande vete op de straat opgewacht en zoodanig mishandeld, dat men hem dood van de straat heeft weggehaald. Allen die zich aan dit feit hebben schuldig gemaakt, zijn reeds in verzekerde bewaring.

Vlissingen 19 *september*. — Gisteren morgen is alhier binnengekomen Zr. Ms. schroefschoener Frans Naerebout. Aan boord daarvan bevond zich de heer J. F. A. Coertzen, schout-bij-nacht en inspecteur-generaal over het loodswezen, de betonning, bebakening en verlichting.

De met dit vaartuig gemaakte togt heeft voornamelijk ten doel gehad de kustlichten op de kusten van Engeland en Frankrijk in oogenschouw te nemen, ten einde te zien in hoeverre het gebruik van electriek vuur ook voor onze kustlichten wenschelijk zou zijn.
(M. C.)

Utrecht 19 *september*. — Zoo als reeds gemeld is zullen te 's Gravenhage in de maand november aanstaande, onder presidium van den luitenant-generaal Duycker, inspecteur van het wapen der infanterie, de vereischte examina plaats hebben van onderofficieren der infanterie en artillerie, dingende naar den rang van 2den luitenant bij die wapens. — Naar men verneemt zijn van de bestaande vacatures bij het wapen der infanterie 50 plaatsen van 2de luitenants ter aanvulling aangewezen, en zulks onverminderd het getal, beschikbaar voor de verdienstelijke onderofficieren die het ligter examen voldoende mogten afleggen.

— Tegen de helft van de maand october a. s. zal bij de verschillende korpsen des legers de dienst van het winter-tableau weder een aanvang nemen.

Bergen-op-Zoom 19 *september*. — Men verneemt dat de 1ste luitenant van Maanen, van het 4de bataillon 6de regement infanterie, te dezer stede in garnizoen, van den 1sten der volgende maand, gedurende een jaar zal gedetacheerd worden aan de applicatie-school der Koninklijke Militaire Akademie te Breda.

Tiel 14 *september*. — In de afgeloopen week had te Ingen een schromelijk ongeluk kunnen plaats hebben. Een inwoner dezer gemeente, een liefhebber van de jagt, in zijne woonkamer bezig zijnde zijn geweer te laden, heeft het ongeluk, dat het onverwachts ontbrandt. Het schot drong in eene kast, waarin zich een blikken bus bevond, inhoudende ruim 1½ ℔ buskruid, hetwelk ontvlamde en de kast uiteen deed springen. De stukken van deze kast troffen hem zoo zeer in het aangezigt, dat hij bewusteloos nederstortte en belangrijke verwondingen bekwam. De vrouw, die in de kamer aan tafel zat, stortte mede van den stoel, terwijl de vlammen, die uit de kast sloegen, zich aan hare kleederen mededeelden; daarop nam zij de vlugt naar het achterhuis en werd daar met veel moeite door een paar personen uit haren gevaarlijken toestand gered. Den jager zelf vond men naderhand vreeselijk bloedende op den grond liggende terug. Dadelijk werd geneeskundige hulp ingeroepen en verleend. Het huis zelf is door die ontploffing op onderscheidene plaatsen zwaar gescheurd en gebarsten, glasramen en glazen deuren zijn verbrijzeld, en het geheel had het aanzien of de bliksem in de woning was geslagen en haar had verwoest. (T. Ct.)

Ermelo 19 *september*. — Door wijlen mevr. de douairière Sandberg van Essenburg is aan de diaconie der Hervormde gemeente alhier vermaakt de som van *f* 2000, vrij van alle successieregt.

Leeuwarden 18 *september*. — Ll. zondag is door hooi broeijen brand ontstaan in de schuur en huizinge van den landbouwer L. J. Poppinga te Terwispel, waardoor de met hooi gevulde schuur, benevens het grootste gedeelte der boerengereedschappen, eene prooi der vlammen zijn geworden. Een stier en een kalf zijn bij den brand omgekomen.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul te Hong Kong, dd. 8 julij jl., kwamen aldaar, gedurende de eerste 6 maanden van 1862, 11 Nederlandsche schepen aan, waarvan 3 regtstreeks uit Nederland en 1 uit Java.

Twee vreemde schepen kwamen uit Nederl.-Indië.

Naar vreemde havens vertrokken 10 Nederlandsche schepen.

Alle vonden voordeelig emploi, hetzij in de kustvaart, hetzij bevracht van Manilla naar Australië.

De vrachtvaart is in de laatste tijden zeer voordeelig geweest; de aanwezige scheepsruimte voldoet niet aan de behoefte, en deze neemt steeds toe. Niet alleen is de kusthandel aanzienlijk vermeerderd, maar het gebruik der Europesche schepen wordt dagelijks meer algemeen onder de Chinesche kooplieden.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van zaturdag 20 september.

In deze zitting is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een wetsontwerp strekkende tot vaststelling van de *begrooting voor de Staatsspoorwegen* over 1863. Drukken, ronddeelen en verzenden naar de afdeelingen.

Eenige ontvangen adressen zijn aan de commissie voor de verzoekschriften verzonden.

Drie exemplaren van een geschrift over het rapport van de commissie, belast met het onderzoek van het vraagstuk der gepantserde schepen, zullen in de boekerij worden geplaatst.

De Voorzitter deelt mede, dat de commissie voor de verzoekschriften den heer *Guljé* tot haren voorzitter heeft benoemd.

Ingevolge het bepaalde in de vorige Vergadering wordt thans aan den *Minister van Finantien*, den heer *Betz*, het woord verleend om, op last des Konings, aan te bieden de wetsontwerpen, uitmakende de **Staatsbegrooting voor 1863**, en tot het blootleggen van 's Lands finantiëlen toestand.

[De belangrijke redevoering van den Minister wordt in haar geheel door ons medegedeeld aan het hoofd dezer Courant en verder in het bij dit N°. behoorend Bijvoegsel.]

Nadat de Minister zijne aanspraak gehouden had, bedankt de Voorzitter Z. Exc. voor de gedane mededeelingen en wordt besloten de aanspraak, met de daartoe behoorende stukken, ter overweging naar de afdeelingen te verzenden.

De commissie tot het opstellen van een *adres* in antwoord op de Troonrede, heeft thans het ontwerp definitief ter tafel gebragt. Het zal worden gedrukt en rondgedeeld, terwijl de beraadslagingen worden bepaald op maandag aanstaande, ten elf ure.

Bij het vergevorderde uur wordt de benoeming van verschillende commissien tot de volgende zitting uitgesteld.

Het **Gewijzigd ontwerp-adres van antwoord op de Troonrede**, dat maandag in beraadslaging komt, luidt als volgt:

1. De Tweede Kamer der Staten-Generaal vangt hare werkzaamheden aan met de betuiging van eerbiedige verknochtheid aan Uwe Majesteit, en onder dankbare waardering der zegeningen door het Vaderland genoten.

2. Zij verheugt zich dat onze betrekkingen met andere Mogendheden bij voortduring gekenmerkt zijn door vriendschappelijke verstandhouding.

3. De lofwaardige pligtsbetrachting van de zee- en landmagt, vooral in onze Oost-Indische bezittingen, wordt ook door ons op hoogen prijs gesteld; en gaarne brengen wij, met Uwe Majesteit, hulde aan den moed en de volharding bij het bedwingen van het Rijk van Banjermasin door leger en vloot betoond.

4. De bloei en welvaart van Indië, zoo naauw aan de algemeene belangen van Nederland verbonden, wekken onze levendige deelneming. De voorstellen door Uwe Majesteit aangekondigd, tot verbetering en ontwikkeling op meer dan één gebied, zullen door ons zorgvuldig overwogen worden. Inzonderheid zien wij eene voordragt tot regeling van het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen met verlangen te gemoet.

5. Wij hopen dat de afschaffing der slavernij zal medewerken tot opbeuring van onze West-Indische kolonien uit den toestand van kwijning en verval, waarin deze vruchtbare gewesten sinds lang verkeeren.

Aan het door Uwe Majesteit toegezegd ontwerp der reglementen op het beleid der Regering in de West-Indische kolonien zullen wij onze naauwlettende aandacht wijden.

6. Met Uwe Majesteit beloven wij ons voor deze en velerlei andere gewigtige werkzaamheden heilzamen invloed van de voorlichting van den nieuw ingerigten Raad van State.

7. De vooruitgang van het volksonderwijs, dien wij gaarne erkennen, is onafscheidelijk aan de vorming van een toereikend aantal onderwijzers verbonden. Wij vertrouwen dat de werking der wet op het lager onderwijs allengs in de bestaande behoefte zal voorzien. Volgaarne zullen wij met Uwer Majesteits Regering medewerken tot voltooijing van het gebouw van ons nationaal onderwijs, door regeling der verschillende deelen, die nog op wettelijke voorziening wachten.

8. Met erkentelijkheid vernamen wij de aanvankelijk goede uitkomsten van landbouw en zeevisscherijen, terwijl wij den wensch koesteren dat de overige bronnen van volkswelvaart, ondanks den druk van algemeene oorzaken, zich allengs tot hoogeren bloei zullen ontwikkelen.

Het was ons aangenaam van Uwe Majesteit eene voldoende getuigenis te hooren omtrent den vooruitgang in vele takken onzer industrie, nog onlangs gebleken op de algemeene tentoonstelling van nijverheid en kunst te Londen. De plaats, door Nederland bekleed bij dien vreedzamen wedstrijd der volkeren, moge eene opwekking zijn tot verdere uitbreiding en volmaking.

9. De aanleg en verbetering van spoor- en waterwegen, zoo lang met ongeduld verbeid en zoo noodig tot bevordering van de nationale welvaart, hebben aanspraak op onze warme belangstelling. Daarom, Sire, verblijdt ons de mededeeling van Uwe Majesteit, dat, wat de eerste betreft, er uitzigt bestaat op het openen der dienst langs enkele deelen reeds in het aanstaande jaar, en zal de voordragt tot regeling der exploitatie een zorgvuldig onderzoek bij ons vinden.

10. Wij beseffen, dat de voorbereiding tot het in werking brengen der wet op de regterlijke inrigting een moeitevolle arbeid is, en verheugen ons dat bedachtzaam overleg de gewenschte voortvarendheid niet zal uitsluiten.

11. Dankbaar vernamen wij de mededeeling, dat de toestand van 's Rijks geldmiddelen zóó gunstig is, dat, ondenks de uitgaven voor de spoorwegen en de emancipatie der slaven, schuldelging voortgezet en aan de groote waterwegen naar zee begonnen zou kunnen worden.

12. Kan eene geleidelijk herziening van ons belastingstelsel met verbetering van het gemeentelijk finantiewezen gepaard gaan, dan zal de gelegenheid tot overweging van wetsontwerpen daartoe strekkende, ons dubbel welkom zijn.

13. Sire! levendig gevoelen wij het gewigt der beraadslagingen die ons wachten. Wij willen onze taak opvatten, doordrongen van de verpligting die op ons rust, met toewijding van al onze krachten, en met eene ootmoedige bede om den onmisbaren zegen des Allerhoogsten.

Aan de leden van de Tweede Kamer zijn rondgedeeld de volgende geschriften: 1.° Het Ministerie Thorbecke en zijne daden op koloniaal gebied. 2.° Het wetsontwerp op particuliere cultuurondernemingen in Nederlandsch Indië, beoordeeld in verband tot het Gouvernements cultuurstelsel door den minister van Staat J. J. Rochussen, oud gouverneur-generaal van Ned. Indië en oud minister vankolonien. Wijders zijn rondgedeeld de volgende adressen: 1°, Homoiopathische geneesheeren verlangen wijzigingen in het ontwerp nopens het geneeskundig toezigt, en 2°, de Raad der gemeente Ootmarsum, arrond. Almelo, verzoekt de voordragt tot suppressie van het kanton Ootmarsum niet goed te keuren; de Raad verzoekt de beide kantons Ootmarsum en Oldenzaal te behouden, maar moet een van beiden vallen dan wenscht de Raad dat het kanton Ootmarsum blijve bestaan.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van 16 dezer zijn ingekomen de navolgende verzoekschriften, als: van D. Jordaan en Zonen, fabriekanten te Haaksbergen, verzoekende de aanneming van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer; (ongezegeld) van J. Gerink, leerlooijer te Bredenbroek, verzoekende de verwerping van bovengenoemde wet; van den Raad der gemeente Appeltern, bezwaren aanvoerende tegen de wet tot regeling van het armbestuur; van den Raad der gemeente en ingezetenen te Boekel, bezwaren aanbrengende tegen de wet tot regeling van het regtsgebied der regterlijke collegien; van den Raad der gemeente Heinkenszand, mede bezwaren inhoudende tegen bovengenoemde wet.

Ingezonden Stukken.

Dordrecht.

De Raadsvergaderingen dezer gemeente leverden in den laatsten tijd een droevig schouwspel op, en, ware het niet dat door verschillende artikelen in de dagbladen meer rechtbaarheid aan het alhier voorgevallene gegeven was, wij zouden gaarne daarover het stilzwijgen bewaard hebben.

Ter voorkoming van verkeerde oordeelvellingen, achten wij het echter van onzen pligt, hier nader den waren stand der zaken uiteen te zetten.

Sedert nu bijna zes jaren stond aan het hoofd dezer gemeente een man, die, hoewel vroeger aan het administratieve vak geheel vreemd, reeds bij zijn eerste optreden toonde opgewassen te zijn tegen de taak, welke hij op zich genomen had. Meer dan dertig jaren steeds een werkzaam lid van den Raad, was hij als zoodanig met de belangen der gemeente vertrouwd en wist hij door zijne erkende begaafdheid en kunde zich spoedig de bijzondere werkzaamheden eigen te maken, aan zijne nieuwe betrekking verbonden. Het welzijn der gemeente, den bloei van handel en nijverheid te bevorderen, was zijn hoogste streven en trachtte hij steeds, met de wet in de hand, den Raad met kracht in het regte pad te houden en voor verderfelijke stappen te behoeden; met niet minder vastheid wist hij de belangen van de stad zijner inwoning bij de Regering voor te staan, waar hij meende dat deze op het spel stonden.

Wars van vleijerij en halfheid, noch ter linker noch ter rechter zijde wijkende en boven alle partijen verheven, was het *justum ac tenacem propositi virum* steeds zijne leuze, die hij soms misschien met te onverbiddelijke gestrengheid en met achterstelling van eigene belangen volhield.

Werden nu die eigenschappen door zeer velen gewaardeerd, het kon niet anders of velen moest hij hierdoor van zich vervreemden, die, zijne goede gezindheid en bekwaamheid miskennende, zijne misslagen en gebreken breed uitmaten en hem met eene laakbare partijdigheid beoordeelden.

Dit stelde langzamerhand eene klove daar tusschen hem en eene groote meerderheid van den Gemeenteraad, die, te vergeefs hare beginselen trachtende door te drijven, zich meer en meer aaneen sloot, en in den boezem dier Vergadering eene partij vormde, welke met iederen dag magtiger werd en ten slotte haren wrevel lucht gaf in het votum van wantrouwen, in de zitting van 26 Augustus ll. uitgebragt, waarbij zij verklaarde, dat de Burgemeester de belangen der gemeente veronachtzaamd had. Ofschoon het hier eene zaak van zeer ondergeschikt belang gold, willen wij geenszins loochenen, dat enkele gegronde aanmerkingen op zijn bestuur te maken waren; dat ook hij even als ieder ander zijne gebreken had, en achten het verwijt niet ten eenenmale ongegrond dat sommige zaken niet met dien spoed werden afgehandeld, welken haar gewigt vorderde; dat hij door overdreven ijver somtijds verder ging dan raadzaam en noodig was; dat hij bij quaestien van algemeen belang den morelen van den physieken persoon niet genoeg van elkander wist af te scheiden. Doch men verlieze niet uit het oog wat onder zijn bestuur tot stand gebragt, geregeld, verbeterd is, en dan kan men met het volste regt verklaren, dat hij de belangen der gemeente steeds bevorderde en op krachtige wijze heeft voorgestaan.

Het drijven der partij, welke thans de bovenhand heeft, het gevolg van de onverschilligheid van een groot deel onzer ingezetenen, bragt het eindelijk zoo ver, dat de Burgemeester zich genoodzaakt zag zich tot Zijne Majesteit te wenden, met het verzoek, dat hem een eervol ontslag uit die betrekking mogt verleend worden. Zoodra was zulks niet bekend, of al dadelijk vereenigde zich een aantal van de aanzienlijkste ingezetenen der gemeente, welke zich bij een eerbiedig adres tot Zijne Majesteit wendden, met het verzoek het gevraagde eervol ontslag niet te verleenen, en den Burgemeester, bij zijne ophanden zijnde aftreding, op nieuw als zoodanig te benoemen. Dit adres werd door een tweede van dezelfde strekking gevolgd.

Hadden wij gehoopt dat door dezen maatregel, welken wij van ganscher harte toejuichen, nog bij tijds de slag zoude worden afgewend, waarmede de gemeente bedreigd werd, en dat wij ons mogten verheugen in het behoud van den kundigen en regtschapen man, dien wij nog vele jaren aan het hoofd dezer gemeente hadden willen zien, wij zagen ons hierin bitter teleurgesteld door Zijner Majesteits besluit van den 13 September 1862, waarbij den Heer Dr. M. G. Timmers Verhoeven op zijn verzoek een eervol ontslag als Burgemeester verleend werd. Wij onthouden ons van eene verdere beoordeeling van het gebeurde en eerbiedigen het besluit des Konings, doch het was ons eene behoefte de eer te handhaven van hem, die door velen zijner medeburgers verregaande miskend en op eene ongehoorde wijze mishandeld is geworden.

Dordrecht 17 September 1862. †

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 20 September.

OVERLEDEN: J. F. Bernard, man van M. Grootenhuis, 65 j. — H. de Grund, man van J. de Heer, 48 j. — H. van Lent, wedr. van A. Frijhoff, 63 j. — A. J. Sterk, z., 2 m. — J. de Kock, z., 2 d. — B. E. van Brussel, d., 7 j. — M. Wielard, d., 20 d. — G. A. van Oss, z., 1 m.

BEVALLEN: H. Zuydmeer, geb. Hartman, d. — A. Schot, geb. van Vollenhoven, d. — M. van Doorn, geb. Torenvliet, d. — M. M. Kragt, geb. van der Nagel, d. — L. Kalf, geb. Rijst, z. — S. L. A. le Gué, geb. van Houten, z. — C. Evenwel, geb. van Vliet, z.

ONDERTROUWD: A. D. Raff, jm., 24 j., met H. van den Bok, jd., 23 j. — H. J. Claase, jm., 32 j., met C. E. Lubbers, jd., 26 j. — A. van Kuyk, jm., 23 j., met S. H. van Ommeren, jd., 21 j. — J. Dekker, wedr., 47 j., met T. Baris, jd., 33 j. — M. G. Roukens, jm., 24 j., met A. de Vletter, jd., 21 j. — B. H. Zöllner, jm., 25 j., met E. E. Moerman, jd., 19 j. — G. Schmidt, jm., 24 j., met W. Broens, jd., 41 j. — P. Vermey, jm., 24 j., met A. Nieuwkamp, jd., 20 j. — A. Kruys, jm., 27 j., met E. Smit, jd., 32 j. — W. J. de Puy, jm., 26 j., met J. E. Duriveau, jd., 27 j. — J. C. Vugts, wedr., 31 j., met T. M. Schouten, jd., 37 j. — A. Stolk, wedr., 45 j., met E. L. Reuser, jd., 25 j. — J. van Os, jm., 29 j., met A. Broekhuizen, jd., 30 j. — F. W. Andriessen, jm., 24 j., met M. J. Gleym, jd., 22 j. — C. H. Bekker, jm., 28 j., met J. Buys, jd., 30 j. — F. T. Meijer, jm., 24 j., met H. de Kromme, jd., 27 j. — N. Oelrich, jm., 21 j., met A. M. Schuuring, jd., 17 j. — J. B. A. Mistel, jm., 23 j., met A. C. Scholtheis, wed. van J. Kaulman, 32 j. — P. C. Gluvers, jm., 32 j., met J. I. Wijnen, jd., 28 j. — C. Noordzij, wedr., 53 j., met G. van der Heyde, wed. L. van Es, 43 j. — L. van der Star, jm., 22 j., met R. Craamer, jd., 16 j.

Beursberigten.

ROTTERDAM 20 September.

			l. k.	h. k.	zebl. k.
Nederl...	Werk. Schuld	2½ pCt.	64 7/16		
"	dito dito	4 "	99 ¾		
Spanje...	Amortis. Schuld		20 7/16	20½	20½
Portugal..	Oblig. 1862...	3 "	44 ⅞		
"	Oblig. 1856/60	3 "	45	45 1/16	45 1/16
Rusland..	Obl. te Lond..	3 "	58¼		
"	Obl. St. 1854.	5 "	82¼		
"	dito 1855....	5 "	90 ⅞		
"	dito Amst. ...	4½ "	90		
"	N. Leen. 1862.	5 "	90⅜		
"	d.° Spw.-Ad..	5 "	193¼	193½	193¼
Oostenr...	Obl. in Metall.	2½ "	27⅛	27¼	27 3/16
"	dito dito	5 "	52⅜	52 7/16	52 7/16
"	d.° Nationale.	5 "	61¼	61 5/16	61¼
"	Ad. fl. 500	1860 *f*	431		
Venez....	Obl.....	3 "	26⅝		
"	Obl.....	1½ "	13¼		
Grenada..	Uitgest.....		5 9/16	5⅝	
Mexico...	Obl.....	3 "	32½	32 13/16	32 13/16
Galveston,	Spw. Fransche	8 "	13¼	13⅝	13⅝
Turkije...	Binnenl.....	6 "	38		

Bij stijgende prijzen in alle speculatieve fondsen toonde de handel heden bijzonder veel levendigheid, en bleef vooral de aandacht bij voortduring op Zuid-Amerikaansche

Speciale en Rationele behandeling der Besmettelijke Ziekten, Huidaandoeningen en Bloedgebreken.

Om radikaal te genezen, moet men de ziekte-oorzaak zelve verwijderen, neutraliseren of vernietigen.

Men geneest niet van honds-dolheid, omdat men geen specifiek middel heeft om de smetstof der honds-dolheid in de constitutie te vernietigen; zoo men een dergelijk middel ontdekte, zou de dankbare menschheid het berigt daarvan van het eene einde der wereld tot het andere overbrengen en ieder zou er van hooren spreken.

Er bestaat een specifiek middel, even kostbaar als dat, hetwelk men te vergeefs heeft gezocht, omdat het nuttig is voor eene veel talrijker klasse van zieken, en toegepast wordt op ziekten, die, wel is waar, minder verpletterend zijn, maar wier gevolgen welligt nog veel geduchter zijn. Eene ziekte, in de hoogste mate, besmettelijk, die zich van geslacht tot geslacht overplant, zich onder duizende vormen vertoont, die soms inslaapt, om na verscheiden jaren weder te voorschijn te komen, die de bewoners der steden wegmaait, zelfs de landelijke bevolking verwoest, den ouderdom bedroeft en der jeugd eigen is; die voor alle gewone ziekten eene ernstige complicatie is, en onder wier invloed eene eenvoudige ongesteldheid soms doodelijk wordt: dit zijn de voornaamste kenmerken der syphilitische (besmettelijke ziekten).

Die ziekten, zelfs de ernstigste (of die althans zeer ernstig kunnen worden) beginnen gewoonlijk met ligte kenteekenen, eene onbeduidende verzwering, eene goedaardige uitzweeting, die soms van zelve weder verdwijnen en meestal onder den invloed van geneesmiddelen met Copahu, Cubebe, de eene of andere inspuiting, uitbranding, zalf enz., maar de ziektestof, die door deze middelen niet vernietigd is en ook niet vernietigd **kon** worden, wordt door de absorberende vaten ingezogen, in den bloedsomloop **gebragt** en ontwikkelt zich als eene gisting, waardoor eene algemeene besmetting dier constitutie ontstaat. De zieke waant zich genezen, hij geniet in schijn eene goede gezondheid, maar na eenige weken, eenige maanden, eenige jaren, barst de ziektestof, onder een gegeven invloed, een bovenmatig gebruik van spijs en drank, een pleizierpartijtje, dikwijls ook zonder merkbare oorzaak, uit en openbaart zich door achtereenvolgende verzweringen, huiduitslag, verschillende gezwellen, rheumatische pijnen, beenuitwassen, knobbels, de hernieuwing van de oorspronkelijke verschijnselen, orchitis, vernaauwingen, katharrale aandoening der blaas, onvermogen enz. Hoe vele zieken hebben vijf of zes behandelingen door de gewone methodes gevolgd voor eene eerste ziekte, die gedurig terugkeert!

Tegen zulk eene geduchte kwaal acht elke conscientieuse zieke zich verpligt, de krachtigste middelen en de werkzaamste remediën te bezigen, zich opofferingen en ontberingen op te leggen, zelfs dan als er geen blijkbaar ziekte-verschijnsel aanwezig is; maar zoo een vroeger feit een nadeeligen invloed kan doen vreezen, dan is zijne toekomst en die zijner nakomelingen er bij betrokken.

Men heeft aanvankelijk kwik voorgeschreven, maar ieder weet, dat vele zieken zelfs niet de geringste hoeveelheid daarvan zonder gevaar kunnen nemen, in weerwil van de grootste voorzorgen. Ten gevolge van deze moeijelijkheid heeft men Iodium praeparaten toegediend; deze doen soms de ziekte-verschijnselen verdwijnen, maar het beginsel van het kwaad wordt hierdoor wel teruggedreven, maar niet uitgeroeid.

Eindelijk heeft men plantaardige praeparaten en siropen voorgesteld, doch het is ten duidelijkste bewezen, dat deze de ziekte wel doen inslapen, maar haar des te meer kracht voor de toekomst geven.

Dr. OLLIVIER heeft verscheidene jaren aan een langdurig en naauwgezet onderzoek gewijd, ten einde een specifiek middel te ontdekken, dat zeker werkt en vrij is van die talrijke moeijelijkheden, welke men te regt aan alle bekende methodes verwijt. De uitkomsten hebben zijne verwachting overtroffen. Hij heeft aan de Keizerlijke Akademie van Geneeskunde eene verzameling van tien formules aangeboden, allen gegrond op hetzelfde beginsel, waaronder men opmerkt de BLOEDZUIVERENDE SIROP, CHOCOLADE, PILLEN, GOM-PASTILLES en vooral de **Bloedzuiverende BISCUITS.**

Na vier jaren van OFFICIELE PROEFNEMINGEN, zoo wel Schei- als Geneeskundig, waarbij **tien duizend BISCUITS** werden verbruikt, werden die Medicamenten door de *Geneeskundige Akademie* goedgekeurd, *door de Regering geautoriseerd* en eene BELOONING VAN **24000 francs** TOEGEKEND AAN DEN UITVINDER, alle Authentique Getuigenissen, die deze nuttige praeparaten van alle soortgelijke voortbrengselen onderscheiden. Honderde brieven, constaterende genezingen daar, waar alle gewone middelen hadden gefaald, zouden openbaar kunnen gemaakt worden; men zal echter onze bescheidenheid begrijpen; de officiële bewijzen compromitteren niemand en doen de waarheid beter kennen.

Alle zieken, die gebruik maken van **de Biscuits van** Dr. OLLIVIER, kunnen aanvankelijk niet begrijpen, dat zulk een eenvoudig middel, zoo gemakkelijk in alle omstandigheden in te nemen, zoo aangenaam van smaak, niet meer omslagtig dan eene gewone Biscuit, zulk eene degelijke geneeskracht bezit; doch allen erkennen weldra die waarheid door de toenemende vermindering der ziekte-verschijnselen en hunne definitieve verdwijning.

In de bloedzuiverende Biscuits van OLLIVIER zijn de geneesmiddelen scheikundig verbonden met de voedende stoffen. Die spijsverbinding, vast en onveranderlijk, is ligt verteerbaar en assimileert bijzonder goed. Hare werkdadige geneeskundige elementen, doelmatig en gelijkvormig verdeeld, worden gemakkelijk geabsorbeerd door de openingen der lymphatische vaten; met het Maagsap vereenigd, doorloopen zij ze daarmede tot den melkstaat, dringen in den bloedsomloop en verspreiden zich door de geheele constitutie tot aan de fijnste uitersten der organische vezelstoffen, die zoodoende het werkend middel ontvangen, dat de oorzaak der kwaal vernietigt. De Biscuits werken uitsluitend op dit nadeelige abnormale beginsel; dit verklaart de zachtheid hunner werking en maakt de genezing radikaal.

De Biscuits worden met goed gevolg gebruikt tegen alle ziekten, die uit bloedgebreken of scherpten in de vochten ontstaan. Zij genezen inzonderheid zeer spoedig de besmettelijke ziekten, huiduitslag, kliergezwellen, hoe ernstig en van welken vorm of ouderdom ook, consecutieve aandoeningen van den mond, den neus, de oogen, de ooren, rheumatische pijnen, jeuking, aangezigtspuisten, vrouwelijke ziekten enz.

Om zich te overtuigen van hetgeen wat wij zeggen, is het voldoende het uittreksel te lezen van het rapport, ten deze door de geneeskundige Akademie aan de Regering uitgebragt. Een ieder kan dit ***gratis*** ontvangen onder enveloppe, als hij zich wendt aan het Algemeene Depôt, rue St. Honoré, 274, hetzij direct of door portvrijen brief. Wij raden allen, zelfs de onverschilligsten, aan zich omtrent die geneesmiddelen te doen inlichten, die, volgens de woordelijke uitdrukking der Akademie, **groote diensten aan de menschheid kunnen bewijzen.**

Bij besluit van den Algemeenen Raad der Gasthuizen te Parijs, dd. 14 April 1837, genomen op het advies van eene speciale Geneeskundige Commissie worden de Biscuits van Dr. OLLIVIER toegediend in de Hospitalen van het Zuiden, van Lourcine en St. Louis, op voorschrift der geneesheeren aan die Inrigtingen.

De Biscuits OLLIVIER worden slechts verkocht in doozen van 52 en in halve doozen van 25 stuks, voorzien van zijn cachet en zijne handteekening. Prijs 10 fr. en 5 fr., met uitvoerige Gebruiksaanwijzing.

Algemeen Depôt.

Te *Parijs*, rue Saint Honoré, 274 (eerste étage).

Aanvragen voor de Provincien moeten vergezeld gaan van een Postwissel of eene aanwijzing op een Huis te *Parijs*. Bij gebreke daarvan zullen de expeditien in last krijgen bij de aflevering het bedrag te ontvangen.

Gratis Consulten dagelijks, van 12 tot 6 ure, Zon- en Feestdagen uitgezonderd. Behandeling bij correspondentie (*franco*).

Er is eene afzonderlijke Salon ter spetiale behandeling van Dames.

De Biscuits OLLIVIER zijn in alle goede Apotheken in *Frankrijk* en in het Buitenland voorhanden.

Hoofddepôt voor Nederland:

bij H. H. ULOTH, Apotheker, Zeedijkte Amsterdam.

Depôts bij de Apothekers VAN SANTEN KOLFF, te Rotterdam; CLOOS, in 't Hang te Rotterdam; VAN RENESSE, te 's Gravenhage; VAN DE KAMER, te Middelburg; GROOTENDORST, te Utrecht, en STRAATMAN, te 's Hertogenbosch.

HET GROOT GENEESMIDDEL VOOR ALLEN.

Bekend door de geheele Wereld.

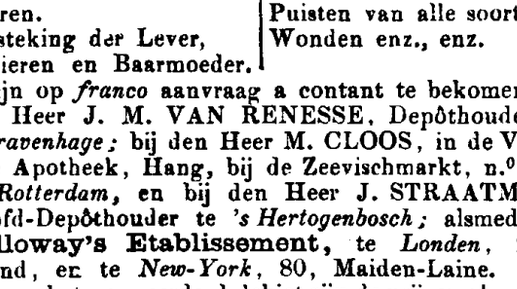

De ZALF en PILLEN van HOLLOWAY.

Puisten, Zweren en Klierachtige Gezwellen.

In de jaargetijden, waarin het temperatuur zoo zeer veranderlijk is, vertoonen zich bovengenoemde ongemakken voortdurend bij zwakke en volbloedige gestellen. Een ieder is in staat om deze vreeselijke plagen tegen te gaan; in den aanvang gaat de genezing hiervan zeer gemakkelijk, maar wanneer men ze verzuimt dan bieden zij lang alle geneesmiddelen weêrstand. De Zalf van HOLLOWAY, gewreven op of zooveel mogelijk bij de aangedane plaats, zal geheel en al de oorzaak van deze ziekten uitroeijen. Schurft, zeere hoofden en alle kinderziekten verdwijnen voor de genezende Zalf, terwijl de Pillen het inwendige gestel versterken. Voor scheurbuik, onder welke gedaante ook, zijn zij zeer aan te bevelen.

De Zalf en Pillen moeten te zamen gebruikt worden voor de genezing der volgende Kwalen.

Open Beenen.	Jicht.
Zwerende Borsten.	Lendenpijn.
Brandwonden.	Aambeijen.
Steenpuisten.	Rheumatiek.
Beijen- en Muskietensteek.	Schurft.
Winterhanden.	Zwerende Tepels.
Kanker.	Keelpijn.
Stijve Gewrichten.	Huidziekte.
Likdoorns.	Scheurbuik.
Melaatschheid.	Zeere Hoofden.
Zweren.	Puisten van alle soorten.
Ontsteking der Lever, Nieren en Baarmoeder.	Wonden enz., enz.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer J. M. VAN RENESSE, Depôthouder te *'s Gravenhage;* bij den Heer M. CLOOS, in de Vriesche Apotheek, Hang, bij de Zeevischmarkt, n.° 441, te *Rotterdam*, en bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch;* alsmede in **Holloway's Etablissement,** te *Londen*, 244, Strand, en te *New-York*, 80, Maiden-Laine.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Potjes Zalf . . *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 20.95.
Doosjes Pillen *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.

*** Door de grootste Doozen of Potjes te nemen doet men zich groot voordeel.

NB. Bij ieder Doosje Pillen of Potje Zalf is een papier gevoegd dat den Patienten aanwijst hoedanig te handelen.

MIDDEL tegen Wandgedierten,

hetwelk de Insecten niet verjaagt, maar spoedig **doodt,** zonder de kleuren der Verw aan te tasten, noch onaangenamen reuk te verspreiden, en door een ieder kan worden aangewend. Prijs per Flesch *f* 2.40, per ½ dito *f* 1.25.

INSECTEN-POEDER,

tot het onschadelijk maken van Vlooijen, Mieren, Motten enz. Prijs per Doos *f* 0.50.

NAPHTA N.° 1,

tot het verwijderen van Vetvlekken, als ook tot het Wasschen van Glacé-Handschoenen, Zijde enz. Prijs per groote Flacon *f* 1.20, per kleine dito *f* 0.30. Allen met gebruiksaanwijzingen.

ZEEGRAS per Ned. ℔ *f* 0.10 bij de Baal met rabat.

Brieven en Geld *franco*.

SPRUYT & COMP., *Droogisten*.
Koestraat, 159, alhier.

BONNETERIE
CHEMISES SUR MESURE,
CHs. COUCKE,

515, Hoogstraat.

Slijm- en Maagpillen.

Deze **PILLEN,** die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de **Slijm** en als **Maagversterkend** gebruikt worden, door hare zachte werking de **Spijsvertering zeer bevorderen,** bijzonder goed tegen de **Gal** en zeer **zacht laxerend** zijn, zijn tegen 32½ Cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Amsterdam, J. Ruys & Weissenbruch, Apoth., Bloemm., bij de Stilsteeg.	Maassluis, P. Poortman.
Arnhem, W. F. Verster.	Middelburg, W. P. van de Kamer.
Bergen op Zoom, J. P. Verlinden.	Middelharnis, H. H. Teepe.
Delft, W. Wilschut.	Oosterhout, Joh. Zwaga.
Dordrecht, H. J. Giltay.	Roermond, J. F. van Pelt.
Doesborg, R. Wilmerink.	Rotterdam, v. Santen Kolff. Apoth., Korte Hoofdsteeg.
Eindhoven, T. H. van Bon.	Schiedam, A. H. Rombouts.
Gorinchem, van Amerongen	Schoonhoven, L. Okhuysen.
Gouda, Wed. J. v. d. Heyden.	Utrecht, F. Altena, Apoth., op het Steenweg, over de Donkerstraat.
Grave, A. van Dieren.	Vianen, L. Sakkers.
's Gravenhage, J. Visser & Zn., Apoth., in de Spuistr.	Vlaarding., J. M. Lagerwerff
Helmond, Erven Martin.	Vlissingen, P. Lagaay.
Heusden, Erven Veerman.	Willemstad, B. Friderichs.
Hulst, J. Nederveen.	Zevenhuizen, A. Prins.
Klundert, H. van Santvliet.	Zierikzee, J. Bal.
Leyden, O. A. van Tricht.	

PILULES DEHAUT

Deze nieuwe zamenstelling, gegrond op beginselen onbekend aan de vroegere geneeskundigen, beantwoordt op de meest gelukkige wijze aan alle vereischten van het vraagstuk der geneeswijze door purgeermiddelen.—In tegenstelling van alle andere purgeermiddelen, werkt het eerst op eene voldoende wijze, als het te gelijker tijd met zeer goede spijzen en zeer versterkende dranken genomen wordt. De werking is steeds zeker, hetgeen met sedlitzwater en andere purgeermiddelen niet altijd het geval is. De dosis is naar den ouderdom of krachten der personen gemakkelijk te bepalen. Kinderen, grijsaards en de allerzwakste zieken verdragen het zeer gemakkelijk. — Een ieder kiest tot gebruik van het medicament het uur en den maaltijd, die het beste met zijne gewone bezigheden overeenkomen. De vermorijenis na de purgatie geheel en al ophoudende door de voorgeschrevene goede voeding, zoo valt het zeer gemakkelijk zoo dikwijls als het noodig is van het middel gebruik te maken. — De artsen, die dit middel aanwenden, ontmoeten geene zieken meer, die aarzelen te purgeren onder voorwendsel van slechten smaak of uit vrees van te verzwakken. De duur der behandeling is geen hindernis meer en indien b.v. de ziekte het vereischt, dat men twintigmaal achtereen purgeert, dan is men niet meer bevreesd, om voor het einde te moeten ophouden. — Deze voordeelen zijn nog belangrijker als het geldt ernstige ziekten, b. v. zwellingen, verstoppingen, huidziekten, slijmvloeden en vele andere voor ongeneeslijk gehoudene ziekten, maar die voor eene regelmatige en lang voortgezette purgerende geneeswijze wijken.

Zie het *Handboek van de purgerende geneeswijze* van Doctor DEHAUT, een deel, van 268 pagina's. Wordt *gratis* toegezonden op eene *franco* gedane aanvrage. Parijs, Apotheek van Doctor DEHAUT, en in de goede Apotheken van *Europa*, *f* 2.50 en *f* 1.50.

Voor *Rotterdam* verkrijgbaar bij den Heer
F. E. VAN SANTEN KOLFF.

Openbare Verkooping,

op Donderdag 25 September 1862, des morgens ten 10 ure, op eene **Binnenplaats** aan de Willemskade te Rotterdam, ten overstaan van den Deurwaarder *J. C. LACH*, van eene **aanzienlijke Partij**

HOUT,

bestaande in:

500	GREENEN	BATTENS,	3	×	7.
420	„	DEELEN,	1½	×	10.
400	„	DITO,	1	×	11.
250	„	DITO,	2	×	11.
250	VUREN	DITO,	2½	×	11.
400	„	DITO,	1½	×	9.
350	„	DITO,	1	×	10.
300	„	DITO,	2	×	10.
200	SPARREN.				

's Daags te voren te bezigtigen.

AFSLAG.

Het **WINKELHUIS, PAKHUIS** en **ERVEN,** aan de zuidzijde van het Hang, nabij de Groote Markt, te Rotterdam, wijk 4, n.° 56, op den 17 September 1862, ten overstaan van den Notaris W. H. VAN MEUKEREN, te Rotterdam, publiek geveild, en alstoen in Bod gekomen op *f* 17.800, zal op Woensdag 24 September 1862, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis alhier, ten overstaan van denzelfden Notaris, worden **Afgeslagen.**

Openbare Vrijwillige VERKOOPING.

De Notaris Mr. *WILHELMUS PETRUS ANDRIES VOORENDONK*, residerende te Rotterdam, is voornemens op Woensdag den 8 October 1862, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis te Rotterdam, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

N.° 1. Een **HUIS,** bevattende onderscheidene ruime en nette VERTREKKEN, waaronder eenige Geplafonneerd en van Stookplaatsen voorzien, VOOR- en ACHTERKEUKEN, KELDER, BERGPLAATSEN, ZOLDER en velerlei Gemakken, TUINTJE en **ERVE,** staande en gelegen aan de westzijde der Schiekade, op den noordhoek der Kulkkade, te Rotterdam, wijk 14, n.° 490, Kadaster sectie B, n.° 352 en 353.

Grondbelasting over 1862 *f* 39.90.
Verhuurd tot 1.° Mei 1865.

N.° 2. Een **HUIS,** bevattende diverse nette VERTREKKEN, waaronder eenige van Stookplaatsen voorzien, VOOR- en ACHTERKEUKEN, KELDER, BERGPLAATSEN, ZOLDER, OPEN PLAATS of TUINTJE en **ERVE,** staande en gelegen aan de westzijde der Schiekade, te Rotterdam, ten noorden van het vorige en ten zuiden van het volgende Perceel, wijk 14, n.° 488, Kadaster sectie B, n.° 3048.

Grondbelasting over 1862 *f* 34.59.
Verhuurd tot 1.° Mei 1863.

N.° 3. Een **HUIS,** bevattende diverse nette VERTREKKEN, waaronder eenige Geplafonneerd en van Stookplaatsen voorzien, VOOR- en ACHTERKEUKEN, KELDER, MANGELKAMER, BERGPLAATSEN, ZOLDER, OPEN PLAATS en **ERVE,** staande en gelegen aan de westzijde der Schiekade, te Rotterdam, ten noorden van het vorige Perceel, wijk 14, n.° 487, Kadaster sectie B, n.° 350.

Grondbelasting over 1862 *f* 34.60.
Verhuurd tot 1.° Mei 1863.

Voorschreven Onroerende Goederen zijn te aanvaarden den 1 Februarij 1863, en te bezigtigen twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van 11 ure des voormiddags tot 3 ure des namiddags, op vertoon van een Toegangbillet, door voornoemden Notaris af te geven, ten wiens Kantore, aan de Wijnstraat, 2/113, nadere inlichtingen zijn te bekomen.

M. BREUKELMAN, C. W. BREUKELMAN, L. TH. VAN HOUTEN en E. P. DE MONCHY Jr., Makelaars te Rotterdam, zullen, als last hebbende van hunne Meesters, op **Dingsdag 30 September 1862,** des voormiddags ten 11 ure, in het Huis der Notarissen aan de Gelderschekade, publiek Veilen:

Ca. 35 Balen KATOEN,
2 Bossen BANDIJZER,
24 Bundels IJZERDRAAD,
1 Baal MERINOS,
1 » KATOEN GAREN.

Alles nat en beschadigd, geborgen uit het gezonken Stoomschip *Beatrice*.

Nadere onderrigting bij voornoemde Makelaars.

Openbare Vrijwillige VERKOOPING.

De Notarissen *DALEN, LAMBERT & VAN WIJNGAARDEN*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunnen Principaal, zijn van meening om op Woensdag den 8 October 1862, des namiddags ten vijf ure, in het Lokaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, publiek te Veilen en te Verkoopen:

Een bijzonder hecht, sterk, weldoortimmerd en allergunstigst gesitueerd

PAND en ERVE,

bestaande in zeer ruim **VOOR-** of **WINKELHUIS,** met KANTOOR en KELDER, alsmede diverse goed ingerigte WOONVERTREKKEN, groote ZOLDERS en VLIERING; voorts een **BOVENHUIS,** bevattende onderscheiden net Geornеerde KAMERS, de meesten Behangen, Geplafonneerd en van Stookplaatsen met Marmeren Schoorsteenmantels voorzien; zijnde het geheele Pand en ook het Benedenhuis met daarbij behoorende Zolders, door de daarin zijnde ruimte en hooge Verdiepingen, allezins geschikt voor grooten **Winkel, Magazijn** of eenig **Etablissement,** hetwelk veel plaats vereischt, staande en gelegen aan de oostzijde van de Hoofdsteeg, op een der beste en meest gezochte Standen te Rotterdam, wijk 11, n.° 128, Kadaster sectie N, n.° 615, groot in oppervlakte 1 Roede 19 Ellen.

Aangeslagen in de Grondbelasting op *f* 114.30.

Zijnde het Bovenhuis Verhuurd tot 1 Mei 1864, voor *f* 625 's jaars, terwijl al het overige is in eigen gebruik, en te aanvaarden den 1 Februarij 1863.

Het te veilen Pand zal kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 2 ure, mits men voorzien zij van een Permissiebillet, door een der voornoemde Notarissen afgegeven, ten wiens Kantore, aan de Zuidblaak te Rotterdam, inmiddels nadere informatien te bekomen zijn.

SCHOUWBURG,

Directie: ***J. Ed. de Vries.***

MAANDAG DEN 22 SEPTEMBER 1862.

Buitengewone Voorstelling. — Aanvang ten 7½ ure.

Geen Abonnementskaarten, maar Coupons gangbaar.

LUCIA VON LAMMERMOOR,

groote Opera in 3 Bedrijven, Muziek van DONIZETTI.

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.5, 9.5, 10.35, 1.40, 3.25, 8.
„ „ alleen n. 's Hage: 5.45 's namid., 9.50 's avonds.
„ Amst. naar Rotterdam: 7, 9, 11.40, 2.30, 4.30, 7.45
„ 's Hage n.R. 8.10, 9.13, 10.46, 1.48, 4.15, 6.43, 8.45, 9.58
Aankomst te Rott.: 8.55, 10, 11.30, 2.35, 5, 7.30, 9.30, 10.45

Rijn-Spoorweg.

Vertrek van:
Rotterd.: 6.55, 9.50, 12.25, 2.10 (werkd.), 5.55, 9.15.
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30, 4.30 (werkd.). 6.35, 9.10.
Arnh. n. Utr.: 6.30, 9.37, 11.55, 1.— (werkd.), 5.55.
Utr. n. Rott: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15, 5.35 (werkd.), 7.50.
Gouda n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53, 6.27 (werkd.), 8.40.
Aank. te Rott.: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15, 7.05 (werkd.), 9.20.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam: 4.30, 10.30 's morg. en 3.10 's nam.
„ Breda: 6.45 's morg., 12.50 's midd. en 4.45 's namidd.
„ Antw.: 7.50 's morg., 12.20 's mid., 4.15 en 5.50 's nam. de laatste alleen tot Breda en Moerdijk.

Bij GEBROEDERS BELINFANTE, te *'s Gravenhage*, ziet het licht:

EENIGE OPMERKINGEN

AANGAANDE VERSCHILLENDE PLANNEN TOT DAARSTELLING EENER ZEEHAVEN AAN DE NOORDZEEKUST,

in verband met eenen korteren toegang van uit Zee naar Amsterdam,

door *PEOΣ*. Prijs *f* 0.40.

DE ECHO VAN DEN LONGROOM,

OF WEERGALM DER GESPREKKEN AAN BOORD,

door **VERAX.** Prijs *f* 0.80.

Denkbeelden en Beschouwingen over de Marine,

door een Zee-Officier. Prijs *f* 0.30.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

laen gevestigd.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
A. J. DE JONGH, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten 3 ure: Port., Oblig. 1862, 3 pc., 8/16, ½; dito 1856/60, 3 pc., 45, 45 1/16, 45. Rusland, Eg. 1855, 5 pc., 90 7/16. Oostenrijk, Met., 2½ pc., 27¼, ½; dito Oude, 5 pc., 52 7/16, ⅛, ⅜; dito Nat., 5 pc., 7/16, 7/16; dito Ween. Loten 1839, *f* 320. Venez., 1½ pc., 13¼, 5/16, 5/16. Turkije, Binnenl., 6 pc., 38.

AMSTERDAM 20 September.

				l. k.	h. k.	gebl. k
Port.,	Werk. Schuld	2½	Ct.	64½	64 9/16	64 9/16
"	dito dito	3	"	76¾		
"	dito dito	4	"	99¾	99 13/16	99 13/16
"	O.-I. Leening	4	"	99½	99 9/16	99½
"	Amort. Synd.	3½	"			
"	Hand. Maats.		"	138¾		
"	Holl. Spw....		"	95		
"	Rijn dito	4½	"			
gia,	Cert. *Rothsch.*	2½	"			
nje...	Buitenlands..	2	"	44½		
"	dito	3	"			
"	Binnenlands.	3	"	48⅜	48 11/16	
"	Amort. Schuld			20 7/16	20½	
"	Bew. v. Coup.					
ugal,	Obligatien...	3	pCt.	45 7/16	45½	45½
"	dito 1856/60.	3	"	45 1/16		
"	dito Uitgest..					
land,	Ob. *Hope en C.*	5	"	101⅞		
"	dito 1828/29..	5	"	101		
"	Cert. 1831/33	5	"			
"	d.° 1834.....	4	"			
"	d.° *Stieglitz*..	4	"			
"	d.° d.° Nieuwe	5	"	82⅛		
"	d.° d.° 1855 N.	5	"	90 7/16		
"	d.° d.° Ind.	3	"			
"	N. Leen. 1862	5	"	90⅜		
"	Inschr. v. Ass.	6	"			
"	Cert. v. dito..	6	"	53¼		
"	Spw.-Act'en .	5	"	193¼	193½	193¼
en, ...	Aand. 1835..		*f*	163½		
"	Oblig.....	4	pCt.			
uissen,	Oblig. 1859..	5	"			
"	Aand. 1854..	3½	"			
etenr.,	Ob. *Goll en C.*	5	"			
"	d.° dito	4	"			
"	d.° Met. Oude	5	"	52 7/16	52¾	52⅜
"	d.° Metalliek.	2½	"	27⅛	27 5/16	
"	d.° N. te Ams.	5	"	74½	74 11/16	74 11/16
"	d.° Nat. Met..	5	"	61¼	61½	61 7/16
"	W. Ad. fl 250	4	"			
zilië,	1824, £ 100	5	"	99⅛		
uador,	£ 100.....	1	"	17	17 1/16	
nez,...	Obligatien...	3	"	26¾	26⅞	26¾
"	Uitgestelde..	1½	"	13 5/16	13⅜	13 5/16
enada,	Obligatien...	2	"			
"	Uitgestelde..	1	"	5½		
exico,...	Obligatien...	3	"	32 9/16	32⅞	32⅞
inois	.....	7	"	78¾		

Portugal, 1862, cont., 3 pc., 44⅜. Rusland, Cert. Adm. Hamb., 5 pc., 81¼; dito bij Hope en Co. 1860, 4½ pc., Oostenr., Weener Bank-Act., 3 pc., *f* 735, *f* 736; Aand. 1839, 319; dito 1860, 5 pc., 430; Fr. Oostenr. w.-Obl. bij Hope *f* 127. Napels, Cert. bij Lamaison Bouwer, 5 pc., 60½. Gren., Uitgest. Gestemp., 5 5/16. ekenl., 5 pc., 71 1/16. Oostenr. Cred. Loten 1858 *f* 123. Beleening 3, Prolongatie 3, Disconto 3½. Binnenl. fondsen willig tegen onveranderde koersen. etenr. door binnenl. orders gunstig; Spaansche en Russ. ighoudend; Portug. 1853 en 1856/60 aangeboden; Mexik. pct. hooger. Over het geheel was de markt vast, maar et geringen omzet.

Laatste prijzen ten 5 ure: Spanje, Binnenl., 3 pc., 31 1/16. Oostenr., Metalliek, 5 pc., 52⅜ a 52 11/16; dito at., 5 pc., 61 7/16.

PARIJS 19 September.

Frankrijk 3 pc. a cont. 69; dito op ultimo 69.10, 69.05; 4½ pc. a contant 96.25; dito op ultimo —; Bank-Actien ; Crediet Mobilier 972.50. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 412.50, 410. Napels 5 pc. —. Spanje pc. —; dito Buitenl. 3 pc. —; dito Nieuwe 51⅛; dito nnenl. 3 pc. 48⅞; dito Passive 20½. Oostenrijk 5 pc. 77¾. Met weinig handel bleven de meeste fondsen echter nne rijzende beweging voortzetten.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 20 September.
(Overzigt der Week.)

Koffij. De coulante verkoop der gehoudene veiling der NHM. is reeds medegedeeld; zeer vele nommers werden verre boven taxatie verkocht, hetgeen ten gevolge had dat groote kortingen op de gegevene orders moesten plaats hebben, waardoor op sommige nommers ½ c. avans betaald en te vergeefs geboden is. Door de groote behoefte zal het ontvangen van belang in de andere week zijn.

Thee vast op vorige prijzen, de omgang bepaalde zich echter tot de consumptie.

Suiker. Ruwe in eene kalme stemming zonder belangrijke omzettingen. De attentie is nu gevestigd op de in de aanstaande week plaats hebbende NHM.-veiling van 41,478 kranj. en kann. Java. Geraffin. flaauw, in de tweede hand zoude tot lagere prijzen te regt te komen zijn. De kooplust is echter zeer beperkt.

Rijst. Van afdoeningen in de eerste hand is niets bekend geworden, en met gepelde soorten bleef het stil op vorige prijzen.

Specerijen met weinig handel.

Tabak. De willige stemming, waarmede de voorgaande week sloot, heeft ook in de laatste voortgeduurd, en er hebben belangrijke omzettingen tot steeds verhoogde prijzen plaats gevonden. Uit de eerste hand werden 320 v. Maryland verkocht; de hooge eischen der eigenaars en de beperkte keuze verhinderden grootere omzettingen; in de 2de hand echter zijn belangrijke partijen van dit blad verhandeld. Van Virginie werden mede belangrijke kwantiteiten in de tweede hand tot stijgende prijzen verkocht. De 160 p. Java BLITAR en 340 p. dito BB in veiling, zijn alle tot zeer hooge prijzen verkocht; den specifieken afloop deelden wij reeds mede. Aangevoerd werden van Manzanilla ex Hertha 283 cer. Yara T, 209 cer dito C, 2 cer. dito CT en 8 cer. dito CC. Den 25 dezer komen aan de markt 168 v. Maryland.

Katoen zonder belangrijke omzettingen, daar de houders ongenegen zijn lager af te geven.

Van *Wol* zijn tot verhoogden prijs afgedaan 383 b. B.-A., 149 b. Zuid-Amerik. en 212 b. Kaap.

Metalen. Banca Tin. De stemming is beter, er werden 1000 bl. tot *f* 68 afgedaan. Koper mede hooger en betaalde men *f* 53 voor een paar kavelingen uit de veiling der N. H. M.

Huiden zonder afdoeningen.

Meekrap. Er werd heden van 1861r veel geveild tot verlaagde prijzen; van nieuw goed ook meer aangeboden in de prijs van *f* 20 a *f* 22½ naar kwaliteit: tot deze verlaagde prijzen werden eenige partijtjes verkocht. Wortels werden afgegeven tot *f* 16¼ a *f* 16½ naar kwaliteit; een partijtje, waarvan de kwaliteit ons onbekend is, is tot *f* 16 gedaan.

Indigo. In afwachting der veilingen bij de NHM. zonder handel.

Potasch. Petersb. *f* 16½; Amerik. 1ste soort New-York 1862 *f* 19½.

Harst. Amerik. bruine *f* 19½; Fransche *f* 15 a *f* 18 naar kwaliteit.

Van *Quercitron* zijn 371 b. ex Arnold Böninger a *f* 4⅛ entr. gedaan.

Verwhout. Domingo Campêchehout *f* 3½; Manzanilla Geelhout *f* 4½. Pokhout. Hiervan werd eene partij van 38,000 kil. aangevoerd en uit de hand verkocht.

Vetwaren williger, Amerik. Reuzel bij partij van *f* 26½ a *f* 28½ naar kwaliteit gedaan. Van Palmolie ging 3000 kil. 1a a *f* 24½ en 3000 kil. 2a a *f* 21¼ af. Cocosolie 1a Cochin met *f* 37 en Zuid-Amerik. goed wit met *f* 33¼ en ord. wit met *f* 32 betaald.

Hennep. Riga Pools. Rein a *f* 74 en Petersb. Halfrein a *f* 64 gedaan. O.-Ind. Jute a *f* 60 opgeruimd.

Metalen. Van Banca Tin werden nog afgedaan twee ceelen tot *f* 68.

Granen. Verkocht: Rogge, per 2100 kilo (117/118 ℔) Petersb. *f* 203 bij partij.

SCHIEDAM 20 September.

Granen. Verkocht: Rogge, 142 ℔ Kunda *f* 236 6/w.; 146 ℔ Petersburg *f* 218 6/w.

Moutwijn, per Ned. vat zonder fust *f* 14.—.
Jenever, " " " " " " 19.50.
Amst. Proef " " " " " " 20.75.

Alles zonder de belasting.
Spoeling per Ketel..... " 1.00.

DELFT 20 September.

Kaas. Heden zijn de prijzen geweest *f* 14 a *f* 21; ter markt zijn verkocht 108 stapels, wegende 29,273 Ned. ℔.

AMSTERDAM 20 September.
(Overzigt der Week.)

Koffij. De afloop der veiling wordt zeer goed opgenomen, er wordt veel geaccepteerd; de stemming was zeer goed.

In *Thee* is niets bijzonders omgegaan.

Suiker. Ruwe. Het artikel verkeerde gedurende deze week in dezelfde stemming. Ruim 5000 kr. Java werden tot *f* 1¼ beneden de laatst gehouden Julij-veiling van boord te ontvangen verkocht. Circa 150 v. Surin. vonden tot *f* 24½ a *f* 26 koopers. Prijsnotering onveranderd. Geraffin. In het begin dezer week is bekend geworden eene groote afdoening B & H n.° 1 tot *f* 35, n.° 2 tot *f* 34, levering laatst November tot half December; van verdere affaires heeft men niets vernomen; de markt is flaauw. Kandij met zeer goede vraag, en wat aan de markt komt vindt voor het Noorden grif koopers.

Rijst. De stemming voor ongepelde blijft vast en tot vorige prijzen zijn geene afgevers. In gepelde bestond nog al vraag naar grove gepelde Tafel-, doch deze zeer schaarsch zijnde, waren de omzettingen van geen groote beteekenis; voor Voorloop Rangoon besteedde men *f* 10½ voor verzending.

Vruchten en *Specerijen* lusteloos en in een doen.

Tabak. De stemming voor Maryland blijft steeds zeer gunstig en werden tot verhoogde prijzen uit de 1ste hand afgedaan 444 v., ook in de tweede hand ging zeer veel om. Voorraad 905 v. Maryland, 15 v. Kentucky, 186 k. Seedleaf, 81 cer. Havana, 200 p. Braziel en 5006 p. Java.

Katoen, zonder handel van eenige beteekenis, prijs houdend.

Metalen. Naar Banca Tin was weinig vraag en kleine omzettingen hadden tot *f* 67½ plaats, tot welken prijs te koop bleef. Koper meer begeerd; laatstelijk bedongen 10,000 kilo Maatschappij, kleine blokken, *f* 53.

Droogerijen enz. stil; de meeste artikelen zonder handel. Van Bindrottingen werden afgedaan tot ferme prijzen: 3200 bossen per George West, 2899 bossen per Soerabaija Packet; de NHM. heeft hare najaarsveiling aangeslagen tegen 14 October alhier, van ongeveer 65,800 bossen (3225 picols).

Indigo. Tot onveranderde prijzen hebben 40 k. Java nemers gevonden. De onlangs bij particulieren aangevoerde partijen werden gelost en komen spoedig ter markt.

Verwhouten. St. Domingo Campêche vindt tot vorigen prijs vrij geregelden afzet. 65 ton gezaagd Maracaïbo Geelhout worden van Curaçao verwacht en zijn op levering te koop.

Harst. Voor bruine Amerik. werd *f* 19 besteed en houdt men nu algemeen op *f* 19½.

Terpentijnolie vindt geregeld koopers voor de consumptie.

Gambier werd tot *f* 15½ verhandeld en wordt nu op *f* 16 gehouden.

Curcuma. Bij vrij levendige vraag en belangrijken handel zijn de prijzen gestegen en kan men nu niet meer onder *f* 9 a *f* 9½ koopen

Zwavel. 50 ton ruwe 2de Licata hebben tot vasten prijs nemers gevonden.

Salpeter. Chili blijft gevraagd; ca. 2000 b. werden weder tot vorige prijzen voor uitvoer afgedaan en kan men nu moeijelijk meer zoo koopen.

Meekrap met weinig handel.

Vetwaren. Van Traan en Visch is niets bijzonders te vermelden; de omzet is onbeduidend en de prijzen zijn onveranderd.

Hennep williger; men besteedde bij partij voor: Riga Poolsche fijne Rein *f* 73, dito Rein *f* 71½, dito Uitschot *f* 70, Manilla *f* 55 en zeilende voor Petersb. Rein *f* 70. De noteringen zijn thans als volgt: Marine Rein *f* 72, Riga Poolsche fijne Uitschot *f* 73, dito Rein *f* 71½ a *f* 72, dito Uitschot *f* 70, dito Pas *f* 68, dito lange bruine Pas *f* 68, dito bruine Pas *f* 66, Petersb. Halfrein *f* 63 a *f* 65, Manilla *f* 62 a *f* 80, Inl. Schil *f* 21 per 50 Ned. ℔.

Sterke Dranken. Jeneverprijzen zijn als volgt: Amst. proef *f* 18 a *f* 18½, Amerik. dito *f* 19½ a *f* 20, Lond. dito *f* 21 a *f* 21½. Van Arak werden afgedaan: 45 legg. per Mr. Isaäc da Costa, 85 legg. per Australië en 25 legg. per Louisa Roeloffina.

Suiker. Ruwe verkeerde in dezelfde stemming; ruim 5000 kr. Java werden tot *f* ¼ beneden de laatst gehouden Julij-veiling van boord te ontvangen verkocht, circa 150 v. Surinaamsch vonden tot *f* 24½ a *f* 26 koopers. Prijsnotering onveranderd.

Rijst. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan circa 8000 b. ongepelde Bassein zeilende per Clio, prijs geheim.

Tabak. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 16 v. Maryland per Falmouth.

Van *Wol* werden tot verbeterde prijzen van de markt genomen: 138 b. Kaap, 49 b. Buenos-Ayres en 169 b. diverse soorten.

GRONINGEN 19 September.

Granen enz. Oude Tarwe zonder handel, nieuwe ruim prijshoudend. Jarige Rogge alleen aan consumptie, nieuwe niet ter veil. Boekweit zeer weinig aangevoerd en 15 c. hooger verkocht. Gerst vond tot 5 c. verlaging moeijelijk koopers. Dikke Haver 15 c. lager afgegeven. Witte en Zwarte Voer tot eenige verlaging verkocht. Paardenboonen weinig begeerd. Gort stil. Koolzaad tot hoogere prijzen verkocht; voor het puikste is *f* 15 a *f* 15 75 besteed, het mindere *f* 14 a *f* 14 75 en het afwijkende van *f* 12.75 tot *f* 13 75. Geel Mostaardzaad, voor knappe kwaliteit is *f* 12 a *f* 12.25 besteed, het minste van *f* 9.75 a *f* 10.25, doch de middelsoorten weinig begeerd. Raapolie *f* 46.

LONDEN 19 September.

Suiker met goede vraag voor W.-I.; de verkoopen bedroegen heden 986 v., zijnde sedert ll. Maandag 3278 v.; zeilende ladingen ca. 3 d. hooger. 180 k. wit Hav. bedongen 34/ entr., 2108 v. dito n.° 13 41/6, 2506 k. dito n.° 11½ zeilende 26/, 500 k. gekl n.° 11 25/3. 240 v. Muscovado 23/9. Geraffineerde flaauw tot vorige prijzen, V O in vaatjes 30/ v. a. b. Melassen. St. Kitts 15/6, St. Lucia 15/. — *Rum.* Goed en mooi Leewards 1/6 a 1/6½. — *Koffij* met goede vraag tot vaste prijzen. — *Thee* stil; good sound Shipping Congo 12 a 13 d. — *Rijst* vast voor de mindere soorten; middl. blond Ballam 9/, goede Moonghy 8/9, dito common Cargo 8/4½ a 8/6. — *Jute* met goede vraag, heden £ 2 a 3 hooger. — *Katoen* vast, alleen Tinnevelly Madras 1½ d. lager. — *Lijnzaad* vast, Calcutta op levering 61/6 a 62/6. — *Metalen.* Schotsch Gietijzer vast 57/3. Tin vaster, Straits 114/ a 113/. — *Olien.* Lijn- stil 43/; Raap- stil; Cocos- stil, Ceylon 53/6 a 54/ verkoopers en Cochin 56/ a 56/6; Palmflaauw 42/6 a 43/; Terpentijn- flaauw, Amerik. 135/, Fransche 120/, Russische 93/ a 95/. — *Talk* stil; oude 48/, nieuwe tot ult. Dec. 48/6, Dec. 49/, Jan./Maart 49/, Maart 49/6.

Graanmarkt met goede aanvoeren van buitenl. soorten. Goede Tarwe bedong vorige prijzen, mindere soorten iets lager. Meel. In de mindere kwaliteiten iets lager. Gerst vast. Erwten en Boonen bijna onveranderd. Goede Haver prijshoudend, mindere flaauw. Lijn- en Raapzaad hoog in prijs. De aanvoeren sedert 15 dezer bedroegen: Tarwe 37,910 q., Gerst 11,710 q., Haver 11,050 q., Meel 880 z. en 19,070 vaatjes.

LIVERPOOL 18 September.

Suiker vast en weinig aangeboden; bruin Pernam en Maranham 20/6. Melassen. Porto Rico 15/. — *Rijst.* Laag Bengal gedeeltelijk gebroken 8/10½, Necranzie 10/3. — *Lijnzaad.* Bombay 70/6. — *Koffij.* St. Domingo 72/.

ANTWERPEN 20 September.

Koffij vast. — *Granen* onveranderd. — *Oliezaden* vast; Marianopel Lijnzaad *f* 17. — *Hop.* Te Aalst betaalt men fr. 100 a 115. — *Reuzel* schaarsch. — *Terpentijn* vast.

HAVRE 18 September.

Katoen zonder omzet. — *Koffij* vast; Haiti van de Kaap fr. 91½. Rio ongew. fr. 88, dito gew. fr. 106. — *Suiker.* Havana n.° 12 fr. 32½ (hoogere nummers). — *Huiden.* B.-A. gez. Stieren fr. 62. — *Pelzen* Amerik fr. 41. — *Reuzel.* Amerik. [illegible] fr. 2.30 a 2.5[illegible] voorj. fr. 54 cons.

19 September.

Katoen. Bas fr. 340, très bas fr. [illegible]. Tinnevelly fr. 220. — *Koffij.* Rio goed ord. fr. 90, Haiti fr. 90. — *Suiker* vast. — *Granen* flaauw.

HAMBURG 19 September.

Koffij in afwachtende stemming. — *Raapolie* per Oct. 31.8, per Mei 29.14. — *Granen.* Tarwe dalende. Rogge in loco stil, van Koningsb. 80 ℔ per voorjaar tot 75 rth. bco. te bekomen en slechts enkele partijtjes tot dien prijs te plaatsen.

Weerkundige Waarnemingen op 20 September 1862. — 8 uur v. m.

NAMEN der FLAATSEN.	Barometer te Maastricht en verschil.	Wind. rigting.	Wind. kracht.	Temperatuur.	Toestand der Lucht.	Toestand der Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool.....	+ 12. 4	N.W.	—	+ 11. 1	mistig.	slecht water.
Groningen.....	+ 4. 0	N.O.	0	+ 12. 7	—	—
Helder.....	+ 4. 1	O.t.N.	2	+ 15. 3	—	—
Yarmouth	—	—	—	—	—	—
Vlissingen	+ 0. 6	O.N.O.	1	+ 13. 8	—	—
Maastricht.....	762. 9	N.	2	+ 10. 4	—	—
Portsmouth	+ 3. 8	O.	weinig wind.	+ 14. 4	schoon.	gewoon.
Plymouth	+ 3. 0	O.	stijve bries.	+ 16. 7	"	ruw.
Havre	+ 1. 1	O.	25	+ 14. 8	"	"
Parijs	— 4. 4	O.N.O.	15	+ 11. 6	"	—
Brest	— 1. 9	N.O.	5	+ 14. 2	"	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland H 4. 1 M; generaal idem Ha 16. 8 Pa.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (O) *Vertr.* 19 sept. *Sara* (st.), Londen
Bellevoet *Aangek.* 19 sept. *Three Brothers*, Gilbert, Rochester
Gironde (st.), St. Petersb.
Pelgrim, de Jonge, Riga
Vertrokken.
Wilhelmina, Wiersma, Macassar
Glenmore (yacht), Douvres
Bittern (st.), Liverpool
Zephyr (st.), Londen
Lord Raglan (st.), Newc.
Louise (st.), Grangem.
Holyrood (st.), Leith
Cornelia (st.), d.°
(O. N. O.)
Brielle (O.N.O.) *Aang.* 19 sept. *Ary Scheffer* (st.), Havre
Vertrokken.
Chrystaline, M'Connell, Liverpool
Cologne (st.), Londen
Colonel Evans, Gifford, Newhaven
Ida Hillechina, Meiborg, Newcastle
Integrity, Harnden, Rye
Seagull (st.), Hull
Swallow (st.), dito
Maassluis (O. ten N.) *Vertrokken.*
19 sept. *Vine*, Shilleto, Sunderland
Fortitude, Turner, Boness
Kirstine, Petersen, avont,
Geerdina, Wijpkes, d.°
(allen wel in zee)

Texel (O.N.O.) *Aangek.*
19 sept. *Advena*, Hales, Sunderland
Alert (st.), Hull
Albion, Mörck, Fred.stad
Tvende Brödre, Svendsen, d.°
Nordstjernen, Christensen, Drammen
Skulda, Hansen Tonsb.
20 *Providentia*, Thompson, Newcastle
Vertrokken.
19 *Frithiof*, Lauritzen, Newcastle
Jennett, Roach, d.°
Beaton, Forsigh, Sunderl.
Jane Spoors, Bruning, Seaham
Annechiena, van Sluis, Yarmouth
Æolus, Wegener, Riga
Ida Zijlker, Hazewinkel, avontuur
20 *L'Ebe*, Simonetti, Genua
Lion (st.), Londen
Chance, Robinson, Sunderland
John & Mary, Whitehead, Newcastle
Isabella Sarah, Hall. d.°
Adolphine, Lorentzen, d.°
Vlie *Aangekomen*
18 sept. *Anna Catharina*, Sörensen, Ribe
Vrouw Helena, Kraan, Christiansand
19 *Mercurius*, de Boer, Sundswall
Vertrokken.
18 *Eendragt*, Kok Houwink, Frederikstad
Julie, Bruun, d.°
19 *Noordstar*, Burghardt, Krageroe
Oostmahorn *Aangek.*
18 sept. *Margrietha Hendrika*, Datema, Koningsbergen
Vertrokken.
19 *Gesina de Vries*, van Klooster, Londen
Zierikzee *Aangek.*
19 sept. *MaryJane*, Scantlebury, Liverpool (laatst van Vlissingen)
Veere *Aangekomen*
17 sept. *Ann*, Jeffels, Newcastle n. Middelb.

—o—

Boston *Aangekomen*
3 spt. *Louise Frederike*, Zybrants, Rotterdam
4 *King Philip*, Bickford, d.°
Odessa *Vertrokken*
4 sept. *Lord Palmerston*, Nielson, Holland
Zante *Aangekomen*
30 aug. *Elite*, Pring, Castellamare
(vertr. 6 sept. n. Rott.)
Maria Spes Mea, Vaalman, Patras
(vertr. 2 sept. n. Hamburg)
Messina *Aangekomen*
9 sept. *Lucia Jantina*, Lieffijn, Newcastle
Genua *Aangekomen*
16 sept. *Providenza*, Valle, Amsterdam
Cadix *Aangekomen*
6 sept. *Henriette*, Wever, Sevilla
Bordeaux *Vertrokken*
19 spt. *Ondine* (st.), Amst.
Liverpool *Zeilkl.*
18 spt. *Teelkina Meiskina*, de Haan, St. Thomas
Cardiff *Vertrokken*
17 sept. *Poseidon*, Deddes, Rio-Grande
Artaxerxes, Harris, den Moerdijk
Falmouth *Gepass.*
16 sept. *Koning Willem II*, v. Eyk Menkman, Amst. naar Batavia
Goudstaart *Gepass.*
13 sept. *Electra*, Wegman, Amst. n. Soerabaija
Senior, Swart, dito n. Samarang
Fowey *Aangekomen*
18 sept. *Chase*, Pearn, Liverpool n. Rott.
Ann & Elizabeth, Toms, dito n. Dordrecht
Bevezier *Gepasseerd*
16 spt. Ned. schoener n.° 2, zijnde op de uitreis.
Dungeness *Gepass.*
17 spt. *Anthony v. Hoboken*, Hazewinkel, Amsterd. n. Batavia
Folkestone (Reede v.) *Ten anker.*
16 sept. *Franklyn*, Eilley, Taganrog n. Rott.
Deal *Aangekomen*
19 sept. *Jacoba Johanna*, de Groot, Londen
(vertr. n. Minatitlan)
Londen *Aangekomen*
19 spt. *Gezina*, Mulder, Riga
In lading.
Jan Freseman, de Jonge, St. Petersburg
Middlesbro' *Aangek.*
17 spt. *Catharina Luitgarda*, Stuitje, Londen
Anna Benonda, Ewert, Holland
18 *Lina*, Neumeijer, Rott.
Sunderland *Aangek.*
17 sept. *Economy*, Baxter, Amsterdam
Ceres, Emmerson, d.°
Vertrokken.
18 *Battruida*, Jonkhoff, Koningsbergen
Albertina, Pott, Memel
Martin Luther, Wilson, Schiedam
Matthews & Ann, Wilson, Rotterdam
Echo, Mordey, d.°
Shields *Aangekomen*
18 sept. *Assiduous*, Nesbitt, Schiedam
Exmouth, Perrian, Harlingen
Doris, Lolling, Rott.
Expert, Usher, N. Diep
Engelina, Smith, Portsmouth
Agnes, Ward, Dordt
Hermanus Hesselaar, Mellema, Elsfleth
Newcastle *In lading*
17 sept. *Wilhelmine & Elise*, Priebee, Onrust
Alida, Oorburg, Venetië
Fenna, de Jonge, d.°
Wilhelmina, Kolkman, Sevilla
Jantina, Boon, Riga
Ceres, Huizinga, Dantzig
Eendragt, Bos, Malmoe
Catharina, Zeegers, d.°
Jonge Aukje, Balk, Elsen.
Blyth *Aangekomen*
17 sept. *Clemens*, Meuldijk, Middelburg
(vertr. 18 n. Vlissingen)
Grangemouth *Vertr.*
18 sept. *Nautilus*, Harrison, Amsterdam
Ostende *Vertrokken*
19 sept. *Tjakina*, v. Sluis, avontuur

Hamburg *Vertr.*
18 sept. *Jonge Andries*, Steffens, St. Petersb.
Margaretha Catharina, Beck, Amsterdam
19 *Catharina Cäcilia*, Meyn, Curaçao
Belina, Pot, Wyburg
Busum *Vertrokken*
10 sept. *Aurora*, Daniels, Dordrecht
Flensburg *Vertr.*
17 sept. *Jansina*, Buisman, Wismar
Stettin *Vertrokken*
18 sept. *Kea*, Buss, Holland
Swinemunde *Aang.*
18 sept. *Marg. Harmanna*, Wilmink, Wick

Dantzig *Aangekomen*
17 sept. *Grietje de Groot*, Mulder, Rotterdam
Antje Visser, de Jonge, Kopenhagen
Pillau *Aangekomen*
17 sept. *Freerk Jan*, Smit, Amsterdam
Hendrika, Drewes, Lond.
Memel *Aangekomen*
15 sept. *de Zwerver*, Ates, Port Mahonack
Bolderaa *Aangek.*
11 sept. *Mary*, Christensen, Amsterdam
12 *Richard Cobden*, Stibolt, d.°
Morgenster, Schlytter, d.°
Jan Visser, Boon, Kopenhagen
Adolph Frederik, Klein, Termunterzijl
Aglaja, Knudsen, Schied.
13 *St. Peter & Paul*, Grossmann, Maassluis
Marie Galante, Schwennen, Delfzijl
Cornelia Jacoba, v. d. Meer, Hamburg
Hendrika Catharina, Mooi, Amsterdam
Everhardus, de Boer, Newcastle
Alida Elisabeth, Potjewijd, Torrevieja
Vertrokken.
13 *Christina Jacquelina*, Bosker, Elseneur
14 *Lucretia*, Bracht, Engel.
Kroonstad *Aang.*
15 spt. *Gebroeders Smit*, Smit, Liverpool
Vertrokken.
15 *Niessina Beerta*, Boer, Rotterdam
Gothenburg *Aangek.*
15 sept. *Johanna Ettina*, Schuur, Newcastle
Uitgeklaard.
15 *Celeritas*, Ohlsen, Holl.

Christiania *Aangek.*
12 sept. *Oernen*, Sörensen, Amsterdam
Friheden, Christophersen, Purmerend
13 *Wemeltje*, Smit, Amst.
Hals *Vertrokken*
14 spt. ...., C.P. Christensen, Groningen
Kopenhagen *Gepass.*
17 spt. *Alberdina*, Boerhave. Newcastle n. Riga
Aangekomen.
18 *Hippel* (st.), Amst. (vertr. n. Koningsb.)
Elseneur *Aangek.*
17 sept. *Susanna*, Heeres, Delfzijl n. de Oostzee
Gepasseerd.
16 *Consul Voelker*, Bakker, Amst. n. St. Pet.
17 *Alida*, Brouwer, *M. J. J. Berendina*, Staal, *Margaretha*, Panman, *Renske Hooites*, Donema. allen n. de Oostzee
Holtenau *Gepass.*
17 sept. *Drie Gezusters*, de Groot, Stolpmunde n. Newcastle
Rendsburg *Gepass.*
15 sept. *Vrouw Martha*, Bol, Stettin n. Londen
17 *Lina*, Waschow, Koningsb. n. Gron.
Anna, Veldkamp, Heiligenhafen n. Dordt
18 *Jonge Herman*, Boiten, Assens n. Gent
Aangekomen.
16 *Heidewika Regina*, Pekelaer, Boness

—o—

Vlissingen 19 sept. Van Antwerpen is alhier in de haven gekomen het Ned. kofschip *Martha*, kap. Postema, bestemd om de lading wijn, die alhier gelost en opgeslagen is uit de onlangs met zware schade binnengekomen Fransche brik *Divinité*, kap. Loirat, naar St. Petersburg over te brengen.

Shields 17 sept. De schroefstoomboot *Otter*, n. Rotterdam bestemd, is bij het afvaren der rivier tusschen St. Anthony's en Peter's Main aan den grond geraakt. Nog drie schroefstoomschepen zitten op de rivier aan den grond.

Carthagena 10 sept. De stoomboot *Sicily*, van Patras naar Engeland, is alhier binnengeloopen, zijnde een ketel gesprongen, waardoor de groote- en bezaansmasten verloren zijn.

Boston 5 sept. De Hamburger brik *Louise Frederike*, kapit. Zybrants, gisteren van Rotterdam alhier aangekomen, is den 19 augustus op 45° breedte en 51° lengte door een hevigen storm beloopen en heeft zeilen verloren.

Fernambuck 30 aug. Het schip *Harry Maybee*, v. Bahia naar het Kanaal, is met gebroken fokkemast alhier binnengeloopen.

Monte-Video 16 aug. Het Deensch schip *Andreas*, kapit. Lauritzen, v. Punta Arenas naar Hamburg, is lek alhier binnengeloopen; heeft 1100 b. koffij over boord moeten werpen.

—o—

19 septemb. De wind te **Falmouth** O. en te **Deal** O.—O. N. O.

—o—

Amsterdam *Vertr.*
19 sept. *IJstroom*, Hansen, Newcastle

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 21 sept.: 1ste getijde 1 ure 41 min.; 2de get. 2 ure 5 min.; — 22 sept.: 1ste get. 2 ure 21 min.; 2de get. 2 ure 45 min.

Arnhem. Waterhoogte 19 sept. 1.98 el (gew. 8 d.)

Keulen. Rijnhoogte 19 sept. 9 v. 1 d. Rijnl. (gevallen 5 d.)

Aangekomen 19 sept.: W. Linz van Rotterdam met 4191 c.

Dusseldorp. Aangekomen 19 sept.: J. Fischer van Rotterdam met 1937 c., J. Pieterman van Schiedam met 1267 c., en J. W. Wouters v. Nijmegen met 1987 c.

Advertentiën.

Ondertrouwd:

A. A. MOELAART
en
J. E. THEUNISSEN.

Overschie
18 *September* 1862.

Getrouwd:

P. H. DRIEBEEK,
van *Rotterdam*,
en
R. C. J. M. VAN STRATUM.

Antwerpen 16 *September* 1862.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, zoo bij hun Huwelijk als bij het overlijden van hunnen geliefden Vader ondervonden, betuigen de Ondergeteekenden hunnen hartelijken dank.

H. L. VINKE.
C. J. VINKE,
v. d. LOOY.

Rotterdam
21 *September* 1862.

Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, van den 28 Mei 1862, zijn **CORNELIS MARTINUS VAN DER MEE** en **SUSANNA MARGARETHA VAN DER MEE**, wonende te Rotterdam, op hun beider verzoek verklaard **gescheiden** van **Tafel** en **Bed**.

Voor Extract conform,
WENTHOLT, *Procureur*.

AAN HH. KAPITALISTEN.

Voor de **exploitatie** van eene zeer **belangrijke uitvinding**, waarvan de zuivere winst — zonder eenige risico — minstens *f* **9000** per maand zal bedragen, wenscht men met een solied **KAPITALIST**, die eene som van *f* **25,000** kan aanbrengen, te onderhandelen. Adres met Brieven in het Fransch of Hoogduitsch, Letters L. M. N. 1861, Poste Restante te Brussel (België).

Uit de Hand te Koop:

Een kapitaal **PAND**, met nog eenige HUIZEN, SCHUUR, TUIN en **ERVE**, alles staande en gelegen te Rotterdam, en te ruimen in Huur renderende de som van *f* 2800 's jaars. Informatiën ten Kantore van den Notaris J. HOGERSDIJK, alhier. Brieven *franco*.

Naar
BATAVIA
EN
SOERABAIJA,

mede voor **Passagiers**, waartoe hetselve uitmuntend is ingerigt, het Nederl. gekoperd snelzeilend BARKSCHIP **JOAN**, Kapit. **C. la Sèur**.

Adres de Reeders VAN OVERZEE & Co. en de Cargadoors HUDIG & BLOKHUYZEN en KUYPER, VAN DAM & SMEER alhier, en DE CONINGH & Co. te Amsterdam.

ARNHEMSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

DIENST tusschen
ARNHEM, WAGENINGEN, RHENEN, WIJK BIJ DUURSTEDE, CULENBORG, VREESWIJK, SCHOONHOVEN, ROTTERDAM
en omgekeerd,
van 1 October 1862.

Van ARNHEM naar ROTTERDAM,
Maandags, Donderdags en Zaturdags,
des morgens 8 ure.
Van ROTTERDAM naar ARNHEM,
Dingsdags, Vrijdags en Zondags,
des morgens 6½ ure.

Agent te *Rotterdam* de Heer **J. P. DE COCK**, Boompjes.

Arnhem, DE DIRECTEUR.
September 1862.

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY.
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN
ROTTERDAM en LONDEN,
voor **GOEDEREN en VEE.**
Het Engelsch Schroef-Stoomschip
Earl of Auckland,

Kapitein WILLIAM W. APPLETON,
vertrekt **Woensdag 24 September**, des morg. vroeg.
Adres bij de Agenten G. LEVINGSTON & ZOON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

STOOMBOOTVAART
OP
SCHOTLAND,
voor PASSAGIERS en GOEDEREN.
Naar LEITH

het Stoomschip **VOLUNTEER**, Kapitein JOHN CAIRNS, vertrekt **Zaturdag 27 September**, des morgens vroeg.

Adres bij G. LEVINGSTON & ZOON en J. A. HOUWENS, Agenten te Rotterdam, en bij DONALD R. MACGREGOR, Agent te Leith.

ROTTERDAM EN HULL,
voor PASSAGIERS en GOEDEREN,
met de Stoomschepen
SWALLOW, ...
OCEAN QUEEN, } Woensdag en Zaturdag.
EDEREN
Het Stoomschip **OCEAN QUEEN**, Kapit. TH. HUTTON, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Woensdag 24 September**, des namiddags.
Adres bij *SEEUWEN & Co.*

Rotterdam en Hull.
STOOMBOOTDIENST
voor Passagiers en Goederen.

Het Engelsch Stoomschroefschip ***SEAHORSE***, Kapitein JOHN CROSS, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL, **Woensdag den 24 September**, des morgens vroeg.

Adres bij de Agenten *BOUTMY & Co.*

Nederlandsche en Belgische Spoorwegen

PLEIZIERREIS
VAN
's HAGE, ROTTERDAM en DORDRECHT
NAAR
BRUSSEL.
GROOT MUZIKAAL FEEST.

Prijs voor HEEN en TERUG:

Van 's **HAGE** 2e Kl. **5.30 Gl.**, 3e Kl. **3.30 Gl.**
Van **ROTTERDAM** en **DORDRECHT** 2e Kl. **4 Gl.**, 3e Kl. **2.50 Gl.**

VERTREK: DINGSDAG 23 SEPTEMBER.

Van 's HAGE ten 8.10 's morg., van ROTTERDAM 10 u. 's morg. en van DORDRECHT 11.30 's morg.

TERUG van BRUSSEL: Vrijdag 26 September, ten 1.30 's nam.

OVERLANDMAIL
DER
MESSAGERIES IMPÉRIALES.
Opening der Indo-Chinesche Maildienst.

Den **19 October** a. s., des namiddags ten 2 ure, en verder den 19den van elke maand, zal er van ***MARSEILLE*** eene **MAILBOOT** naar ***ALEXANDRIË*** worden geëxpedieerd, in Correspondentie met eene andere **MAILBOOT** van ***SUEZ*** naar ***INDIË*** en ***CHINA***.

Deze Mailbooten nemen Passagiers en Goederen voor

MESSINA, ADEN, PONDICHERY, **SINGAPORE,**
ALEXANDRIE, POINT DE GALLES (CEYLAN), MADRAS, SAIGON,
CALCUTTA, HONGKONG.

De in **November** vertrekkende **BOOT** neemt buitendien ook PASSAGIERS voor ***SHANGHAI***.
Tot **Inschrijving** van **Passagiers** en **Goederen**, alsmede voor alle **Inlichtingen** betreffende **Passage**, Adres bij

SMITH & Co., ROTTERDAM.

SNELVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM en ANTWERPEN,
voor PASSAGIERS en GOEDEREN,
met de Stoombooten
TELEGRAAF.

Deze Stoombooten, behoorende tot de snelstvarende van Europa, hebben uitmuntend ingerigte Kajuiten, waarbij een Dames-Salon met Piano en een Paviljoen hetwelk afgehuurd kan worden.

STATIONS:

SLIKKERVEER, KINDERDIJK, NIEUWE VEER, ALBLASSERDAM, DORDRECHT, STEENENKAMER, 's GRAVENDEEL, WILLEMSDORP, WIELEMSTAD, OOLTGENSPLAAT, DINTELSAS, STEENBERGSCHE VLIET, ZIJPE voor **Zierikzee** en **Brouwershaven**, ST. PHILIPSLAND, STAVENISSE, YERSEKENDAM voor **Goes**, VOSMEER, THOLEN, BATH en LILLO.

SEPTEMBER 1862.

Van Rotterdam.			Van Antwerpen.		
22 Maandag	's morgens	7.30	22 Maandag	's morgens	11.—
23 Dingsdag	„	8.—	23 Dingsdag	's middags	12.—
24 Woensdag	„	8.30	24 Woensdag	's namiddags	12.30
25 Donderdag	„	9.30	25 Donderdag	„	1.—
26 Vrijdag	„	10.30	26 Vrijdag	„	1.30
27 Zaturdag	„	10.30	27 Zaturdag	's morgens 26/27	2.—

Bij de aankomst van de correspondeerende Spoortreinen is er des morgens een geëmploijeerde van de Dienst aan het Station tegenwoordig.

Agenten: VAN MAENEN & Co., te Antwerpen; C. VERSTRAETEN DE MEURS, voor Goederen, en CH. HENIN, Hôtel d'Angleterre, voor Passagiers, beiden te Brussel; M. ZOETER, aan het Hoofd te Zijpe; M. AUGUSTIJN, Hôtel de Kroon, te Zierikzee; A. DE BRUYN, Groothoofd te Dordrecht; VAN DER MAADEN & BORGHOLS, te Amsterdam, en
VERWEY & Co., *Cargadoors-Expediteurs*, Boompjes te Rotterdam.

STOOMBOOTVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM, HULL en GOOLE,
Iederen WOENSDAG en ZATURDAG
Voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.

De Stoomboot **NORFOLK**, Kapit. **Ths. Jewitt**, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL en GOOLE *iederen Woensdag*.
Ligplaats: **Nieuwehoofd.** Adres **HUDIG & PIETERS.**

HIBERNIA EN SHAMROCK STEENKOLEN.
Groote Vermindering in Prijzen.

	per Mud.	per Hoed.
KAGCHELKOLEN	*f* 1.30.	*f* 23.50.
HAARDKOLEN	- 1.50.	- 25.—.

Vrij aan Huis, tegen Contante Betaling.

De **SHAMROCK STEENKOLEN** zijn best voor huiselijk gebruik, zij geven een helder heet vuur zonder zuil of rook.

SMEE-, GAS- en STOOMKOLEN, van de bovenstaande Mijnen, zijn even zooveel aanbevelenswaardig en *zeer laag in prijs*.

Rotterdam
20 *September* 1862.

De Agent **D. G. BINGHAM,**
Station Rhijnspoorweg.

INRIGTING
VOOR
GENEESKUNDIGE GYMNASTIEK.

De Ondergeteekende, Directeur der **Inrigting**, maakt bekend, dat van af 1.° October a. s. de wijze der behandeling voor **GENEESKUNDIGE GYMNASTIEK** is vastgesteld als volgt:

Voor **Heeren:** van 7½ tot 9½ ure des morgens.
Voor **Dames:** van 11 tot 1½ ure des middags.

Rotterdam EDUARD BULLERDIECK,
September 1862. **Boompjes**, wijk 1, n.° 110.

Spreekuur: dagelijks, des namiddags van tot 4 ure.

Door den Boekhandelaar D. BOLLE
vroeger CORNELIS ARRENBERG,
wordt uitgegeven het **19de Vervolg** op zijne zoo uitgebreide **Hollandsche, Fransche en Engelsche**
LEESBIBLIOTHEEK,
inhoudende ruim **300** Nummers. Alle **nieuw uitkomende Werken** zijn dadelijk ter Lezing te bekomen.

De **Complete Catalogus** bevat thans *zeven duizend negen honderd zes en vijftig* verschillende Werken.

De COMMISSIE voor het **Burgerlijk Armbestuur** te ***Rotterdam*** is voornemens in het openbaar AAN TE BESTEDEN, op Woensdag den 24 September 1862, des avonds ten 6 ure, in het Oude Mannenhuis, op de Hoogstraat aldaar:

De LEVERING van de navolgende ARTIKELEN, als:

RUNDVLEESCH, RUNDVET, MELK, BOTER, KAAS, AARDAPPELEN, GRUTTERS-, KOLONIALE en KRUIDENIERSWAREN, OLIE, ZOUT, ZEEP, AZIJN, SODA, STIJFSEL, HOUT, TURF, STEENKOLEN, LEDER, LINNEN en KATOENEN STOFFEN, SAIJET, PETTEN, MOLTON DEKENS, SCHRIJFPENNEN, SCHRIJFPAPIER, KLOMPEN en DOODKISTEN;

benevens voor de dienst der Apotheek:

DROOGERIJEN, CHEMICALIEN, WIJNEN, MOUTWIJN, OLIEN, SUIKER, PRUIMEDANTEN, LEVERTRAAN, GLASWERK, PLEISTERKATOEN, KURKEN, PAPIEREN, VARKENSREUZEL, COAKS en STEENKOLEN, en zulks overeenkomstig de Voorwaarden van Aanbesteding, welke aan het Bureau van het Burgerlijk Armbestuur in het gemelde Oude Mannenhuis, des vóórmiddags ter lezing liggen, wanneer ook de Stalen en Monsters aldaar te bezigtigen zijn.

De Monsters van de daartoe aangewezen Artikelen moeten bezorgd worden op Maandag den 22 September a. s., vóór des avonds ten 6 ure, en de Billetten van Inschrijving *op segel* één uur vóór de Aanbesteding.

De Commissie voornoemd,
Dr. C. H. VAN DER LOOY, *Voorzitter*.
Mr. J. G. SCHUMACHER, *L.°-Secretaris*.

COMMISSARISSEN van den **Straatweg** tusschen ***Rotterdam*** en ***Hillegersberg*** zullen op Woensdag den 24 September 1862, des namiddags ten Vijf ure, in de Herberg **het Wapen van Holland**, te Hillegersberg, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris *GERRIT ANTONIE VAN DEN BERG*, in het openbaar **Aanbesteden:**

HET BESTRATEN VAN 25 ROEDEN WEG.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris *VAN DEN BERG*.

Revalenta Arabica.

Een Boer hier uit de omstreken meldde mij jl. marktdag, dat hij vier maanden aan slechte spijsvertering leed, waardoor hij zeer verzwakte. Door het gebruik van vier Bussen **Revalenta**, die hij bij mij kocht, kan hij thans weder alle spijzen gebruiken, waardoor hij in staat gesteld is zijne vroegere bezigheden te kunnen hervatten.

Meppel 19 *Julij* 1862. (get.) Wed. J. L. LAGRO.

De volmaaktste gezondheid, kracht en nieuwen levenslust hergeeft de

REVALENTA ARABICA.

ZINKINGS, Hoofdpijn, Slijm, Zuur, Maagpijn, Galziekte, Aamborstigheid, Hoest, Verstoppingen, Diarrhaea, slechte Spijsverteringen, Spanning op de Maag en eene menigte andere Ziekten geneest DU BARRY'S **Revalenta** spoedig en met weinig kosten.

Als voeding voor kleine Kinderen is zij ook bijzonder aan te bevelen en verdient de voorkeur boven de voeding met Melk. Zij verteert ligt, verzuurt niet, geeft veel voedsel en gezonde sappen. Zieken kunnen geen beter dieët houden dan zich bij de **Revalenta** te bepalen, die op verschillende wijze zeer smakelijk gereed kan gemaakt worden.

Er zijn vele nagemaakte soorten. Echt is de **Revalenta** van de Heeren BARRY DU BARRY & Co., alleen te verkrijgen in het **Verkoophuis** of zijne Dépôts, in Bussen van 87½ Ct., *f* 2, *f* 3 50, *f* 8, *f* 16.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid, door „F. VON WINDHEIM & Co., VERKOOPHUIS." geteekend is.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Rotterdam, J. A. KLINGER & Co.
Bergen-op-Zoom, D. POUWELS.
„ P. F. APPELBOOM.
Brouwershaven, G. ALING.
Delft, Wed. J. T. WAGNER.
Dordrecht, Wed. J. VETH Jr.
Goes, J. P. VAN DER DOES Lzn., voorheen Wed. C. VREEKE.
Gorinchem, H. BODERIJ.
Gouda, A. GOEDRAAD.
„ Wed. A. C. SCHOUTEN.
„ H. P. VAN FRANKENHUIZEN.
's Gravenhage, SACK & Co.
Leyden, L. G. DIRKS, Verkooph., Donkersteeg.
Hellevoetsluis, H. G. VAN STEEDEN.
„ ALEX. BRUCH.
Maasluis, P. POORTMAN.
Middelburg, J. C. KRUISSE.
Oostburg, Wed. P. J. GEELHOED.
Schiedam, M. J. DE LANGE.
Sluis, GEZ. JANSEN.
Steenbergen, W. VAN DER KAR.
Vlaardingen, J. LAGERWERFF.
Vlissingen, A. M. KALBFLEISCH.
Willemstad, B. FRIDERICHS.

En in de bekende Depôts in de andere Steden.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHECOURANT

VAN

ZONDAG en MAANDAG

den 21 en 22 September 1862, N.° 226.

STATEN-GENERAAL.

Vervolg der Redevoering

van den

MINISTER VAN FINANTIEN.

(*Zie den aanvang in de Courant.*)

De hoofdgebreken van ons belastingstelsel zijn u bekend. In sommige opzigten belemmerend voor de nijverheid, uit anderen hoofde drukkend voor eerste levensbehoeften, worden, over het algemeen, de lasten te ongelijkmatig verdeeld.

Het wegnemen dier gebreken, op zich zelf reeds moeijelijk, wordt door bijkomende omstandigheden nog uitermate verzwaard. Die omstandigheden zijn vooral deze, dat het totaalcijfer onzer belastingen niet verminderen mag, en dat men, bij de regeling van het belastingstelsel van het Rijk, ook tevens te letten heeft op dat der gemeenten.

Het *totaal-cijfer onzer belastingen mag niet verminderen.* Tusschen het bedrag onzer gewone uitgaven en dat onzer gewone ontvangsten is voortdurend een groote afstand geweest. Vroeger gaf dit aanleiding tot jaarlijksche te-korten, waardoor leeningen noodzakelijk werden, die hebben medegewerkt om onze Staatsschuld op te voeren tot het ontzettende cijfer, waarop wij haar voor nog eenige jaren hebben gekend. Later werden die te-korten aan ons oog onttrokken, door de baten, die onze Oost-Indische bezittingen ons geven. Maar niettemin die te-korten bestonden en bestaan nog op dit oogenblik, in spijt van den gunstigen finantiëlen toestand, dien ik getracht heb voor uw oog te ontvouwen. Dat is nog steeds een bedenkelijk verschijnsel, dat is nog steeds eene reden van ongerustheid te midden van den voorspoed, dien wij anders genieten. Het vorig jaar werden wij nog aan dat te-kort herinnerd, toen de Oost-Indische baten niet hadden beantwoord aan de verwachting. Die volstrekte afhankelijkheid van de Oost-Indische baten weegt daarom nog loodzwaar op onzen finantiëlen toestand, en al het mogelijke moet worden aangewend, om ons aan die afhankelijkheid te ontrekken. De koloniale baten, uit den aard der zaak altijd eenigermate onzeker, moeten niet enkel onze finantiële welvaart bepalen, en de klove die de gewone ontvangsten van de uitgaven scheidt, behoort van jaar tot jaar naauwer te worden.

Twee wegen staan daartoe open, die beide behooren te worden bewandeld. De eerste weg is deze: Dat de gewone Staats-uitgaven zooveel mogelijk worden ingekrompen. De weg is door de Regering ingeslagen bij het ontwerpen van de Staats-uitgaven voor 1863. Het totaal-cijfer daarvan is beneden dat van het loopende jaar, zelfs na de belangrijke verminderingen welke de begrooting van 1862 heeft ondergaan. Blijft men daaraan althans eenige jaren vasthouden met krachtige hand, dan behoeft het geen betoog, dat, door de natuurlijke vermeerdering van de opbrengst der belastingen, het cijfer onzer inkomsten hoe langs hoe meer dat der uitgaven zal naderen, tot dat beide ten laatste moeten ineen vloeijen. Maar ook een tweede weg staat daartoe open, dat namelijk de toeneming onzer inkomsten, zooveel mogelijk worde bevorderd.

Daartoe echter is boven alles noodig, dat bij de herziening van ons belastingstelsél het totaal-cijfer van de opbrengst der belastingen geene vermindering onderga. Op die wijze toch zou eene schrede worden teruggegaan en de afstand vergroot, die de ontvangsten van de uitgaven scheidt. Dat moet, naar mijne overtuiging althans, tot elken prijs worden voorkomen. Geen jaar mag voorbijgaan of in mindere of meerdere mate moet kunnen gezegd worden, dat men tot het evenwigt onzer Staatsbegrooting eene schrede genaderd is. En houdt men daaraan vast, gelijk ik er aan zou wenschen vast te houden, dan kan, binnen een betrekkelijk kort tijdperk, het oogenblik aanbreken, dat de onafhankelijkheid van de koloniale baten niet meer tot de vrome wenschen zal behooren.

Moet dus om die reden streng worden vastgehouden aan het tegenwoordig cijfer van opbrengst onzer belastingen, ook nog om eene andere reden is dit noodzakelijk. Tot nu toe strekten de koloniale bijdragen voor het grootste deel tot het amortiseren van schuld.

Hierdoor verkreeg men eene groote besparing van uitgaven, welke een krachtig middel had kunnen zijn, tot herstelling van het evenwigt onzer Staatsbegrooting.

Dat middel staat ons echter thans niet meer ten dienste, althans niet meer in die mate als tot nu toe het geval was. Van hetgeen na de dekking van het te-kort op onze gewone Staatsbegrooting van de koloniale bijdragen overblijft, moeten in de eerste plaats de sommen worden afgenomen, benoodigd voor de groote werken van publiek nut die reeds zijn ondernomen, of nog verder ondernomen zullen worden. Het zij verre van mij dit te betreuren, mijne heeren! Integendeel ik verblijd er mij over, omdat onze nieuwe handelswegen en de verbetering onzer toegangen naar zee, de algemeene welvaart meer zullen doen toenemen, dan de schatkist gebaat zoude zijn door eene voortdurende amortisatie van schuld. Maar niettemin, het middel zullen wij missen. En wil men dus blijven vasthouden aan het denkbeeld, om eenmaal te geraken tot het evenwigt onzer Staatsbegrooting, dan blijven ons daartoe geene andere middelen over dan die, welke ik zoo even heb geschetst.

Staat het dus aan de eene zijde vast, dat het cijfer van opbrengst onzer inkomsten moet worden behouden, het behoeft aan den anderen kant voorzeker niet uitdrukkelijk te worden aangewezen dat de taak der herziening hierdoor niet wordt vergemakkelijkt, en dat men daarbij met de uiterste omzigtigheid behoort te werk te gaan.

Aan dat eerste bezwaar, reeds moeijelijk op zich zelf, komt zich echter nog een tweede voegen, namelijk *dat men bij de regeling van het belastingstelsel van het Rijk ook tevens te letten heeft op dat der gemeenten.*

Beide stelsels staan in zeer naauw verband; beide hebben verbetering noodig. 't Is waar, de wet heeft alleen het eerste in zijn geheel te regelen, terwijl de regeling van het laatste, onder hoogere goedkeuring en binnen zekere grenzen, behoort aan de plaatselijke besturen. Rijks- en plaatselijk belastingstelsel zijn echter twee deelen van een geheel; dezelfde belastingschuldigen staan tegen die beide over, en de algemeene wetgever zou zijne roeping miskennen, als hij bij de hervorming van het belastingstelsel van het Rijk niet terens dacht aan het belastingstelsel der gemeenten. Art. 142 der Grondwet zegt: „De wet geeft algemeene regels ten aanzien der plaatselijke belastingen." Maar die regels zouden weinig helpen en slechts eene noodelooze belemmering zijn, als de algemeene wetgever, door eene eenzijdige regeling van het Rijks belastingstelsel, de toepassing der gestelde regels voor de gemeenten onmogelijk maakte. Op die wijze zou het heilzame voorschrift van art. 142 der Grondwet geheel en al zijne waarde verliezen, maar daar is op dit gebied nog eene andere moeijelijkheid. De plaatselijke belastingen zijn gebragt in eene bepaalde rigting. De gemeentewet heeft die rigting aangewezen en tot den plaatselijken wetgever gezegd: „De accijnsen zullen voortaan niet meer het hoofdbestanddeel uwer belastingen zijn." Uiterst gematigd waren de regels, in dit opzigt door de gemeente-wet gesteld. Het was meer het temperen van een te weelderig accijnsstelsel en het vestigen van een meer juist beginsel, dan wel het noodzaken om met kracht de nieuwe rigting in te gaan. Eene gemeente, zich strikt houdende aan de regels der gemeentewet en haren geest miskennende, kan zich nog vermeijen in eene reeks van accijnsen, zonder genoodzaakt te zijn eene eigen directe belasting daaraan toe te voegen. maar de meeste gemeentebesturen handelden anders. Zij sloegen den weg in, door de gemeentewet aangewezen; en eene eigen directe belasting maakt, in vele gemeenten, de voorhoede uit van het plaatselijk belastingstelsel. Die toestand was echter niet zonder moeite verkregen. Op ééne zaak was niet of niet genoegzaam gerekend; men miste grondslagen voor eene goede plaatselijke directe belasting, want die grondslagen waren meest allen in het bezit van het Rijk. De moeijelijkheid werd nog vergroot, toen het Rijk de belasting op het gemaal liet varen, omdat vele gemeentebesturen meenden, dat die belasting toen niet, als plaatselijk middel, zou behouden blijven. Wij hebben dan ook de voorstellingen gezien, die van een en ander het gevolg waren. Men zocht naar grondslagen voor directe belastingen, maar vond die niet. Verschillende stelsels werden beproefd en weder verlaten, tot dat velen, ten laatste, zich wierpen op de grondslagen van het personeel, ten einde daarop eene goede plaatselijke belasting te vestigen. Dat was, men gevoelt het, in strijd met de wet. Art. 243 der gemeentewet verbiedt dit uitdrukkelijk, maar men is er toe moeten komen, omdat vele plaatselijke belastingen, in de aangewezen rigting, niet anders te regelen waren. Die toestand echter kan niet blijven voortduren. Een plaatselijk belastingstelsel mag op geen onwettigen grondslag rusten. En wil men dus de plaatselijke belastingen uit dien toestand brengen en haar toch in de directe rigting houden, dan moet daartoe de gelegenheid worden verschaft.

Te meer is dit noodzakelijk, als men eenmaal wil komen tot eene volledige afschaffing der plaatselijke accijnsen; dat doel toch moet worden in het oog gehouden, en daarop moeten de te nemen maatregelen uitloopen.

Mijne heeren, het is geruimen tijd een mijner meest geliefkoosde denkbeelden geweest, om eene zoodanige volledige afschaffing, op eenmaal, te bewerkstelligen. Ik heb na mijne optreding aan het hoofd van het Departement van Finantien zelfs plannen in die rigting ontworpen, want ik had gewenscht het initiatief te kunnen nemen van die groote weldaad aan Nederland te schenken. Maar ik heb die plannen, hoe noode ook, moeten laten varen. Het accijnsstelsel heeft in onze plaatselijke belastingwetgeving zeer diep wortelen geschoten. De behoeften van de meeste gemeenten zijn daarenboven groot. En als men het gansche personeel zou willen afstaan aan de gemeenten, onder voorwaarde, dat deze al hare accijnsen zouden afschaffen, dan zouden nog vele gemeenten op verre na niet geholpen zijn en in de grootste ongelegenheid verkeeren. Exceptionele bepalingen zouden toch nog in ieder geval zijn noodig geweest. Maar afgescheiden daarvan, rees bij mij de vraag, of, onder de omstandigheden waarin wij thans verkeeren, eene zoodanige greep in onze eigen finantien niet hoogst bedenkelijk was. Het antwoord op die vraag is toestemmend geweest. Terwijl toch alles mij aanspoorde tot voorzigtigheid, terwijl het cijfer der opbrengst onzer belastingen, in geen geval, aan het gevaar eener vermindering mogt worden blootgesteld, zou ongetwijfeld bij eene herziening onzer belastingen in dien zin het bedrag onzer inkomsten aan de grootste onzekerheid zijn prijs gegeven. Daartoe mogt de Regering het initiatief niet nemen. En ik heb het dus beter geacht een geliefkoosd denkbeeld te laten varen, dan, door daaraan hardnekkig vast te houden, onze finantien te brengen op een onzeker terrein.

Hieruit volgt echter niet, mijne heeren, dat wat niet op eenmaal kan worden verkregen, geheel en al zou moeten worden losgelaten. Integendeel, de Regering is overtuigd dat aan de afschaffing der plaatselijke accijnsen moet worden voortgewerkt en dat, bij de herziening van het Rijksbelastingstelsel, ook daarop behoort te worden gelet. Doet men dit niet, het zal voor de gemeenten niet alleen onmogelijk zijn hare verbruiksbelastingen langzamerhand prijs te geven, maar men loopt gevaar, en de ondervinding is dáár om het te bewijzen, dat, bij elke verhooging der plaatselijke uitgaven, men, tot dekking daarvan, zich beweegt in de rigting der accijnsen.

Onze wetgeving wil dat niet, en ook de Regering zou het zeer betreuren als op die wijze grond verloren werd.

Ziedaar, mijne heeren, de moeijelijkheden, die met eene herziening van het belastingstelsel gepaard gaan. De wetgever is niet vrij, maar moet ageren op een terrein vol hindernissen.

Ik heb echter getracht die hindernissen te boven te komen bij het plan van herziening, dat door mij is ontworpen.

Dat plan omvat de drie hoofdafdeelingen van ons belastingstelsel; als eerste hoofdafdeeling ontmoet ik:

de directe belastingen.

En daaronder:

1.° *De grondbelasting.* In uwe zitting van den 25 junij jl. is een merkwaardig besluit genomen. De commissie voor de verzoekschriften bragt o. a. verslag uit over een adres van wind-korenmolenaars in Staats-Vlaanderen, waarbij deze verzochten om de wetten op de grondbelasting, voor zoo veel de gebouwde eigendommen betreft, te herzien. En de conclusie der commissie hierop was: „Vermits dit verzoekschrift een onderwerp betreft *dat herziening behoeft,* heeft uwe commissie de eer voor te stellen, hetzelve op de griffie der Kamer ter inzage der leden neder te leggen en tevens bij afschrift aan den Minister van Finantien te zenden."

Uit de beraadslagingen, die hierover gehouden werden, bleek, dat de commissie met die toezending op het oog had om den wensch te kennen te geven, dat door den Minister aan het adres zoude worden gevolg gegeven. De conclusie, alzoo toegelicht, werd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, zoodat de Kamer eenparig van gevoelen was, en dit door de toezending van het adres aan den Minister van Finantien te kennen gaf, dat de grondbelasting op de gebouwde eigendommen herziening behoeft.

Ook de Regering is van die meening, en gelooft dat het wenschelijk is om uitvoering te geven aan art. 102 der wet van 3 frimaire an VII, luidende: „*L'évaluation du revenu imposable des maisons et usines sera revisée et renouvellée tous les dix ans.*" Te meer zou ik dat wenschelijk achten, omdat men, na eene her-taxatie der gebouwde eigendommen, zou kunnen geraken tot eene evenredigmaking van de grondbelasting tusschen onderscheiden provincien.

Hieraan echter behoort vooraf te gaan de regeling der grondbelasting in het Hertogdom Limburg. Deze toch zal nog menige phase moeten doorloopen, alvorens geschikt te zijn voor eene evenredigmaking met de overige provincien. Daarenboven de grondbelasting in Limburg heeft reeds te lang op regeling gewacht. En nu eene herziening van het belastingstelsel met ernst wordt ter hand genomen, kan, wat daarin onzeregeld wordt aangetroffen, niet langer in dien toestand blijven. Er is dan ook een wetsontwerp gereed gemaakt tot regeling van dit ontwerp.

Eene uitvoerige memorie van toelichting is daarbij gevoegd, waarin de bedenkingen zijn wederlegd, die in het Voorloopig Verslag over hetzelfde onderwerp gedurende de Zitting van 1858/59 zijn in het midden gebragt.

2.° *Het personeel.* De wet op het personeel, waarvoor een nieuw ontwerp gereed ligt, is in tweeërlei opzigt gewijzigd; vooreerst door afschaffing van de twee laatste grondslagen (paarden en dienstboden), en in de tweede plaats door herziening van de wet zelve voor zooveel alsdan de vier overige grondslagen betreft. De afschaffing van de beide laatste grondslagen geschiedt, opdat de gemeenten die zouden kunnen overnemen. Zij kunnen daaraan nog een derden grondslag, dien op rij- en voertuigen, toevoegen. En zij handelen dan niet meer in strijd met de wet, als zij van die drie grondslagen in vereeniging met enkele anderen van het Rijkspersoneel eene plaatselijke directe belasting vormen.

Die afstand van twee grondslagen van het personeel aan de gemeenten is voor het Rijk eene opoffering van ruim *f* 1,600,000, waarvan aan iedere gemeente, hoe zij daarvan ook gebruik make, op de meest onpartijdige wijze een deel ten goede komt. Maar tegen die opoffering staan voordeelen over, die niet te miskennen zijn. Behalve dat het plaatselijk belastingstelsel daardoor wordt gebragt op een wettig terrein, zijn aan deze regeling *vier* voordeelen verbonden, allen in die rigting, waarin de Regering het gemeentelijk belastingstelsel houden wil. Vooreerst zullen zeer vele gemeenten, die thans reeds hoofdzakelijk directe belastingen heffen, door de overname van de beide hier bedoelde grondslagen, *alle* hare accijnsen kunnen afschaffen; ten tweede zullen andere gemeenten, van wier belastingstelsel de accijnsen nog een hoofdbestanddeel zijn, enkele daarvan kunnen laten varen; ten derde, zullen alle gemeenten, die enkel directe belastingen heffen, belangrijk worden tegemoet gekomen in de regeling daarvan, terwijl eindelijk ten vierde, wordt voorkomen dat de gemeenten, wier behoeften klimmen, gedrongen worden zich te bewegen in de rigting der accijnsen.

De Regering gelooft dus, dat door dat voorstel een belangrijke stap gedaan wordt op den weg door de gemeentewet aangewezen, en dat aan den zoogenaamden nood der gemeenten de meest rationele tegemoetkoming wordt geschonken.

Die vermindering van grondslagen van het personeel maakte eene herziening van de wet dringend noodzakelijk. Ook uit anderen hoofde werd dit gevorderd. Ingevoerd onder omstandigheden en voor toestanden die thans niet meer bestaan, heeft daarenboven eene ondervinding van veertig jaren nog menige leemte aan het licht gebragt. Het nieuwe ontwerp heeft daarin trachten te voorzien, en er is boven alles naar gestreefd om de lasten billijker te verdeelen dan tot nu toe het geval was. Ik heb gemeend dat de nieuwe inrigting dezer belasting eene hoogere opbrengst toeliet, vooral ook in verband met de afschaffing van eene andere belasting, waarvan ik straks melding zal maken.

3.° *Het patentregt.* Eenmaal, — het was in de dagen toen ik zitting had op gindsche banken, — is door mij te kennen gegeven, dat de patentbelasting, als zoodanig, niet is goed te maken, welke verbeteringen men ook aanbrengt, maar dat zij, bij eene herziening van het belastingstelsel, als ingredient kan worden behouden en, door toevoeging van nieuwe elementen, tot eene uitstekende en hoogst billijke belasting kan worden hervormd.

Die woorden, mijne heeren, werden niet luchtig daar heen geworpen, maar waren het gevolg eener overtuiging, eene overtuiging die mij niet heeft verlaten sedert ik de banken der Volksvertegenwoordiging heb verwisseld voor eene plaats aan deze tafel. Nog altijd geloof ik, dat het patentregt op een valschen grondslag rust. Voortgekomen uit het gildewezen, maar daarin thans niet meer geworteld, is het patentregt niets anders dan eene belasting op de inkomsten, en dat nog wel op de inkomsten van een gedeelte van de meest nijvere bevolking van Nederland. Die toestand kan, bij eene herziening van het belastingstelsel, niet behouden blijven. Maar hoe tot eene verbetering te geraken?

Drie wegen stonden daartoe open: òf eene finale afschaffing van de belasting, òf eene verbetering der belasting door de meest stuitende bepalingen daaruit weg te nemen en ze toe te passen op alle mogelijke beroepen en bedrijven, òf om daarin alle bronnen van inkomst op te nemen.

Het eerste, eene eenvoudige afschaffing der belasting, ware zeker het gemakkelijkst geweest. Maar ook de schatkist heeft hare regten, en eene som van drie millioen is niet zoo gemakkelijk op eene andere wijze te vinden. Aan eene afschaffing kon dus niet worden gedacht.

Het tweede middel, verbetering van het patentregt en uitbreiding tot alle beroepen en bedrijven, is meermalen aan de hand gedaan. Maar ook dat middel is niet aannemelijk. Men doet dan wel eene schrede voorwaarts op den weg der billijkheid, door aan *allen* die een beroep of bedrijf uitoefenen, een offer te vragen van hunne inkomsten. Maar men plaatst alsdan de *gansche* nijvere bevolking in ongunstige verhouding tegenover hen, die rustig van hunne inkomsten leven; tot nu toe geschiedde dit slechts met een deel. Er bleef dus niets anders over dan om nog een stap verder te gaan en het derde middel te baat te nemen, door alle bronnen van inkomst door de belasting te omvatten.

Nu zegge men niet: gij wilt eene inkomstenbelasting *invoeren.* Want dan antwoorde ik: Neen, *invoeren* wil ik die niet, om de eenvoudige reden dat zij reeds bestaat, maar wat ik wil is dit: Ik wil het onbillijke uit die inkomstenbelasting wegnemen; ik wil niet uitsluitend treffen den koopman, den industrieel, den geneesheer en zoo menig ander als de patentwet aanwijst, maar ik wil ook treffen den advocaat, den landbouwer en voorts allen die rustig van hunne inkomsten leven; ik wil in een woord de som van drie millioen, die thans gedragen wordt door een deel der Natie, verspreiden over de gansche bevolking. Gij, mijne heeren, zult dan nu te beslissen hebben of gij eene hoogst onbillijke inkomstenbelasting wilt behouden, dan of gij eene meer regtvaardige daarvoor in de plaats wilt gesteld zien.

Maar, hoor ik mij toeroepen, hoe zult gij die belasting inrigten, ten einde de eigenaardige bezwaren te ontgaan, die daaraan ongetwijfeld verbonden zijn?

Mijne heeren, mijn plan is zeer eenvoudig, juist omdat ik geene nieuwe belasting scheppen, maar alleen bestaande toestanden verbeteren wil. In algemeene trekken komt dat plan hierop neder:

Ieder belastingschuldige zal op een beschrijvingsbiljet eenige opgaven moeten doen, bv. welke betrekking hij bekleedt, welk beroep hij uitoefent, welke bekende inkomsten hij heeft, welke onroerende goederen hij bezit; is hij landbouwer, hoeveel bunders land hij in huur heeft, en is hij handelaar of fabriekant, alsdan soortgelijke opgaven als waarnaar thans het patentregt wordt berekend. Aan het collegie van zetters zullen voorschriften worden gegeven op welke wijze, uit de verstrekte opgaven, het vermoedelijk inkomen zal worden berekend. Die voorschriften zullen bestaan uit de elementen van de patentwet, ontdaan van de onbillijkheden die de ondervinding als zoodanig heeft doen kennen; voorts uit daarmede verwante bepalingen, voor de beroepen en bedrijven, die thans niet aan patentregt zijn onderworpen, terwijl voor zooveel het vermogen *en portefeuille* betreft, de inkomsten daarvan bij schatting zullen worden vastgesteld.

Heeft men nu, op die wijze, iemands vermoedelijke inkomsten berekend, dan wordt de belastingschuldige geplaatst in eene der klassen van inkomsten die zeer ruim zullen worden gesteld. En meent nu iemand dat hij in eene verkeerde klasse is geplaatst, dan kan hij in eene andere worden overgebragt, mits ten genoege van de bevoegde magt bewijzende dat men zijne inkomsten verkeerd berekend heeft.

Ziedaar, mijne heeren, in ruwe trekken de wijze waarop de belasting door mij wordt ingerigt. Wat, tot nu toe, patentregt genaamd werd, zal voortaan bij zijn wezenlijken naam worden genoemd, en belasting op de inkomsten heeten. De onbillijkheden, die daarin tot nu toe bestonden, hoofdzakelijk omdat de *naam* van de belasting was eene miskenning van haar *wezen*, zullen worden weggenomen. Die tot nu te veel betaalde zal voor een deel worden ontheven en dat zien overgebragt op anderen, die tot nu toe waren vrijgesteld. En zoo kan de patentbelasting als ingredient worden behouden, maar door toevoeging van nieuwe elementen tot eene uitstekende en hoogst billijke belasting worden hervormd.

Volgens art. 242, in verband met art. 240 der gemeentewet, kunnen tot dekking der plaatselijke uitgaven 25 opcenten geheven worden op daarvoor vatbare Rijksbelastingen, direct naar het vermogen of inkomen geheven. Het komt mij voor, dat de alzoo hervormde patentbelasting daarvoor uitermate vatbaar is. Ik zou dan ook aan de gemeentebesturen wenschen te zien voorgeschreven om, vóór elke andere directe belasting, de genoemde 25 opcenten te heffen. En dat wel hoofdzakelijk om twee redenen:

Vooreerst, omdat, door het plaatselijk belang aan deze belasting te verbinden, ik mij verzeker van de krachtige medewerking der gemeentebesturen; en in de tweede en voorname plaats, omdat daardoor weder een groote stap kan gedaan worden in de rigting van de afschaffing der plaatselijke accijnsen, die welligt tot eene geheele opheffing leiden kan. — Zoo als door mij reeds is opgegeven, wordt door de beide grondslagen van het personeel aan de gemeenten afgestaan eene som van *f* 1,600,000, die, door toevoeging van den grondslag der rij- en voertuigen, ongetwijfeld tot twee millioen kan worden opgevoerd. De hier bedoelde 25 opcenten op eene hoofdsom van drie millioen, geven een bedrag van *f* 750,000, zoodat de gemeenten, in de directe rigting, eene som van *f* 2,750,000 meer zullen kunnen heffen, dan tot op dit oogenblik. Een gelijk bedrag van accijnsen zal dan kunnen worden afgeschaft, vooral wanneer men bedenkt dat ook het personeel, door de verhooging van den grondslag der haardsteden, meer zal opbrengen, en dat dus ook de gemeenten, door de opcenten daarvan, hooger inkomsten trekken kunnen. Op die wijze zou men met de afschaffing der plaatselijke accijnsen reeds halverwege gekomen zijn, daar het gezamenlijk bedrag dier accijnsen uitmaakt eene som van omstreeks 5½ millioen. Ik zou meenen, dat men nu eerst, alvorens verder te gaan, het plaatselijk belastingstelsel gelegenheid moet geven zich te consolideren, en dat de werking van de aangebragte wijzigingen behoort te worden afgewacht. Voldoen die aan de verwachting, zoo als ik allezins reden heb te veronderstellen, dan kan worden overwogen, of, ter vervanging van den plaatselijken accijns op het gedistilleerd, het Rijk niet zou kunnen heffen een zeker getal opcenten op den Rijks-accijns, ten einde die aan de plaatselijke besturen uit te keeren naar gelang van het werkelijk verbruik in elke gemeente. Om reeds thans dien maatregel te nemen, acht ik bedenkelijk. Het gevolg daarvan zou toch zijn, dat slechts enkele accijnsen overbleven en deze in eene onhoudbare proportie zouden worden geplaatst tegenover de perceptiekosten, waardoor ook die accijnsen zouden moeten worden prijs gegeven. Zoo lang men nu de zekerheid niet heeft, dat de gemeenten dien schok kunnen doorstaan, zoo lang schijnt het wenschelijk dien maatregel te laten rusten, omdat men anders ten tweeden male en dan nog in veel grooter mate zoude in het leven roepen wat men wel eens genoemd heeft: den nood der gemeenten. Maar dit neemt niet weg, dat eene hervorming van het patentregt ook uit dit meer speciale oogpunt hoogst wenschelijk is, omdat daardoor welligt binnen betrekkelijk korten tijd het doel kan bereikt worden, dat ik voortdurend wensch in het oog te houden, namelijk de opheffing der plaatselijke tolliniën.

Een wetsontwerp in den aangegeven zin zal dan ook een deel uitmaken van de reeks van voordragten, die in deze Zitting aan uwe beoordeeling zullen worden onderworpen.

Hiermede heb ik de directe belastingen afgehandeld en komen

de Accijnsen

in aanmerking.

Naar het oordeel der Regering zijn het voornamelijk onderscheidene onzer accijnsen, die belemmerend zijn voor de ontwikkeling der nijverheid, en op eerste levensbehoeften drukken.

Als ik mij voor onze Rijks-accijnsen een goed geheel moet denken, dan zouden die enkel geheven worden op gedistilleerd, wijn, suiker en bier, zoodat de belasting op brandstoffen, zeep, azijn, geslagt en zout zoude moeten verdwijnen. Om op eenmaal in dien toestand te geraken zal wel onmogelijk zijn, zonder onze finantien aan gevaarlijke proefnemingen bloot te stellen. Maar de Regering meent toch, dat, nu reeds, zonder gevaar, een flinke stap op den aangewezen weg kan worden gedaan.

En het is dan ook haar voornemen om bij de tegen-

voordige herziening voorstellen te doen tot afschaffing an de belasting op brandstoffen, zeep en azijn, terwijl e afschaffing althans van den accijns op het geslagt an worden voorbereid.

Ik zal, zoo beknopt mogelijk, mijne denkbeelden ntwikkelen over de onderscheiden accijnsen, voor zoo er die thans in aanmerking komen.

1. *De brandstoffen.* De noodzakelijkheid van de fschaffing daarvan zal wel geen breedvoerig betoog ehoeven. Niet alleen toch dat deze belasting zwaar rukt op eene eerste levensbehoefte, ze staat daarnboven, in tweeërlei opzigt, de ontwikkeling der ijverheid in den weg. Vooreerst, omdat turf en teenkolen zijn middelen ter voortbrenging; en in de weede plaats, omdat de verveeningen niet die uitbreiding kunnen erlangen, die wenschelijk en mogelijk is. Een land, dat prijs stelt op de ontwikkeling zijner nijverheid, moet niet alleen alle grondstoffen vrij laten binnenkomen, maar behoort ook te zorgen dat die grondstoffen zoo goed mogelijk kunnen worden verwerkt. En als nu een land zoo gelukkig is om in zijnen bodem eenen kostbaren schat van brandstoffen te bezitten, dan moet die weldaad met beide handen worden aangegrepen als een middel om de nijverheid in staat te stellen het hoofd te bieden aan de concurrentie van andere Rijken. Engeland doet dit met zijne steenkolen. Nederland behoort dit met zijnen turf te doen. Veertig jaren geleden was men van dit denkbeeld diep doordrongen. In 1822 veroordeeld en afgeschaft, treffen wij de belasting op de brandstoffen weder in ons belastingstelsel aan, als een gevolg van de groote behoefte der schatkist in 1833. Ze werd in dat jaar, als eene soort van oorlogsbelasting, op nieuw ingevoerd, om tot op dit oogenblik, onder schier algemeene afkeuring, te blijven voortbestaan. En als wij haar nu, op nieuw, ten grave brengen, zal ze door niemand worden betreurd, dan welligt door enkele groote verveeners, die zich ook thans nog voor haar in de bres stellen, terwijl men van alle kanten om afschaffing roept.

Mijne heeren, ik ben zoodanig van de noodzakelijkheid dier afschaffing doordrongen, dat ik schier het onmogelijke zou doen om daartoe te geraken. Maar gelukkig is eene zoo buitengewone krachtsinspanning niet noodig. Bij de afschaffing eener belasting, die omstreeks drie millioen opbrengt, moet natuurlijk aan de belangen der schatkist worden gedacht. Ik heb echter gemeend, dat een deel dier som zich gereedelijk liet terugvinden in de belasting op het personeel, bij den grondslag der haardsteden. Die grondslag is daarom zoodanig geregeld, dat hij ruim anderhalf millioen meer kan opbrengen dan tot nu toe het geval was. En daar het progressive thans bij dien grondslag is aangenomen, is hij geheel en al in harmonie met het karakter dat ik daaraan heb willen geven. Het is nu gedeeltelijk eene directe belasting op het verbruik van brandstoffen, geheven naar een vasten grondslag. De Regering vleit zich op die wijze de belangen der nijverheid te hebben bevorderd, zonder die van de schatkist te hebben uit het oog verloren.

2.° *De zeep.* Ook de belasting op de zeep bestond vóór 1822, maar werd in het belastingstelsel van dat jaar niet opgenomen, als belemmerend voor de nijverheid, en drukkend voor de behoeftige klassen. Eerst sedert 1833 maakt ze, met de belasting op de brandstoffen, op nieuw een bestanddeel uit van ons belastingstelsel. Thans echter bestaat, uit een industrieel en moreel oogpunt, eene dubbele reden tot afschaffing dier belasting, omdat elke verbruiker, op de meest eenvoudige wijze, in staat is het artikel zelf te fabriceren. Daarvan wordt, op groote schaal, gebruik gemaakt, zonder dat het mogelijk is die fraude te voorkomen, terwijl de zeepziederijen eene onhoudbare concurrentie hebben door te staan. Hoofdzakelijk op deze gronden heeft de Regering niet geaarzeld de afschaffing van den accijns op de zeep in haar plan van herziening op te nemen. Zij ontheft daardoor eene eerste levensbehoefte van eene drukkende belasting, terwijl aan eene belangrijke industrie gelegenheid gegeven wordt zich krachtig te ontwikkelen.

3.° *Azijn.* Van bieren en azijnen wordt te zamen een accijns geheven, die slechts opbrengt eene som van *f* 500,000; om die reden wordt dan ook voortdurend op de afschaffing dier belasting aangedrongen. Die belasting, zegt men, belet, dat bier een volksdrank worde, terwijl ze op azijn als eene eerste levensbehoefte drukt. Het laatste beaam ik, het eerste niet. Azijn is eene eerste levensbehoefte voor den armsten dagloner en zelfs voor dezen niet het minst; en het is dus, in het stelsel der Regering, wenschelijk, dat die accijns worde afgeschaft. In dien zin zullen u dan ook voorstellen worden gedaan; maar te gelijkertijd zullen ook maatregelen worden voorgedragen om, zooveel maar eenigzins mogelijk is, de belemmeringen weg te nemen, die op de vervaardiging van den azijn drukken, ten einde aan die industrie de noodige ontwikkeling te geven en het artikel zoo goedkoop mogelijk verkrijgbaar te maken. De Regering ontkent echter, dat die accijns het bier zou beletten volksdrank te worden. Die accijns is daartoe te gering en bedraagt slechts één cent per kan van de beste bieren, en een halve of een kwart cent voor de zoogenaamde dunne bieren. Gij gevoelt, mijne heeren, dat deze geringe accijns een algemeen verbruik van bier niet kan in den weg staan. En als daarvoor de reden niet moet gezocht worden in de neiging van ons Volk, dan ligt die nergens anders in dan in onze wetgeving op de vervaardiging van bieren. De accijns toch wordt voor elk brouwsel berekend per vat inhoudsruimte der roerkuipen, zoodat, naarmate men de hoeveelheid bier van elk brouwsel vermeerdert, naar diezelfde mate de accijns zich over eene grootere hoeveelheid verdeelt. En nu schijnt de verzoeking daartoe zóó sterk, dat men zich hier hoofdzakelijk bezig houdt met de vervaardiging van dunne bieren, die zeer zeker niet uitlokkend zijn voor dat deel van het volk, dat aan zekere prikkeling gewoon is. Volksdrank kan dus het bier niet worden, zoo lang de biersoorten over het algemeen niet beter zijn, en deze zullen niet verbeteren, zoo lang onze wetgeving blijft op denzelfden voet. Daarom heb ik gemeend onze wetgeving op de vervaardiging van bieren geheel en al te moeten omwerken. Een ontwerp wordt gereed gemaakt, waarbij de groote verzoeking wordt weggenomen, die thans deze industrie belemmert zich te ontwikkelen. Maar tegelijkertijd zal u worden voorgesteld den accijns zoodanig te verhoogen, dat daarvan omstreeks *f* 500,000 meer worde verkregen dan op dit oogenblik van bier en azijn te zamen. De Regering acht een accijns, tot dat bedrag, niet alleen te verdedigen, maar geheel en al passende in het stelsel, dat zij zich heeft gedacht. Bier is geene eerste levensbehoefte, maar behoort, met gedistilleerd en wijn, onder de geestrijke dranken. Geestrijke dranken nu, onder welken vorm ook toegediend, moeten blijven een element van belasting. Dat behoort niet alleen te zijn een beginsel van *ons* belastingstelsel, maar dat is een beginsel, dat wij schier overal gehuldigd zien. Juist waar bier volksdrank is, maakt het eene der meest productieve belastingen uit. En teregt; want het misbruik, dat helaas ook van bier wordt gemaakt, schijnt eene belasting op dit artikel evenzeer te regtvaardigen als eene belasting op gedistilleerd en wijn. Er is geene enkele reden, waarom die streken van ons Vaderland, waar veel zware bieren en minder gedistilleerd worden gebruikt, zouden moeten worden vrijgesteld van eene belasting, die in andere streken, waar gedistilleerd op den voorgrond staat, in zoo groote mate wordt opgebragt.

Ik heb dan ook geen oogenblik geaarzeld om met eene verbetering in de wetgeving op de vervaardiging der bieren in dat artikel te zoeken eene bron van meerdere inkomsten voor de schatkist.

4.° *Gedistilleerd.* Eene nieuwe accijnswet voor het binnenlandsch gedistilleerd is onlangs vastgesteld. Die op het buitenlandsch gedistilleerd zal spoedig aan u worden voorgedragen. Maar bij eene herziening van het belastingstelsel, waarbij ontheffing van de eerste levensbehoeften op den voorgrond staat, doet zich als van zelve de vraag voor: Kan de accijns op het gedistilleerd niet worden verhoogd? Die vraag, reeds menigmaal ook in uw midden gedaan, heeft de Regering ernstig overwogen en ten slotte toestemmend beantwoord. Zij meent dat, bij eene verplaatsing der lasten, vóór alles moet gedacht worden aan die belastingen, die niet als drukkend kunnen genoemd worden, omdat ze vrijwillig worden gedragen. Gedistilleerd bekleedt daaronder eene eerste plaats. En de Regering heeft daarom niet geaarzeld in haar plan van herziening op te nemen eene verhooging van den accijns op gedistilleerd van *f* 22 op *f* 35. Ik weet wel, in Engeland is men nog veel verder gegaan, want dáár bedraagt de accijns meer dan het dubbele van hetgeen die nu bij ons bedragen zou, vermeerderd met het maximum der plaatselijke opcenten. Maar men vergete niet dat Engeland, door zijne eigenaardige ligging, beter dan eenig ander Rijk, tegen frauduleusen invoer kan waken. Wij daarentegen grenzen onmiddelijk aan Staten, wier accijns op gedistilleerd belangrijk minder is dan de onze nu worden zou, zoodat de prikkel tot smokkelen zeer zeker zal worden verhoogd, en er verdubbelde waakzaamheid zal noodig zijn om dat kwaad te keer te gaan. Terwijl de Regering nu hierin geene reden vindt om eene verhooging van den accijns tot op *f* 35 na te laten, gelooft zij toch, dat men niet verder behoort te gaan, wil men niet, dat te veel ontsnappe, zelfs aan eene vermeerdering van toezigt. Ik vertrouw, dat door eene zoodanige verhooging een meerder bedrag van 3 millioen zal kunnen verkregen worden. Daarbij is gerekend op eene proportionneel mindere opbrengst ook ten gevolge van minder gebruik. Dit laatste, mogt het zich verwezenlijken, zou ik eene groote aanbeveling van den voorgestelden maatregel achten. En ik zou u en mij geluk wenschen, als wij door eene prijsverhooging van dat bedwelmend vocht welligt menigeen konden tot nadenken brengen, die thans nog door het misbruik van sterken drank eene zee van jammeren rondom zich verspreidt. Het verlies, dat de schatkist op deze wijze leed, zou ze dubbel terugvinden in de meerdere welvaart, die er het gevolg van zijn zou. Terwijl ik nu het gebied der accijnsen verlaat, om over te gaan op dat der indirecte belastingen, moet ik echter vooraf melding maken van nog een tweetal voorstellen, die de Regering in haar plan tot herziening heeft opgenomen, namelijk een inkomend regt op koffij en verhooging van het inkomend regt op thee.

Een regt op koffij. Zoo dikwijls ik over ons belastingwezen heb nagedacht, is het mij voorgekomen dat een matig regt op koffij ongetwijfeld eene der minst drukkende belastingen is. Eene eerste levensbehoefte is het al wederom niet, en het is dus eene belasting, wier druk men kan matigen of waaraan men zich geheel en al onttrekken kan. Dat is dus eene groote aanbeveling voor zoodanige belastingen, en ze past uit dien hoofde volkomen in het stelsel, dat door de Regering is omhelsd. Ik weet wel, mijne heeren, dat men aan een regt op koffij bezwaren verbonden acht. Maar het komt mij voor, dat die bezwaren veelal te breed worden uitgemeten, zonder te bedenken, dat elke belasting hare eigenaardige bezwaren heeft, en dat, wilde men alleen belastingen heffen, waartegen niets ware in te brengen, de schatkist spoedig van al hare inkomsten zoude verstoken zijn. De eenige vraag kan dus slechts zijn: welke belastingen leveren de *minste* bezwaren op? En uit dit oogpunt schijnt mij een inkomend regt op koffij aanbevelenswaardig toe. De bezwaren, die tegen een regt op koffij als consumtie-artikel kunnen worden aangevoerd, put men dan ook hoofdzakelijk daaruit, dat koffij is een onzer eerste handelsartikelen. Men vreest nadeel voor den handel, uit hoofde van de belemmeringen, die een regt op koffij zou veroorzaken. Indien ik deelde in die vrees, ik zou de laatste zijn om een zoodanig voorstel te doen, daar het mijn ernstig streven is, op alle mogelijke wijzen de ontwikkeling te bevorderen van de hoofdbronnen onzer welvaart. Ik heb echter niet alleen geen vrees dat een regt op koffij daaraan eenigermate zal schaden, maar ik houde mij overtuigd, dat er maatregelen te nemen zijn, waardoor aan bezwaren kan worden te gemoet gekomen. Men verlieze toch niet uit het oog, dat hier niet bedoeld wordt een *accijns* op koffij, maar enkel een inkomend regt; en dat dus aan koffij kan verleend worden de vrijheid van het fictief entrepôt, evenzeer als dat aan den handel in granen is toegestaan. Zijn nu tegen een regt op granen, met zoodanige faciliteiten, geene overwegende bezwaren in te brengen, dan komt het mij voor, dat dit, met eene gelijke tegemoetkoming, nog veel minder het geval kan zijn ten opzigte van een regt op koffij, omdat *al* de koffij *ingevoerd* wordt, hetgeen met al de granen niet het geval is.

Ik zal u echter niet met al deze bijzonderheden vermoeijen. De tijd, om die te bespreken, zal gekomen zijn nadat het voorstel u zal zijn voorgelegd.

Het bedrag der regten wenschte ik bepaald te zien op *f* 7 de 100 kilos. Voor dat cijfer bestaan twee redenen: vooreerst, omdat alsdan de koffij, na gebrand te zijn, eene prijsverhooging ondergaat van circa 10 cent per kilo, waardoor men niet in verzoeking zal geraken om den prijs meer te verhoogen dan dringend noodzakelijk is, en in de tweede plaats, omdat een regt van *f* 7 overeenkomt met de Belgische regten, en gelijkheid van regten tusschen naburige Staten alle aanleiding tot smokkelen wegneemt.

Verhooging van de regten op thee. Die regten, volgens het nieuwe tarief bedragende *f* 25, zou ik wenschen te verdubbelen, en alzoo te brengen op *f* 50 de 100 kilos.

Tegen een regt op thee, op zich zelf, kan geen bezwaar bestaan, nadat het, zonder moeijelijkheden, voortdurend is geheven. Maar nu de verhooging van *f* 25. Zijn daartegen ook soms overwegende bezwarende bedenkingen? Mij dunkt neen. Ik begin al wederom met de verklaring, dat thee geene eerste levensbehoefte is, waarbij nog komt dat ze, zelfs veel minder dan koffij, wordt genuttigd door de lagere klasse. En nu schijnt mij, onder zoodanige omstandigheden, eene verhooging der regten, waardoor de thee 2½ stuiver per 5 oncen in prijs zal stijgen, geen overwegend bezwaar op te leveren. In Engeland, alwaar betrekkelijk veel meer thee dan hier gedronken wordt, beslaan de regten op dit artikel eene voorname plaats in het tarief, zóó zelfs, dat die bijna jaarlijks gewijzigd worden, naar mate de behoeften van de schatkist dit vordert.

Ik schat de opbrengst, door deze twee middelen te verkrijgen, naar eene matige berekening, op een bedrag van een millioen gulden.

Hierdoor, — en dit is ook eene voorname reden, waarom ik deze beide regten gaarne alzoo zou zien vastgesteld, — hierdoor kan in de toekomst nog een ander doel worden bereikt, namelijk de vereenvoudiging van ons tarief.

Iedereen gevoelt het, en zoowel vóór- als tegenstanders van de rigting onzer handelswetgeving hebben er herhaaldelijk op gewezen, — met de laatste tariefherziening hebben wij ons laatste woord niet gesproken. Terwijl wij alles om ons heen uit eene jarenlange sluimering zien ontwaken, terwijl eene algemeene beweging op het gebied der handelsvrijheid in Europa ontstaat, zullen wij, welligt spoediger dan men het vermoedt, genoodzaakt zijn op nieuw een stap in die rigting te doen. En in ieder geval zullen wij er eenmaal toe moeten komen, om ons tarief tot slechts betrekkelijk weinige artikelen terug te brengen. Daartegen nu moeten wij bij tijds ons wapenen, want de gaping, die daardoor in de schatkist ontstaat, moet natuurlijk worden aangevuld. De beide voorgestelde middelen schijnen mij daartoe uitnemend geschikt. Zij zullen nieuw bloed storten in de aderen van het ligchaam, waarvan men langzamerhand het oude bloed aftapt. En als wij de regten op koffij en thee, als hoofd-elementen van ons belastingstelsel welligt niet meer noodig hebben, kunnen ze, als onderdeelen van een vereenvoudigd tarief, voortdurend nog groote diensten doen.

Het is dus ook, met het oog hierop, dat een regt op koffij, en een verhoogd regt op thee, in de herziening van ons belastingstelsel zijn opgenomen.

Thans ook een enkel woord over

de indirecte belastingen.

1.° *De zegelregten.* De mededeeling zal u ongetwijfeld niet verrassen, dat een nieuw ontwerp van wet op het regt van zegel is in gereedheid gebragt. Behalve toch verbeteringen, die de tegenwoordige wet noodig heeft, komen daarin beginselen voor, die niet langer kunnen blijven voortbestaan, en die althans in lijnregten strijd zijn met de beginselen, door dit Gouvernement gehuldigd. Ik heb hier op het oog het zegelregt voor gedrukte stukken en voor advertentien; wanneer ik hier van gedrukte stukken spreek, bedoel ik niet enkel de buiten- en binnenlandsche dagbladen, maar ik bedoel gedrukte stukken, in die ruime beteekenis, waarin art. 23 der wet van 3 october 1843 (Staatsblad n.° 47) ze heeft aangeduid, namelijk: „Alle dagbladen, couranten, nieuwspapieren, nieuwstijdingen, periodieke werken of tijdschriften, catalogussen of notitien van boeken, kunstvoorwerpen, meubelen en andere goederen, prijscouranten, prospectussen, aankondigingen en berigten, uitgegeven, ter lezing gelegd, aangeplakt, rondgevent of verspreid of op eenige andere wijze in omloop gebragt wordende, van welken aard, inhoud of bestemming ook, zelfs in den vorm van brieven of circulaires, en wijders alle adressen van woning of woonplaats."

Ik vertrouw, mijne heeren! dat gij met de Regering zult willen medewerken, om eene zoodanige weldaad aan Nederland te schenken, en de pers te bevrijden van banden, waaronder zij, te lang reeds, gezucht heeft.

2°. *De registratieregten.* — Ook een ontwerp van wet op de registratie is gereed; gij zult niet verlangen, mijne heeren, dat ik daarover thans in bijzonderheden trede. Ik meen er dus alleen van te moeten zeggen, dat in het ontwerp, — geheel en al overeenkomstig de beginselen der thans daaromtrent bestaande wetgeving, — het tweeledig beginsel van belasting en formaliteit is behouden; terwijl het doel der Regering met deze regeling hoofdzakelijk is:

om, door een nieuwe codificatie, *in de eerste plaats* de bezwaren weg te nemen, welke verbonden zijn aan de toepassing van de menigvuldige, elkander wijzigende en aanvullende, wetten en wettelijke verordeningen, die thans op dit onderwerp bestaan en voor een groot deel van Franschen oorsprong en meer dan eene halve eeuw oud zijn, en in de *tweede plaats* de wetgeving op de registratie in overeenstemming te brengen met onze tegenwoordige burgerlijke wetgeving;

om, door verbetering en verduidelijking van onderscheidene der bestaande wetsbepalingen, de toepassing daarvan te vergemakkelijken;

om, door regeling bij de *wet*, van de wijze waarop de formaliteit plaats heeft, daaraan meer waarborg voor de belanghebbenden te geven;

om, door eenige wijziging der tarieven, de belasting billijker te verdeelen, en dus gemakkelijker te doen dragen, zonder dat de totale opbrengst daardoor beduidend lijde;

om, door inéénsmelting der regten van in- en overschrijving met die van registratie, en door vereeniging der opcenten met het hoofdregt, vereenvoudiging in de heffing te brengen.

Een ontwerp van wet, naar deze beginselen opgemaakt en van eene zeer uitvoerige Memorie van Toelichting voorzien, is aan vele deskundigen in den Lande gezonden, ten einde daarop hun advies in te winnen. En ik verblijde mij te kunnen zeggen, dat daaraan met de meeste welwillendheid wordt voldaan. Op die wijze zal het mogelijk zijn een uiterst moeijelijk en ingewikkeld onderwerp, van alle kanten bezien en toegelicht, bij u aanhangig te maken en binnen betrekkelijk korten tijd te kunnen behandelen.

Volgens eene globale berekening, want, vooral met betrekking tot de registratie-regten, kan de berekening niet anders dan zoodanig zijn, — zullen de veranderingen in de beide genoemde wetten eene verminderde opbrengst te weeg brengen van een millioen gulden. Naarmate echter eene belasting billijker is geregeld, naar diezelfde mate neemt hare opbrengst toe. En ik vlei mij dus, dat, na verloop van enkele jaren, althans een deel van het verlies zal hebben opgehouden te bestaan.

Trek ik nu het een en ander te zamen, wat door mij, omtrent de herziening van het belastingstelsel is gezegd, dan zijn de finantiële resultaten daarvan als volgt:

Het *verlies* zal bestaan uit:

Twee grondslagen van het personeel, die worden afgestaan aan de gemeenten	*f* 1,600,000,
de afschaffing der belasting op de brandstoffen	- 3,000,000,
de afschaffing der belasting op de zeep	- 1,200,000,
de herziening der zegel- en registratieregten	- 1,000,000,
te zamen	*f* 6,800,000.

Daarentegen bestaat de *winst* uit:

De regeling van de grondbelasting in Limburg, het 1ste jaar	*f* 40,000,
(welk bedrag, na verloop van nog twee jaren tot *f* 120,000 klimt);	
de herziening van het personeel, waardoor méér zal verkregen worden:	
van de haardsteden	*f* 1,500,000,
van de overige grondlasten	*f* 1,000,000,
	f 2,500,000,
de verhooging van den accijns op gedistilleerd	- 3,000,000,
de verhooging van den accijns op bier	- 500,000,
de regten op koffij en thee	- 1,000,000:
te zamen	*f* 7,040,000,

Er zou dus een overschot zijn van nagenoeg 2½ ton.

Maar nu werpt men mij welligt tegen: van uw verlies zijt gij zeker, doch niet van uwe winst, zoodat het totale cijfer der belastingen wordt in gevaar gebragt, in strijd met de meening die door u is vooropgezet. En al mogt dan al *in het vervolg* de opbrengst aan de verwachting beantwoorden, het eerste jaar zal de schatkist toch zeer zeker een gevoelig verlies lijden.

Wat de laatste bedenking betreft, zoo erken ik dat enkele belastingen het eerste jaar beneden de raming blijven zullen. Maar daarin zal worden tegemoet gekomen door den accijns op de turf, die grootendeels eerst wordt verrekend in het jaar, volgende op dat waarin hij verschuldigd is, zoodat, indien bijv. de accijns op de brandstoffen dit jaar werd afgeschaft, daarvoor nog omtrent 11 ton zou kunnen gebragt worden op het budget van 1863. Daarenboven ligt het in de bedoeling der Regering, om niet alle wijzigingen tegelijkertijd in te voeren, en om aan den eersten accijns die wordt afgeschaft een voldoend equivalent te verbinden. De meest wenschelijke afschaffing is zeer zeker die van de brandstoffen. Gaarne zou ik die willen invoeren met 1 april aanstaande, omdat dan iedereen zijn voorraad kan hebben opgeruimd en in het genot treden der afschaffing van den accijns. Aan die afschaffing zal ik dan verbinden de verhooging van den accijns op gedistilleerd en de regten op koffij en thee. Tegen eene vermindering van inkomsten van *f* 3,000.000 — heeft men dan eene vermeerdering van *f* 4.000,000, — zoodat, al mogt het eerste jaar dit cijfer slechts voor de helft worden bereikt, men toch volledige vergoeding vindt èn in het hooger bedrag, èn in hetgeen de turf nog afwerpt.

En wat de eerste bedenking aangaat, namelijk dat de opbrengst *voortdurend* niet aan de verwachting zou kunnen beantwoorden, zoo antwoorde ik daarop drieërlei: vooreerst dat dit bezwaar drukt op elke verandering, en dat men dus, om die klip volkomen te ontgaan, moest houden wat men had en zich elke hervorming, hoe noodzakelijk ook, ontzegge. In de tweede plaats, dat hier meer kans bestaat voor eene hoogere dan voor eene lagere opbrengst, omdat de cijfers zeer matig zijn gesteld, en men daarenboven, bij eene betere verdeeling der lasten, eene hoogere opbrengst mag verwachten. En eindelijk, dat de Regering zich ook tegen de mogelijkheid eener teleurstelling heeft gewapend.

Ik zal nu niet spreken van maatregelen die nog door mij worden overwogen, ten einde later te geraken tot eene afschaffing ook van onze overige accijnsen op de eerste levensbehoeften. Maar ik wensch toch nog even het gebied der accijnsen te betreden, om melding te maken van onze wetgeving op de **Suiker.** Die zaak, mijne heeren, is door mij geenszins uit het oog verloren. Ik gevoel het levendig, dat de suiker niet aan de schatkist opbrengt wat ze opbrengen moest en wat ze opbrengen kan; maar ik ben tevens overtuigd, dat de suiker-wetgeving niet zonder gevaar voor de industrie op eenmaal in een natuurlijken toestand te brengen is. Slechts één middel ware daartoe mogelijk, namelijk eene gemeenschappelijke en eenvormige regeling van de suiker-wetgeving, tusschen Nederland, Frankrijk, Engeland, België en welligt ook het Tolverbond. Er zijn dan ook reeds stappen gedaan om daartoe te geraken. Mogten zij gelukken, ik zou mij èn voor de schatkist èn voor de suiker-industrie zelve, daarover verheugen. Mogt echter eene zoodanige regeling niet kunnen worden tot stand gebragt of te lang op zich laten wachten, dan stel ik mij voor op eene andere wijze uit den suiker-accijns aan de schatkist meer voordeelen te bezorgen. Hoedanig dus die regeling tot stand kome, in ieder geval zal de opbrengst grooter zijn dan nu. En nu had ik dat meerdere rendement van de suiker, in verband met nog andere maatregelen, bestemd, om daardoor in de eerste plaats af te schaffen den accijns op het geslagt. Alvorens echter daaromtrent voorstellen te doen, zou ik wenschen af te wachten de werking van de maatregelen die door mij thans zijn behandeld, en alle nog in deze Zitting aan u zullen worden voorgedragen. Mogt het zich tegen alle verwachting laten aanzien dat de opbrengst daarvan voortdurend zal blijven beneden de raming, dan kan het meerdere rendement van de suiker-accijns aan dat bezwaar te gemoet komen. Tot zoo lang wensch ik dien accijns dus, als het ware, in reserve te houden. Ik herhaal echter, dat mijne verwachtingen mij zeer zouden moeten bedriegen, als de nieuwe belastingen niet opbragten wat daarvoor is geraamd, zoodat ik mij overtuigd houde dat de herziening van onze suikerwet — in welken zin dan ook, — zal kunnen medewerken om, binnen een betrekkelijk kort tijdsbestek, ook den accijns op het geslagt uit de rij onzer belastingen te doen verdwijnen.

Ziedaar, mijne heeren, u met openhartigheid en zoo volledig mogelijk, de inzigten en voornemens der Regering medegedeeld, met betrekking tot het stelsel onzer belastingen.

Toets ik die nu aan de eischen, door mij gesteld, en aan de moeijelijkheden door mij aangewezen, dan schijnen ze aan de eersten te voldoen, en de laatsten te hebben overwonnen.

De nijverheid wordt te gemoet gekomen door de afschaffing en verbetering van drukkende of belemmerende accijnsen, en omdat zij niet meer uitsluitend zal behoeven te voorzien in de som van drie millioen, die de schatkist van de inkomsten heft.

Eerste levensbehoeften, zoo als brandstoffen, zeep en azijn worden van belasting ontheven, terwijl maatregelen worden genomen om in die rigting voort te gaan.

Lasten, die ongelijkmatig drukken, worden gewijzigd of verplaatst, vooral door eene betere inrigting van het personeel en de patentwet.

En bij dat alles zijn wij gewaarborgd tegen eene vermindering van onze inkomsten, terwijl het belastingstelsel der gemeenten kan worden gebragt op een wettigen voet, eene belangrijke schrede wordt gedaan op den weg der afschaffing van de plaatselijke accijnsen, en het gegrond vooruitzigt bestaat, dat die eenmaal geheel en al zullen kunnen verdwijnen.

Aan het einde mijner rede gekomen, en nog eenmaal het gansche tafereel overziende dat ik in deze oogenblikken voor u heb ontvouwd, geloof ik dat wij in onzen finantiëlen toestand groote reden van dankbaarheid hebben, en dat de herziening van ons belastingstelsel, dat eene behoefte des tijds is geworden, onder de meest gunstige omstandigheden kan worden ondernomen."

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.